

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ**
UNIVERSITY OF PATRAS

**ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

(πρώην Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής – Μεσολόγγι)

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Ξενοδοχειακή λογιστική και κοστολόγηση

ΜΠΟΥΡΗ ΜΑΡΙΑ

ΤΡΟΧΑΛΙΑ ΜΑΡΙΑ

ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ

ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ 2020

Πτυχιακή εργασία: Ξενοδοχειακή λογιστική & Κοστολόγηση
Μαρία Μπούρη, Μαρία Τροχαλιά

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Μαρία Μπούρη, Μαρία Τροχαλιά, [2019]

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της πτυχιακής εργασίας από το Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας δεν υποδηλώνει απαραίτητα και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η πτυχιακή εργασία μας αναφέρεται στο θέμα των ξενοδοχείων από την μεριά της λογιστικής και κοστολόγησης.

Αρχικά το πρώτο μας κεφάλαιο διατυπώνονται στην αρχή τα πιο γενικά για τα ξενοδοχεία και μετά γίνεται πιο συγκεκριμένα αφού αναλύονται διαφορά θέματα λογιστικής που αφορούν το ξενοδοχείο όπως η μισθοδοσία του προσωπικού για τα ξενοδοχεία, η λειτουργία του λογιστηρίου. Επίσης παρουσιάζονται τα προβλήματα της ξενοδοχειακής λογιστικής, σκοπός της ξενοδοχειακής λογιστικής, καθώς αναπτύσσονται και άλλα ενδιαφέροντα θέματα (ΦΠΑ, φόρος διαμονής). Στη συνέχεια στο επόμενο κεφάλαιο αναφέρονται στο καθεστώς του ΦΠΑ για τα ξενοδοχεία, καθώς πρόσφατα άλλαξαν συντελεστή ΦΠΑ από 24% σε 13% αρκετά αγαθά. Έπειτα παρουσιάζονται η φορολογία για τα ξενοδοχεία, οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις εκτός από τους φόρους που έχουν όλες οι επιχειρήσεις όπως η φορολογία εισοδήματος, ο ΕΝΦΙΑ, ΦΠΑ. Όμως τα ξενοδοχεία έχουν και κάποιους επιπλέον φόρους όπως ο φόρος διαμονής (που εφαρμόστηκε τα τελευταία χρόνια) και ο φόρος παρεπιδημούντων, και έχουμε αναλύσει και παραδείγματα πως εφαρμόζονται οι επιπλέον φόροι. Επιπροσθέτως στο επόμενο κεφάλαιο αναλύονται τα βιβλία τηρεί ένα ξενοδοχείο εξωλογιστικά και λογιστικά βιβλία. Επίσης αναφέρονται οι οικονομικές καταστάσεις που πρέπει να τηρούν όλες οι επιχειρήσεις. Θα ήταν παράλειψη να μην είχαμε αναφέρει την κοστολόγηση ξενοδοχείων όπου είναι ένα ιδιαίτερο κομμάτι, έχουμε παρουσιάσει και παραδείγματα κοστολόγησης ξενοδοχείου. Τέλος αναφέρουμε κάποιους αριθμοδείκτες που αφορούν ξενοδοχεία με παραδείγματα και τους χρησιμοποιούμε προκειμένου να κάνουμε χρηματοοικονομική ανάλυση σε ξενοδοχεία.

Λέξεις Κλειδιά: Αναλυτική λογιστική, Ξενοδοχειακή επιχείρηση, Κοστολόγηση Ξενοδοχειακής Μονάδας, Φόρος διαμονής, Φόρος παρεπιδημούντων, Αριθμοδείκτες, Ξενοδοχειακή λογιστική

SUMMARY

The subject of our thesis is hotel accounting and cost accounting of hotels.

Initially, the first chapter presents hotels in general and they become more specific by analyzing issues concerning accounting that relate to hotels such as payroll or accounting work. Also present the problems of hotel accounting, the purpose of hotel accounting and specific subjects such as VAT and visitors municipality tax. The following chapter discuss VAT regime about hotels, as they recently change of the VAT rate from 24% to 13% on several goods. Then the taxation for hotels is presented, hotel businesses except from the taxes which businesses have such as income tax, ENFIA, VAT. Furthermore hotels have also some additional taxes such as accommodation tax (which applied the last years) and tax on taxpayer and we have also analyzes examples of how the taxes apply. In addition, the following chapter analyze the maintained books by an off line hotel and bookkeepers. Also a mentioned are the financial statements that all businesses have to keep and with templates about hotels. It would be a mistake not to mention hotel cost accounting that is included in the 10th chapter. Lastly we mention examples with indexes which that analyze a hotel based on real data.

Keywords: analytic logistics, hotel business, hotel unit pricing, residence tax, taxpayer, pointers, hotel accounting

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η παρούσα πτυχιακή εκπονήθηκε από τις φοιτήτριες Μπούρη Μαρία και Τροχαλιά Μαρία του τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής το έτος 2018-2019.

Θα θέλαμε να εκφράσουμε τις ευχαριστίες και την ευγνωμοσύνη μας στον αρχικό επιβλέποντα κύριο Πέππα Γεώργιο για τις πολύτιμες συμβουλές και βοήθειά του που μας έδωσε κατά τη διάρκεια της πτυχιακής. Ευχαριστούμε και ευγνωμονούμε και τον κύριο Δασκαλόπουλο Ευάγγελο που μας ανέλαβε ως επιβλέπον καθηγητής για την συνέχεια και ολοκλήρωση της πτυχιακής, που μας βοήθησε και ολοκληρώσαμε την πτυχιακή. Επίσης θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε και τους υπόλοιπους καθηγητές μας στην πορεία μας ως προπτυχιακοί φοιτητές. Και τέλος ευχαριστούμε τους γονείς μας που μας στήριξαν για τις σπουδές μας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	4
SUMMARY	5
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	6
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	11
1. Ξενοδοχειακός κλάδος	12
1.1 Ιστορική αναδρομή ξενοδοχείων	12
1.1.1 Ο θεσμός της φιλοξενίας στην Αρχαία Ελλάδα και στα Ομηρικά έπη	13
1.1.2 Τα πανδοχεία και τα καταγώγια έρχονται στο προσκήνιο	13
1.1.3 Τα πρώτα ξενοδοχεία στην Ευρώπη και στην Αμερική	14
1.1.4 Τα ξενοδοχεία στο Βυζάντιο	15
1.1.5 Η άνθιση των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων στην Ελλάδα	15
1.2 Ορισμός ξενοδοχειακής λογιστικής	16
1.3 Σκοπός ξενοδοχειακής λογιστικής	17
1.4 Λογιστικές αρχές	17
1.5 Η συμβολή των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων	20
1.6 Λειτουργίες και ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων	20
1.7 Προβλήματα ξενοδοχειακής λογιστικής	23
1.7.1 Εύρεση των λογιστικών σφαλμάτων	23
1.7.2 Διόρθωση των λογιστικών σφαλμάτων	24
1.8 Κατηγορίες ξενοδοχειακών επιχειρήσεων	26
1.9 Μισθοδοσία ξενοδοχειακού δυναμικού	30
1.9.1 Το λογιστήριο	30
1.9.2 Η μισθοδοσία	31
1.9.3 Main – Courante Λογαριασμοί πελατών	31
1.10 Οργάνωση και τμηματοποίηση στα ξενοδοχεία	32
1.11 Τεχνικές που συμβάλλουν στην οργάνωση της ξενοδοχειακής μονάδας	34
1.12 Εποχικότητα και η επίδρασή της στα τμήματα του ξενοδοχείου	34
1.12.1 Το εργατικό δυναμικό	34
1.12.2 Η εποχικότητα	36
1.12.3 Η επίδραση της εποχικότητας στο προσωπικό	36
2. Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων	37

3. Φόροι ξενοδοχείων.....	41
3.1 Έννοια του Φόρου.....	41
3.2 Η αναγκαιότητα των φόρων.....	41
3.3 Διακρίσεις φόρων.....	41
3.4 Φόρος εισοδήματος για τα ξενοδοχεία.....	42
3.5 Φόρος διαμονής.....	44
3.5.1 Είσπραξη φόρου διαμονής.....	45
3.5.2 Απόδοση του φόρου διαμονής.....	46
3.5.3 Φόρος διαμονής στην ημι-διαμονή.....	49
3.6 Παράδειγμα ξενοδοχειακών φόρων.....	50
3.7 Φόρος Παρεπιδημούντων.....	51
3.7.1 Φόρος παρεπιδημούντων από το 2017.....	52
3.7.2 Παράδειγμα εφαρμογής του τέλους παρεπιδημούντων.....	54
3.8 Δημοτικός φόρος Δωδεκανήσων (ΔΗ.ΦΟ.ΔΩ.).....	55
4. Ο κώδικας βιβλίων και στοιχείων για τα ξενοδοχεία.....	55
4.1 Βιβλία για τα διπλογραφικά.....	55
4.1.2 Αλλά λογιστικά αρχεία.....	56
4.1.3 Ενημέρωση των βιβλίων.....	56
4.2 Βιβλία – Στοιχεία των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων.....	57
4.2.1 Δελτία άφιξης και αναχώρησης πελατών.....	57
4.2.2 Τήρησης βιβλίων πελατών.....	58
4.2.3 Βιβλίο κίνησης πελατών (Πόρτας).....	59
4.2.4 Μηνιαίο δελτίο κίνησης ξενοδοχείου.....	60
4.2.5 Βιβλίο εντυπώσεων πελατών.....	61
4.2.6 Απόδειξη Παροχή Υπηρεσιών (Α.Π.Υ.).....	61
4.2.7 Πλάνο δωματίων.....	62
4.2.8 Αλφαβητικό ευρετήριο πελατών.....	63
4.2.9 Καρτέλες Πελατών.....	63
4.2.10 Αποδείξεις καταθέσεως χρημάτων και αντικειμένων προς φύλαξη.....	63
4.2.11 Έντυπο μηνυμάτων.....	63
4.2.12 Main – courante ή Κατάσταση ημερησίας κίνησης πελατών.....	64
5. Απογραφή – οικονομικές καταστάσεις.....	64
5.1 Απογραφή.....	64
5.1.1 Έννοια απογράφης.....	64

Πτυχιακή εργασία: Ξενοδοχειακή λογιστική & Κοστολόγηση
Μαρία Μπούρη, Μαρία Τροχαλιά

5.1.2 Λόγοι σύνταξης της απογραφής.....	65
5.1.3 Αποτίμηση.....	65
5.1.4 Χρόνος ενημέρωσης – καταχώρησης στοιχείων απογραφής.....	66
5.2 Οικονομικές καταστάσεις.....	68
5.3 Ισολογισμός.....	68
5.3.1 Έννοια – χαρακτηριστικά ισολογισμού.....	68
5.3.2 Αρχές κατάρτισης της οικονομικών καταστάσεων.....	71
5.3.3 Χρόνος σύνταξης του ισολογισμού.....	73
5.4 Η κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.....	73
5.5 Πίνακας διάθεσης αποτελεσμάτων.....	73
5.6 Τα προσαρτήματα του ισολογισμού και της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης.....	74
5.7 Λοιπές οικονομικές καταστάσεις.....	75
6. Κοστολόγηση ξενοδοχειακών επιχειρήσεων.....	75
6.1 Έννοια του κόστους - κοστολόγηση.....	76
6.1.1 Κόστος ξενοδοχείων.....	77
6.2 Κατηγορίες κόστους.....	77
6.2.1 Σταθερό και Μεταβλητό κόστος.....	77
6.2.2 Άμεσο και Έμμεσο κόστος.....	78
6.2.3 Ελεγχόμενο και μη ελεγχόμενο κόστος:.....	78
6.3 Μορφές Κοστολόγησης.....	78
6.3.1 Εσωλογιστική κοστολόγηση.....	78
6.3.2 Εξωλογιστική κοστολόγηση.....	79
6.4 Συστήματα κοστολόγησης.....	80
6.4.1 Συστήματα κοστολόγησης έργου – παραγγελίας.....	80
6.4.2 Συστήματα κοστολόγησης κατά φάση ή συνεχούς παράγωγης.....	80
6.4.3 Κοστολογικά συστήματα βασισμένα στις δραστηριότητες.....	81
6.5 Τεχνικές κοστολόγησης.....	81
6.6 Περιορισμοί των κλασικών συστημάτων κοστολόγησης.....	82
6.6.1 Βασικές έννοιες της κοστολόγησης βάσει δραστηριοτήτων.....	83
6.6.2 Οδηγοί και δεξαμενές κόστους.....	84
6.7 Αναλυτική λογιστική.....	84
6.7.1 Χρόνος και τρόπος καταχώρησης των εγγράφων στην αναλυτική λογιστική.....	85
6.7.2 Περιεχόμενα των λογαριασμών της αναλυτικής λογαριασμοί.....	85
6.8 Παράδειγμα με αναλυτική λογιστική σε ξενοδοχείο.....	86

Πτυχιακή εργασία: Ξενοδοχειακή λογιστική & Κοστολόγηση
Μαρία Μπούρη, Μαρία Τροχαλιά

6.9 Κοστολόγηση ξενοδοχείου.....	98
7. Αριθμοδείκτες ξενοδοχείων	111
7.1 Δείκτες για ξενοδοχειακή επιχείρηση	111
7.2 Ξενοδοχείο ΚΑΡΑΤΖΗ Α.Ε. (Νέα Αλικαρνασός).....	118
8. Συμπέρασμα	126
9. Βιογραφία.....	128
9.1 Πηγές από βιβλία.....	128
9.2 Ηλεκτρονικές πηγές.....	128

Σχήματα

Σχήμα 1: Διάγραμμα άφιξης τουριστών.....	16
Σχήμα 2: Διάγραμμα τάξεις ξενοδοχείων μέχρι και το 1993	27
Σχήμα 3: Βαθμός αστερίων κλίνες-δωμάτια	30
Σχήμα 4: Οργάνωση ξενοδοχείου	34
Σχήμα 5: Διάκριση φόρων.....	42
Σχήμα 6: Φόρος διαμονής	44
Σχήμα 7: Ισολογισμός - Απογραφή.....	68
Σχήμα 8: Ενεργητικό-Παθητικό (Γεώργιος Κόντος σελ. 24)	70
Σχήμα 9: Οριακή κοστολόγηση (Δημητράς Ι. Α., Μπάλλας Α.Α.).....	82

Πίνακες

Πίνακας 1: Κατηγορίες αστερίων ξενοδοχείων	28
Πίνακας 2: Βαθμός αστερίων ξενοδοχείων Δωδεκανήσων	29
Πίνακας 3: Έντυπο ΦΠΑ Φ2	38
Πίνακας 4: Έντυπο φόρου διαμονής	48
Πίνακας 5: Υπόδειγμα βιβλίου πελατών.....	60

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην πτυχιακή μας αναφερόμαστε στον κλάδο του τουρισμού πιο συγκεκριμένα, για τα ξενοδοχεία από την πλευρά της λογιστικής. Η τουριστική βιομηχανία και οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις αναπτύσσονται πολύ γρήγορα τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα. Είναι γνωστό ότι ο ελληνικός τουρισμός σε σχέση με όλο τον πλανήτη είναι ανταγωνιστικός λόγω του ωραίου κλίματος που έχουμε. (τις θάλασσες, ο ήλιος, τα υπέροχα νησιά που αναδεικνύουν την Ελλάδα μας) Επίσης η χώρα μας έχει μια μεγάλη ιστορία που φαίνεται μέσα από τα μνημεία και τα μουσεία μας. Από την αρχαιότητα υπήρχε η επιθυμία του ανθρώπου για ταξίδια όπου αναπτύσσουν εμπορικές δραστηριότητες να βλέπουν ή και να συμμετέχουν σε αθλητικούς αγώνες, ψυχαγωγικές δραστηριότητες και θρησκευτικές εκδηλώσεις. Υπάρχουν διαφορές μορφές τουρισμού όπως είναι ο θρησκευτικός, ο πολιτισμικός, ο εκπαιδευτικός, ο αθλητικός, ο θαλάσσιος, λέγεται και συχνά και ο τουρισμός υγείας και ευεξίας. Όπου γίνονται αντικείμενο ενδιαφέροντος από τους τουρίστες. Η πρώτη οργανωμένη εκδρομή ταξιδιών εντοπίζεται περίπου το 1500 π.χ. που έγιναν στις περιοχές Μεσοποταμίας, Αιγύπτου και Ελλάδα. Πιο συγκεκριμένα από την αρχαία Ελλάδα διακρίνονται σε σχέση με την τουριστική επίδοση οι Μινωίτες, οι Μυκηναίοι, οι Ίωνες και οι Δωριείς. Ένα από τα σημαντικότερα μνημεία της Ελλάδας είναι τα Ολύμπια της Πελοποννήσου είναι μια γιορτή προς την τιμή του Δία ενώ γίνονται κάθε 4 χρόνια αυτό είναι καλό γιατί ξεχωρίζει και γίνεται πιο ενδιαφέρον. Ένα δεύτερο σημαντικό μνημείο τα μαντεία θεωρούνται πανελλήνια θρησκευτικά κέντρα. Καθώς είχαν επισκέπτες πολλούς Έλληνες από όλη τον κόσμο προκειμένου να μάθουν το μέλλον τους. Ένα από τα αρχαιότερα μαντεία ήταν της Δωδώνης αφιερωμένο του Δία. Επίσης το μαντείο των Δελφών όπου είναι αφιερωμένο στον Θεό Απόλλωνα. Αργότερα κατά τον Μεσαίωνα οι μεταφορές των ανθρώπων ήταν πιο εντατικές και ο κύριος λόγος που γινόταν ήταν ο εμπορικός και μετά για προσκυνηματικούς, εξερευνητικούς και φυσικά λιγότερο ψυχαγωγικούς. Η Ελλάδα έχει πολλά μουσεία και αξιοθέατα πολύ όμορφα που αξίζουν την επίσκεψη των τουριστών. Αυτό σημαίνει ότι λόγω του αυξημένου τουρισμού υπάρχει και η ταχεία αύξηση των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων. Επομένως ο τουρισμός είναι ένα φαινόμενο όπου θεωρείται η ανάγκη του άνθρωπου για αναψυχή, ξεκούραση ώστε να ανακαλύψει νέο κόσμο, μέρη, εμπειρίες. Από όλα τα παραπάνω γίνεται φανερό ότι η Ελλάδα έχει τουριστικό πλούτο και αυτό είναι θετικό διότι αποτελεί μεγάλη πηγή εσόδων.

1. Ξενοδοχειακός κλάδος

Τα ξενοδοχεία είναι χώροι εστίασης και διαμονής που παρέχουν υπηρεσίες. **Ξενοδοχείο:** «είναι η επιχείρηση η οποία ενοικιάζει καταλύματα και κατά περίπτωση διατηρεί σε λειτουργία εστιατόρια, μπαρ και προσφέρει διάφορα συμπληρωματικά προϊόντα που σχετίζονται με τις ανάγκες φιλοξενούμενων ατόμων. »

Τα ξενοδοχεία διακρίνονται σε δύο κατηγορίες:

- Ανεξάρτητες μονάδες και
- Τμήματα μεγάλων ξενοδοχειακών επιχειρήσεων (αλυσίδες),

οι οποίες διαφέρουν ως προς τη διοίκηση τους. Τα τμήματα ξενοδοχειακών επιχειρήσεων (αλυσίδες) έχουν κοινό σύστημα ως προς τη διοίκηση τους, αφού αποτελούν επεκτάσεις ενός κεντρικού ξενοδοχείου, ενώ οι ανεξάρτητες επιχειρήσεις είναι αυτόνομες.

1.1 Ιστορική αναδρομή ξενοδοχείων

Το ιστορικό ξενοδοχείο της Μεγάλης Βρετανίας στο Σύνταγμα

Η ιστορία των ξενοδοχείων ξεκινά με την εμφάνιση του ανθρώπου. Διακρίνεται σε τρεις φάσεις:

- Η πρώτη φάση σχετίζεται με την περίοδο που η φιλοξενία είναι σπάνιο φαινόμενο, λόγω των κινδύνων που μπορεί να υπήρχαν. Έτσι όταν σε κάποια περιοχή εμφανιζόταν ένας ξένος ήταν το επίκεντρο της προσοχής. Οι κάτοικοι προσδοκούσαν μία επαφή μαζί του, αφού από αυτόν θα πληροφορούνταν για θέματα που τους απασχολούσαν.
- Η δεύτερη φάση αναφέρεται από την περίοδο που το εμπόριο άρχισε να αναπτύσσεται και οι επισκέπτες να είναι συχνό φαινόμενο. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να χάνεται το ενδιαφέρον των πολιτών να φιλοξενήσουν ένα ξένο αφού το μεγαλύτερο ποσοστό των

κατοίκων φιλοξενούσε κάποιον. Έτσι με την πληθώρα ξένων επισκεπτών που κατέκλυζε μια πόλη έπρεπε να πάρουν μέτρα για το πρόβλημα καταλύματος των ξένων.

- Τέλος, η τρίτη φάση συνδέεται με την εύρεση λύσης του προβλήματος που είχε εμφανιστεί λόγω των ξένων γιατί, ορισμένες εποχές, ο αριθμός των ξένων ξεπερνούσε κατά πολύ το ποσοστό των κατοίκων. Έτσι δημιουργήθηκαν τα ξενοδοχεία, μικρά καταλύματα επί πληρωμή που θα φιλοξενούνταν.

1.1.1 Ο θεσμός της φιλοξενίας στην Αρχαία Ελλάδα και στα Ομηρικά έπη

Στην Αρχαία Ελλάδα ο θεσμός της φιλοξενίας ήταν πολύ σημαντικός. Ο ξένος ανεξάρτητα από την κοινωνική του θέση διέμενε σε ξεχωριστό δωμάτιο τον "ξενώνα" και ακολουθούσε μία ιεροτελεστία κατά τη διάρκεια της διαμονής του. Επίσης και στην εποχή του Ομήρου διατηρούσαν την αξία της φιλοξενίας. Η συγκατάθεση της φιλοξενίας ενός ξένου λεγόταν "εστίαν" ή "ξενίζειν" ή "ξενοδοχείν". Ο ξένος ο οποίος δεν ήταν απαραίτητα τουρίστας έδινε ευχές στην οικογένεια κατά την άφιξή του και όταν ερχόταν η ώρα της αποχώρησής του έφευγε με δώρα. Τη διάρκεια της διαμονής του ο ξένος καθόταν σε θρόνο φορώντας πολυτελή ρούχα. Ο οικοδεσπότης, που λεγόταν "ξενοδόχος" ή "στεγανόμος" ή "εστιοπάμμων" (λέξη που τη χρησιμοποιούσαν οι Αιολείς και οι Δωριείς) ή "ναύκληρος", τον καλούσε σε γεύμα μεγάλης διάρκειας. Έπειτα συνηθιζόταν ο φιλοξενούμενος να λέει κάποια ιστορία ή κάποιο ανέκδοτο.

Το "Ξενοδοχείον της Αγγλίας"
(Grand Hotel d'Angleterre) στην
Πλατεία Συντάγματος (γωνία της
οδού Ερμού)

1.1.2 Τα πανδοχεία και τα καταγώγια έρχονται στο προσκήνιο

Αργότερα, με την άνθιση του εμπορίου, τα ταξίδια έγιναν συχνό φαινόμενο και ειδικά σε εορταστικές εκδηλώσεις ή αγώνες. Ιδιωτικά και δημόσια ξενοδοχεία κάνουν την εμφάνισή τους που ονομάζονται 'πανδοχεία' ή 'καταγώγια'. Τα πιο πολλά πανδοχεία

ήταν κατασκευασμένα από πέτρα με δύο ή τρεις ορόφους. Τέτοια είναι: το καταγώγιο της Επιδαύρου με χωρητικότητα 100 δωματίων, το Λεωνίδιο στην Αρχαία Ολυμπία με μήκος 154 μέτρα. Όμως τα πανδοχεία με τα καταγώγια έχουν κάποια διαφορά. Τα πανδοχεία είναι ιδιωτικά και αποσκοπούν στο κέρδος, σε αντίθεση με τα καταγώγια που είναι δημόσια, χωρίς κέρδος. Διακρίνονται σε κατηγορίες ανάλογα με τις πολυτέλειες και τις υπηρεσίες που διαθέτουν. Για παράδειγμα, ένα ξενοδοχείο Α τάξης ήταν ένα κτίριο δύο ή τριών ορόφων με ποικίλες στοές και περιστύλια καθώς και αναπαραστάσεις. Τα δωμάτια ήταν επίσης στολισμένα, όπως και ο χώρος των γευμάτων. Αντίθετα με τα ξενοδοχεία χαμηλότερων κατηγοριών που ήταν λιτά. Τα πανδοχεία βρίσκονταν κυρίως στην ύπαιθρο λόγω των αποστάσεων που έκαναν για από πόλη σε όλη. Είχαν ασθενή οικονομική κατάσταση, καθώς και η πελατεία τους ήταν οικονομικά ασθενής. Τα καπηλειά αναφέρονται μόνο ως χώροι διασκέδασης και στη συνέχεια παρείχαν και στέγη σε ξένους.

1.1.3 Τα πρώτα ξενοδοχεία στην Ευρώπη και στην Αμερική

Στην Ευρώπη το πρώτο ξενοδοχείο ενδείκνυται ότι έκανε την εμφάνισή του το 1302 στη Γαλλία. Το κτίριο αποτελούταν από τρεις με τέσσερις ορόφους ενώ το ισόγειο λειτουργούσε ως εστιατόριο. Τον 18ο αιώνα η Ελβετία δίνοντας έμφαση στην ποιότητα των ξενοδοχείων τους το οποίο ακολούθησαν πολλές πόλεις στη συνέχεια όπως η Μεγάλη Βρετανία, η Βενετία και η Γερμανία. Στο Μεσαίωνα η αύξηση του εμπορίου οδήγησε στην αύξηση των πανδοχείων. Τα πανδοχεία ήταν συνήθως διώροφα με τα δωμάτια να είναι μεγάλα. Κυρίως δεν ήταν επιπλωμένα και πολλές φορές οι επισκέπτες κοιμόντουσαν σε ομάδες. Υπήρχαν και ξενοδοχεία που παρείχαν καλύτερες υπηρεσίες. Σαν παράδειγμα μπορούμε να αναφέρουμε το 'Inn' στο Nottinghamshire της Αγγλίας.

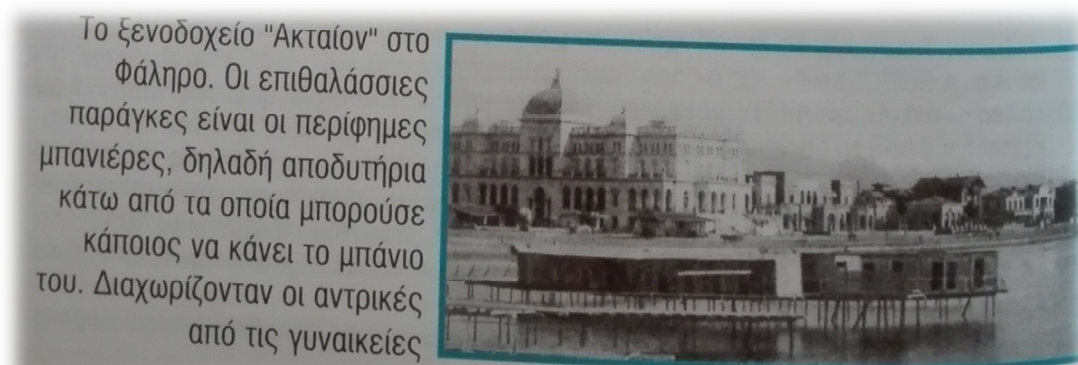
Το "Grand Hotel Magestic" στην Πανεπιστημίου

Ουσιώδες ρόλο στην πορεία των ξενοδοχείων εμφάνισε και η Αμερική. Το 1650 ξενοδοχεία με τη μορφή αγγλικών πανδοχείων κάνουν την εμφάνιση τους, ενώ το 1974 χτίστηκε το πρώτο πολυτελές ξενοδοχείο της Ηπείρου στη Νέα Υόρκη. Στη συνέχεια χτίστηκαν ακόμα πολλά ξενοδοχεία, όπως το 'Tremont House' στη Βοστώνη το 1829 με πρωτοφανείς παροχές (μονόκλινα, δίκλινα δωμάτια και προσωπικό με ξενοδοχειακές γνώσεις). Το 19^ο και 20^ο αιώνα κάνουν την εμφάνιση τους ξενοδοχεία όπως το Plaza, το Waldorf Astoria και στα μέσα του 1970 αλυσίδες όπως το Hilton και το Marriot.

1.1.4 Τα ξενοδοχεία στο Βυζάντιο

Στο Βυζάντιο μπορούσες να διακρίνεις ξενοδοχεία και πανδοχεία πολλών ειδών. Η Κωνσταντινούπολη ως πόλος έλξης παρείχε στέγη σε μεγάλο αριθμό ξένων από όλο τον κόσμο. Παρόλα αυτά ένα είδος ξενοδοχείων αποτελούσαν και οι ξενώνες φιλοξενίας. Οι ξενώνες επιδίωκαν την παροχή στέγης χωρίς πληρωμή σε άστεγους και ορφανά. Βρίσκονταν κυρίως κοντά σε νοσοκομεία για την εξυπηρέτηση των συγγενών όταν κάποιος νοσηλευόταν. Πολλοί ενδιαφέρθηκαν να χτίσουν τέτοια καταλύματα. Πιο γνωστά είναι η 'Βασιλειάδα' που χτίστηκε από το Μ. Βασίλειο στη Καισάρεια και ο 'Ξενών του Σαμσών' από τον Ιουστινιανό.

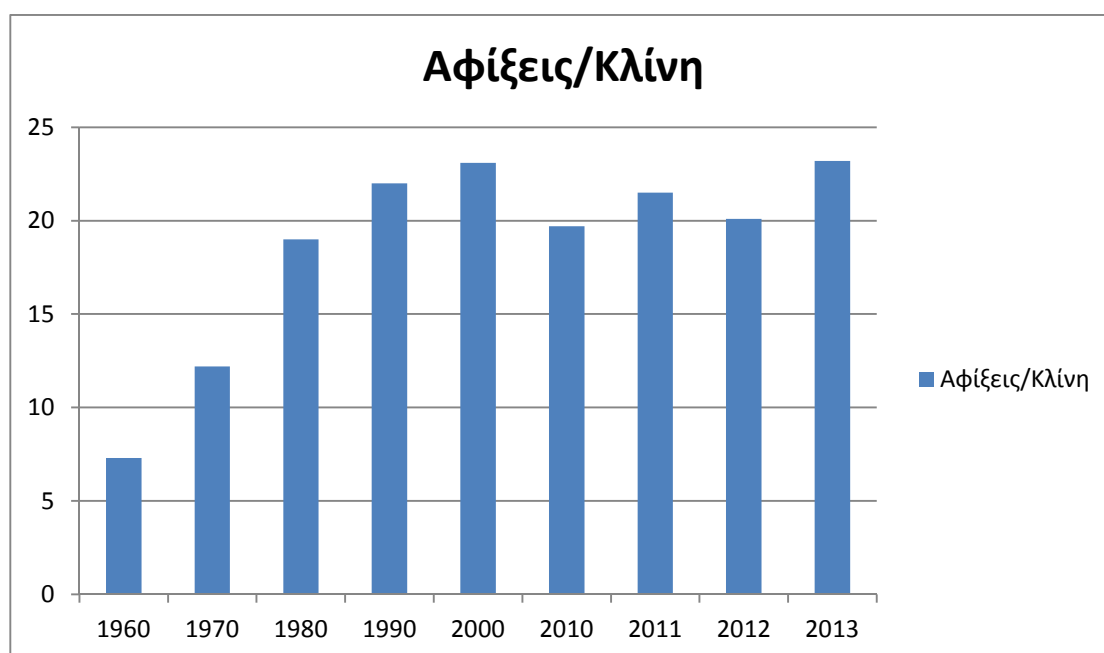

1.1.5 Η άνθιση των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων στην Ελλάδα

Το πρώτο ξενοδοχείο που εμφανίστηκε στην Ελλάδα ήταν στο Ναύπλιο το 1834 με την ονομασία 'Ξενοδοχείο του Λονδίνου' και το ξενοδοχείο 'Αφθονία'. Το 1835 κάνει την εμφάνιση του και το πρώτο ξενοδοχείο της Αθήνας το 'Νέον Ξενοδοχείον' ή 'Albergo Nuono'. Άλλα ξενοδοχεία ήταν η 'Μεγάλη Βρετανία', το 'Ατενές Παλλάς', και το 'Ακταίον' με πιο γνωστά το 'Ξενοδοχείον της Αγγλίας', το 'Ξενοδοχείο της Αθήνας', το 'Ξενοδοχείο των Ξένων', το 'Victoria' και το 'Grand Hotel Magestic'. Καθώς ο αριθμός των ξενοδοχείων άρχισε να αυξάνεται, ξεκίνησε και ο ανταγωνισμός. Το 1924 τα ξενοδοχεία έφτασαν τον

αριθμό των 1090 και κατά μέσω όρο είχε 11 δωμάτια το καθένα. Αξίζει να αναφερθεί ότι υπήρχαν και ξενοδοχεία με περισσότερα δωμάτια με πολυτελείς υπηρεσίες. Με την πάροδο του χρόνου και την αύξηση του τουρισμού τα ξενοδοχεία έχουν καταφέρει να περάσουν τον αριθμό των 8200.

Με βάση τις μελέτες του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού (ΕΟΤ) και του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ) για το 2014 φαίνεται πως ο αριθμός των τουριστών ξεπερνάει τα 22 εκατομμύρια.

Σχήμα 1: Διάγραμμα άφιξης τουριστών

1.2 Ορισμός ξενοδοχειακής λογιστικής

Η λογιστική προήλθε από την παρατήρηση των οικονομικών γεγονότων που λαμβάνουν χώρα σε μία επιχείρηση ή έναν οργανισμό. Σύμφωνα με το Αμερικανικό Ινστιτούτο Ορκωτών λογιστών **Λογιστική**: «είναι η τέχνη της καταχώρησης, της συστηματικής κατάταξης, ταξινόμησης και συνοπτικής απόδοσης, κατά εύληπτο τρόπο, των συναλλαγών και γεγονότων που είναι, εν μέρει τουλάχιστον οικονομικού χαρακτήρα και της επεξήγησης των αποτελεσμάτων από αυτά». Μια άλλη προσέγγιση του ορισμού που αναφέρεται από τον καθηγητή Αριστοκλή Ιγνατιάδη ορίζει ότι η **Λογιστική**: «είναι ο κλάδος που ασχολείται με την αναγνώριση, μέτρηση, συστηματική καταχώρηση, συσχέτιση και παρουσίαση χρηματοοικονομικών κυρίως πληροφοριών που αφορούν τις οικονομικές μονάδες, με σκοπό

την υποβοήθηση των ενδιαφερόμενων γι' αυτές στην κατεύθυνση λήψεως ορθών αποφάσεων».

1.3 Σκοπός ξενοδοχειακής λογιστικής

Ο σκοπός της λογιστικής στην εποχή μας είναι η συγκέντρωση στοιχείων με στόχο τα σωστά αποτελέσματα ως προς:

- Τον προσδιορισμό της οικονομικής ευημερίας ενός κράτους ή οικονομικού οργανισμού
- Την εκτίμηση των επιλογών και προγραμματισμού
- Τον καταμερισμό των διαθέσιμων μέσων.

Εξίσου σημαντικός είναι και ο έλεγχος μίας επιχείρησης ή ενός οργανισμού για τη διατήρηση των κανονισμών. Ο έλεγχος είναι εσωτερικός για ενδιαφέρει τους εξωτερικούς παράγοντες της επιχείρησης (προμηθευτές, ιδιοκτήτες, πελάτες κλπ.).

1.4 Λογιστικές αρχές

- **Αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων ή αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων**

Η αρχή των δεδουλευμένων αποτελεί βάση της Χρηματοοικονομικής Λογιστικής. Από την περιοδικότητα των αποτελεσμάτων και την αρχή της λογιστικής οντότητας για το αποτέλεσμα χρήσης χρησιμοποιούνται τα έσοδα και τα έξοδα της περιόδου χρήσης που διανύουμε. Για τον υπολογισμό γίνεται συσχέτιση εσόδων – εξόδων και γίνεται χρονική τακτοποίηση (δηλαδή υπολογισμός εισπραχθέντων και προεισπραχθέντων εσόδων και πληρωτέων και προπληρωτέων εξόδων).

- **Αρχή του ιστορικού κόστους ή της τιμής κτήσεως**

Αποτελεί την κύρια βάση των στοιχείων μίας οικονομικής μονάδας όσο αυτά βρίσκονται στην κατοχή της σύμφωνα με τη διαρκή επιχειρηματική δραστηριότητα και τη νομισματική μονάδα μέτρησης. Η τιμή αγοράς είναι αυτή που καθορίζεται από τα συμφέροντα του πωλητή και του αγοραστή και προσδιορίζεται από αποδείξεις, τιμολόγια κλπ.

- **Αρχή της αναγνώρισης (πραγματοποίησης) του εσόδου**

Η αρχή της πραγματοποίησης του εσόδου αναφέρεται στην πραγματοποίηση του εσόδου ακόμα και αν δεν έχει γίνει η είσπραξη του και όχι στην πρόβλεψη του. Η αρχή αυτή είναι αποτέλεσμα της αρχής της συντηρητικότητας, των δεδουλευμένων εσόδων – εξόδων και της περιοδικότητας των αποτελεσμάτων. Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών ή από πωλήσεις ισχύουν όταν:

- Έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία ή πρόκειται να ολοκληρωθεί.
- Γίνεται ανταλλαγή περιουσιακού στοιχείου ως πληρωμή ή πώληση τοις μετρητοίς και είναι σίγουρο ότι θα εισπραχθούν τα κέρδη.

- **Αρχή της συντηρητικότητας ή της σύνεσης**

Σύμφωνα με την αρχή της συντηρητικότητας τα έσοδα και τα στοιχεία του Ενεργητικού αποτιμώνται στο χαμηλότερο ποσό, ενώ τα έξοδα και τα στοιχεία του Παθητικού στο μεγαλύτερο. Επίσης θα πρέπει να εξακριβώνονται τα έξοδα σε μικρότερο χρονικό διάστημα από τα έσοδα, οι ζημίες που αποτελούν κίνδυνο αν και δεν έχουν συμβεί ακόμα και τα κέρδη μόνο όταν υλοποιούνται. Τα έσοδα και τα κέρδη θα πρέπει να καταγράφονται στα αποτελέσματα χρήσης όταν πραγματοποιούνται, ενώ τα έξοδα και οι ζημίες με την πρόβλεψη που μπορεί να γίνει ή την εξέλιξη τους όταν αφορούν την χρήση την οποία βρισκόμαστε. Τέλος, αρχή της συντηρητικότητας είναι μία μέθοδος που χρησιμοποιείται όταν υπάρχουν αμφιβολίες για την καταλληλότητα των μεθόδων.

- **Αρχή της συσχέτισης εσόδων και εξόδων**

Η αρχή της συσχέτισης των εσόδων – εξόδων αποτελεί τα θεμέλια της αρχής των δεδουλευμένων. Σύμφωνα με την αρχή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ εσόδων – εξόδων και αναγνωρίζονται στην ίδια λογιστική περίοδο. Αυτό συνεπάγεται την αναγνώριση των εσόδων πριν την αναγνώριση των εξόδων και επίσης την αναγνώριση των εξόδων χωρίς να υπάρχουν έσοδα. Δύο περιπτώσεις διακρίνονται:

- Η άμεση και η έμμεση

Παραδείγματα αποτελούν οι πωλήσεις και το κόστος πωληθέντων αφού και τα δύο αναφέρονται στα εμπορεύματα και υπάρχει συσχέτιση μεταξύ τους.

Στην έμμεση μέθοδο υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των συνολικών εσόδων με τα έξοδα (έξοδα διοίκησης, χρηματοοικονομικά έξοδα κλπ.).

- **Αρχή της επαρκούς αποκάλυψης**

Η αρχή της επαρκούς αποκάλυψης ορίζει ότι οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις που θα δημοσιευθούν να είναι απλά και κατανοητά για να μην υπάρξουν παραπλανητικές πληροφορίες. Το πλήθος πληροφοριών που δημοσιεύεται είναι διαφορετικό ανάλογα με στα στοιχεία που διαθέτουν, τις ανάγκες τους κλπ. Επίσης, θα πρέπει να δίνονται πληροφορίες όπως:

- Οι μέθοδοι αποτίμησης των αποθεμάτων και απόσβεσης των παγίων.
- Τυχόν αλλαγή λογιστικής μεθόδου και το αποτέλεσμα της.
- Ο αριθμός των μετοχών.
- Ανανέωση των στοιχείων του ισολογισμού.
- Συμβάσεις ή άλλα στοιχεία που δεν είναι εμφανή στους λογαριασμούς.
- Οικονομικές καταστάσεις και στοιχεία για αυτά.
- Στοιχεία που δείχνουν την πορεία της επιχείρησης.
- Στοιχεία που ίσως επιβαρύνουν την επιχείρηση.

- **Αρχή της ουσιαστικότητας (σημαντικότητας) των πληροφοριών**

Η αρχή της ουσιαστικότητας των πληροφοριών περιορίζει την αρχή της επαρκούς αποκάλυψης. Η αρχή αυτή ορίζει ότι οι σημαντικές πληροφορίες θα πρέπει να γνωστοποιούνται. Αυτό ορίζεται από τον επαγγελματία που δημοσιεύει τις πληροφορίες. Ένα γεγονός θεωρείται ουσιώδες όταν ασκεί επιρροή στις αποφάσεις της επιχείρησης.

- **Αρχή της συγκρισιμότητας των πληροφοριών**

Η αρχή της συγκρισιμότητας των πληροφοριών παρέχει τις πληροφορίες που αναφέρει η αρχή της ουσιαστικότητας. Η σύγκριση των πληροφοριών και οι λογιστικές μέθοδοι σχετίζεται με τις λογιστικές περιόδους της επιχείρησης αλλά και με τη λογιστική περίοδο των επιχειρήσεων.

- **Αρχή της συνέπειας των λογιστικών μεθόδων**

Η Αρχή της συνέπειας των λογιστικών μεθόδων συνδέεται με την αρχή της ουσιαστικότητας των πληροφοριών. Οι επιχειρήσεις πρέπει να λειτουργούν με σταθερές μεθόδους, αρχές και κανόνες σε κάθε λογιστική περίοδο. Όμως μπορεί να γίνει αλλαγή στη μέθοδο που χρησιμοποιείται με την προϋπόθεση ότι οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

- **Αρχή της αντικειμενικότητας και της επαληθευσιμότητας**

Η αρχή της αντικειμενικότητας και της επαληθευσιμότητας ορίζει ότι τα αποτελέσματα πρέπει να μπορούν να επαληθεύονται και να είναι αμερόληπτα. **Αμερόληπτες μετρήσεις:** «είναι όσες δεν επηρεάζονται από υποκείμενες εκτιμήσεις και κρίσεις και κατά κανόνα αφορούν εξωτερικά λογιστικά γεγονότα, όπως είναι οι τραπεζικές συναλλαγές, οι αγορές ή οι πωλήσεις αγαθών, οι μετρήσεις ενός χαρακτηριστικού από διαφορετικούς έμπειρους και ανεξάρτητους μετρητές κ.α.» (Παναγιώτης Βασ. Παπαδέας, Χρηματοοικονομική λογιστική πληροφόρηση, Εκδόσεις Παπαδέα, Αθήνα, 2018). Πρέπει να σημειωθεί ότι δεν παρέχονται όλες οι πληροφορίες με την αντικειμενικότητα όπως οι προβλέψεις, οι αποσβέσεις κλπ. **Επαληθεύσιμες:** «είναι οι μετρήσεις που βασίζονται σε αποδεικτικά ή δικαιολογητικά έγγραφα και εξασφαλίζουν την ορθότητα της λογιστικοποίησής τους σε ενδεχόμενο μεταγενέστερο έλεγχο» (Παναγιώτης Βασ. Παπαδέας, Χρηματοοικονομική λογιστική πληροφόρηση, εκδόσεις Παπαδέα, Αθήνα, 2018). Η επαληθευσιμότητα βασίζεται στην αποτίμηση της αξίας κτήσεως και εξαρτάται από τα δικαιολογητικά.

1.5 Η συμβολή των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων

Ο χαρακτήρας κάθε ξενοδοχειακής επιχείρησης είναι αυτός που τη διαφοροποιεί από κάθε άλλη. Το ξενοδοχείο σύμφωνα με το προσωπικό το οποίο διαθέτει προσαρμόζει τους στόχους μέσα από ένα σύστημα αξιών. Η κοινωνική ηθική είναι ο σημαντικός παράγοντας για την εξέλιξη της ξενοδοχειακής μονάδας. Καθορίζει τις σχέσεις της επιχείρησης με τους εξωτερικούς συνεργάτες της, τους πελάτες αλλά και το προσωπικό της στο εσωτερικό της επιχείρησης.

1.6 Λειτουργίες και ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων

Ο κλάδος της ξενοδοχειακής λογιστικής έχει κάποιες ιδιαιτερότητες οι οποίες είναι:

- Η main-courante

Το ξενοδοχείο είναι συνήθως η επιχείρηση που παρέχει υπηρεσίες. Οι υπηρεσίες αναγνωρίζονται ως έσοδο αφού γίνουν. Για παράδειγμα αν ένας πελάτης του ξενοδοχείου θέλει να δειπνήσει, το έσοδο θα αναγνωρισθεί αφού τελειώσει το δείπνο του. Για να μπορέσει το ξενοδοχείο να παρακολουθήσει τις συναλλαγές

του κάθε πελάτη εφαρμόζει ένα ιδιότυπο αναλυτικό καθολικό. Στο καθολικό αναγράφονται:

- Ο αριθμός του δωματίου και ο λογαριασμός
 - Το όνομα του πελάτη
 - Ο αριθμός των ατόμων που διαμένουν (ξεχωριστά οι ενήλικες και οι ανήλικοι)
 - Το ποσό που πληρώνει για το δωμάτιο, το εστιατόριο και τις υπόλοιπες υπηρεσίες που θα χρησιμοποιήσει και
 - Λαμβάνει υπόψη του το ξενοδοχείο αν έχει δώσει προκαταβολή και αν έχει προσκομίσει έγγραφο voucher (Το έγγραφο αυτό χρησιμοποιείται για να αγοράσει ένας πελάτης αγαθά ή υπηρεσίες).
- Λογιστική απεικόνιση ημερησίων συναλλαγών.
Η λογιστική απεικόνιση είναι τα στοιχεία των πελατών από το main-courante εκφρασμένα σε ημερολογιακές εγγραφές.
- Η σύμβαση allotment

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 1652/1986 η σύμβασή allotment ορίζει τη συμφωνία μεταξύ ενός ξενοδοχείου και ενός τουριστικού γραφείου. Η συμφωνία αυτή κατοχυρώνει ένα δεδομένο αριθμό δωματίων από την πλευρά του ξενοδοχείου και ένα συγκεκριμένο αριθμό πελατών από την πλευρά του τουριστικού γραφείου. Η συμφωνία μπορεί να περιλαμβάνει και ειδικούς όρους όπως:

- Η κράτηση μετά την υποβολή αιτήματος (allotment on request)
Το ξενοδοχείο σύμφωνα με αυτή τη συμφωνία δεν αναλαμβάνει ευθύνη για την διαθεσιμότητα των δωματίων, όμως δεσμεύει την τιμή.
- Η κλασική συμφωνία allotment
Ο ξενοδόχος δεσμεύει τα δωμάτια σύμφωνα με την κράτηση αλλά πρέπει να επιβεβαιωθεί εφτά ή δεκατέσσερις μέρες πριν την άφιξη αλλιώς τα δωμάτια αποδεσμεύονται.
- Η εγγυημένη κράτηση (guarantee allotment) ή κράτηση δέσμευσης (allotment with commitment)
Η συμφωνία προκύπτει όταν το ποσό καταβάλλεται ολόκληρο για όλες τις μέρες που έχει γίνει η κράτηση του δωματίου, ακόμα και αν δεν γίνει τελικά η διανυκτέρευση.

- Οι οικονομικές καταστάσεις των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων
Οι οικονομικές καταστάσεις αναλογούν στη συμφωνία των ξενοδοχείων. Όταν το ξενοδοχείο δεν έχει διαθέσιμα δωμάτια «εκμεταλλεύεται» ένα άλλο ξενοδοχείο.
- Χρονομεριστική μίσθωση και χρονικά διαιρεμένες κυριότητες
Συμφωνά με τα άρθρα 1 και 2 του ν. 1652/1986 η μίσθωση αναφέρεται στη «ενοικίαση» ενός δωματίου σε ένα ξενοδοχείο ή ενός άλλου τουριστικού καταλύματος για ορισμένο χρόνο (π.χ. από 1 έως 15 Απριλίου) και για όσα χρόνια έχουν ορίσει στη μίσθωση (π.χ. από 2 έως 20 χρόνια). Με τη σύμβαση αυτή έχει κάποιος στη διάθεσή του για ορισμένο χρόνο ένα χώρο με μικρό κόστος. Η χρονομεριστική μίσθωση έχει ενοχική φύση. Η σύμβαση από νομική άποψη χαρακτηρίζεται ενοχική από άποψη υποχρεώσεων. Η εταιρία που έχει επισυνάψει τη σύμβαση με το ξενοδοχείο δεν μπορεί να πουλήσει το κατάλυμα το οποίο διαθέτει για ορισμένο χρόνο. Σε αντίθεση με άλλες χώρες οι οποίες μπορούν να προβούν από νομική άποψη σε πώληση, διότι θεωρείται δικαίωμα από τους εταίρους ή τους μετόχους της εταιρίας. Αυτό από λογιστική άποψη κατατάσσεται στα αποθέματα και όχι στα πάγια αφού δεν αξιοποιείται από την εταιρία αλλά τίθεται προς πώληση.
- Προμήθειες διαχείρισης και δικαιόχρησης (Management and franchise fees)

Η λειτουργία μίας ξενοδοχειακής μονάδας ή αλυσίδας αντιμετωπίζει τα εξής προβλήματα:

- Πρόβλημα αναγνωσιμότητας
Πολλά ξενοδοχεία έχουν πρόβλημα αναγνωσιμότητας για τον απλούστατο λόγο ότι οι τουρίστες ή οι επιχειρηματίες διαλέγουν ξενοδοχεία τα οποία γνωρίζουν. Έτσι μεγάλα ξενοδοχεία (π.χ. Hilton, Four seasons) και εταιρίες (π.χ. Goody's, Starbucks) δίνουν το franchise τους έναντι αμοιβής και βάση απαιτήσεων και όρων που έχουν τεθεί, ελέγχουν τις εγκαταστάσεις για να βεβαιωθούν ότι πληρούν τα επίπεδα υπηρεσιών που διαθέτει το σήμα.
- Πρόβλημα διαχείρισης
Τα ξενοδοχεία απαιτούν γνώσεις πάνω σε θέματα διαφήμισης και διαχείρισης τους, γνώσεις τις οποίες δεν διαθέτουν. Οι εταιρίες εκτός από το franchise τους πολλές φορές αναλαμβάνουν και τη διαχείριση του

ξενοδοχείου. Παρέχουν υπηρεσίες όσον αφορά τη διαφήμιση, την κράτηση των δωματίων κλπ. το οποίο αποτελεί σημαντική πηγή εσόδων.

- Ενδο-επιχειρησιακή τιμολόγηση των προσφερόμενων αγαθών και υπηρεσιών (transfer pricing)

Ενδο-επιχειρησιακή τιμολόγηση των προσφερόμενων αγαθών και υπηρεσιών, ορίζεται η κατανομή των κερδών που αναλογούν στον κάθε τομέα υπηρεσιών που προσφέρει μία ξενοδοχειακή επιχείρηση και χρησιμοποιείται από τον πελάτη.

- Κατανομή εσόδων

Τα έσοδα σε μία ξενοδοχειακή επιχείρηση κατανέμονται ανάλογα με τις υπηρεσίες που θα ζητήσει ο πελάτης. Αν το δωμάτιο που μένει κοστίζει 70€ και το πρωινό 20€ τότε τα έσοδα αυτά θα πάνε στην κάθε υπηρεσία.

- Κατανομή κόστους υλικών στην περίπτωση τήρησης αποθήκης το κόστος της αποθήκης εξαρτάται από τα υλικά που διαθέτει αλλά και από την απόσβεση που γίνεται στην αποθήκη, τον μισθό των εργαζομένων κλπ.
- Κατανομή κόστους υλικών στην περίπτωση μη τήρησης αποθήκης. Στην περίπτωση που το ξενοδοχείο δεν τηρεί αποθήκη τότε η κατανομή του κόστους γίνεται με το πρότυπο κόστος, ως ποσοστό επί τοις % των τιμών πώλησης.

1.7 Προβλήματα ξενοδοχειακής λογιστικής

Λογιστικό σφάλμα: «λέγεται κάθε σφάλμα το οποίο γίνεται στα λογιστικά βιβλία μίας επιχείρησης». Οι βασικοί λόγοι λογιστικών σφαλμάτων είναι η μη τήρηση των λογιστικών αρχών, ή δημιουργία αριθμητικού λάθους, ή παράληψη λογιστικού γεγονότος, ή καταχώρηση του πάνω από μία φορά, ή επιλογή λανθασμένης λογιστικής διαδικασίας. Τα λογιστικά σφάλματα διακρίνονται σε δύο κατηγορίες:

- Ανάλογα με το περιεχόμενο του σφάλματος που γίνεται διάκριση μεταξύ λογιστικών σφαλμάτων και μη λογιστικών σφαλμάτων και
- Ανάλογα με το λογιστικό βιβλίο στο οποίο συνέβη το λογιστικό σφάλμα που η διάκριση ανάμεσα σε σφάλματα ημερολογίου, γενικού καθολικού και αναλυτικών καθολικών.

1.7.1 Εύρεση των λογιστικών σφαλμάτων

Τα λογιστικά σφάλματα εντοπίζονται και αντιμετωπίζονται ανάλογα με το λογιστικό βιβλίο. Το ημερολόγιο είναι το πρώτο βιβλίο που ενημερώνεται. Στην περίπτωση που γίνει κάποιο

λάθος πρέπει να εντοπιστεί σύντομα γιατί θα υπάρχουν λάθη και στα υπόλοιπα βιβλία και δεν θα μπορεί να αντιμετωπιστεί. Η εύρεση λογιστικών σφαλμάτων στο ημερολόγιο μπορεί να γίνει με δύο τρόπους:

- Προσθέτοντας τη στήλη της χρέωσης και μετά της πίστωσης στο τέλος κάθε σελίδας και μετά το σύνολο μεταφέρεται και στο πάνω μέρος της επόμενης σελίδας.
- Σύγκριση των ημερολογιακών εγγραφών με τα παραστατικά που έχουν στην κατοχή του το ξενοδοχείο.

Ο εντοπισμός των σφαλμάτων στο γενικό καθολικό μπορεί να εντοπιστεί με:

- Την κατάρτιση του ισοζυγίου και
- Τη σύγκριση των λογαριασμών του γενικού καθολικού με τις ημερολογιακές εγγραφές.

Ο εντοπισμός των σφαλμάτων στο αναλυτικό καθολικό μπορεί να εντοπιστεί με:

- Την κατάρτιση του ισοζυγίου και
- Τη σύγκριση των λογαριασμών του αναλυτικού καθολικού με τις ημερολογιακές εγγραφές.

1.7.2 Διόρθωση των λογιστικών σφαλμάτων

Προκειμένου να διορθωθεί ένα λογιστικό σφάλμα πρέπει αρχικά να βρεθεί το είδος του λογιστικού σφάλματος που χωρίζεται σε λογιστικά και μη λογιστικά σφάλματα, το χρονικό διάστημα που συνέβη και σε ποιο βιβλίο. Στην περίπτωση που χρειάζεται να γίνει διόρθωση μη λογιστικού σφάλματος, το οποίο για παράδειγμα μπορεί να είναι η λανθασμένη καταχώρηση μίας ημερομηνίας ή καταχώρηση λανθασμένης αιτιολογίας στην εγγραφή, χρησιμοποιείται η μέθοδος της κόκκινης γραφίδας. Πιο συγκεκριμένα, η μέθοδος της κόκκινης γραφίδας είναι το πέρασμα μίας κόκκινης γραμμής πάνω από το λάθος και από πάνω να αναγράφονται τα σωστά στοιχεία. Επίσης στην περίπτωση της διόρθωσης λογιστικών σφαλμάτων γίνεται διάκριση ορισμένων περιπτώσεων:

- **Η ανίχνευση του λάθους πριν καταχωρηθεί στα υπόλοιπα λογιστικά βιβλία.** Όταν ένα λογιστικό σφάλμα βρίσκεται πριν καταχωρηθεί και στα υπόλοιπα λογιστικά βιβλία τότε χρησιμοποιείται η μέθοδος της κόκκινης γραφίδας. Με τη μέθοδο αυτή προλαμβάνονται προβλήματα στον έλεγχο της

μεταφοράς από το ημερολόγιο στο γενικό καθολικό. Αν ακολουθούταν οι λογιστικές μέθοδοι το άθροισμα στο ημερολόγιο θα ήταν μεγαλύτερο στη χρέωση και στην πίστωση από το γενικό καθολικό αφού έγινε η διόρθωση. Στην περίπτωση που ένα λογιστικό γεγονός δεν έχει περαστεί στα βιβλία, τότε το καταχωρούμε στα λογιστικά βιβλία που δεν έχει καταχωρηθεί με την αντίστοιχη αιτιολογία.

- **Η ανίχνευση του λάθους αφού καταχωρηθεί στα λογιστικά βιβλία.**

Σε αυτή την περίπτωση υπάρχουν τρεις επιλογές:

- **Η εφαρμογή ολικού ή πλήρους αντιλογισμού**

Ο αντιλογισμός χρησιμοποιείται για να διορθώσουμε ένα λάθος που έχει γίνει σε κάποια λογιστική εγγραφή όπως για παράδειγμα το πόσο που καταχωρήθηκε ή ο λογαριασμός. Ο αντιλογισμός γίνεται με την αντίστροφη εγγραφή από την λανθασμένη. Με την εφαρμογή του αντιλογισμού καταλήγουμε στο ορθό αποτέλεσμα.

- **Η εφαρμογή μερικού αντιλογισμού**

Σε αυτή την περίπτωση κάνουμε αντιλογισμό στο λάθος κομμάτι της εγγραφής και όχι σε όλη την εγγραφή και προσθέτουμε τη σωστή εγγραφή.

- **Η χρησιμοποίηση συμπληρωματικής εγγραφής**

Η συμπληρωματική εγγραφή χρησιμοποιείται όταν κατά την διάρκεια καταχώρησης μίας λογιστικής εγγραφής έχει καταχωρηθεί ποσό μικρότερο του ποσού που έπρεπε να καταχωρηθεί. Η ενέργεια αυτή διορθώνεται με τη συμπλήρωση του υπόλοιπου ποσού με την ίδια εγγραφή.

- **Η ανίχνευση του λάθους σε επόμενη χρήση**

Όταν το λάθος ανιχνεύεται σε επόμενη χρήση τότε κατά την διόρθωσή του δεν πρέπει να υπάρξει διαφορά στα οικονομικά στοιχεία. Υπάρχει διάκριση σε δύο κατηγορίες σφαλμάτων:

- **Με λογαριασμούς του ισολογισμού**

Η διόρθωση γίνεται σαν να βρίσκεται το σφάλμα στην τρέχουσα περίοδο ακόμα και αν είναι σε περίοδο που έχει κλείσει, διότι το ποσό της τρέχουσας περιόδου επηρεάζεται από την περίοδο που έχει γίνει το λάθος. Έτσι διορθώνεται το λάθος που έγινε στην προηγούμενη χρήση.

- **Με λογαριασμούς εσόδων, εξόδων και μη λειτουργικών εσόδων εξόδων (ή Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσης)** Η αντιμετώπιση

αυτού του σφάλματος δεν γίνεται όπως στην παραπάνω περίπτωση. Με τη χρήση ενός λογαριασμού «Διαφορές προηγούμενων χρήσεων» ο οποίος μεταφέρεται στα μη λειτουργικά αποτελέσματα. Χρησιμοποιείται στη χρέωση όταν κάποιο έξοδο δεν έχει καταχωρηθεί σε προηγούμενη χρήση και πιστώνεται όταν έχουν καταχωρηθεί παραπάνω έσοδα.

1.8 Κατηγορίες ξενοδοχειακών επιχειρήσεων

Οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του Ε.Ο.Τ διακρίνονται σε:

- Ξενοδοχεία (κλασικού τύπου, τύπου επιπλωμένων διαμερισμάτων, μοτέλ, παραδοσιακά καταλύματα)
 - Τα ξενοδοχεία κλασικού τύπου διαθέτουν στέγη και άλλες ανέσεις ανάλογα με το βαθμό πολυτελείας τους (Α, Β, Γ, Δ, Ε).
 - Τα ξενοδοχεία επιπλωμένων διαμερισμάτων κατατάσσονται σε Α, Β, Γ και Δ κατηγορίας έχοντας εξοπλιστεί με ηλεκτρολογικό εξοπλισμό.
 - Τα μοτέλ (motels) ανήκουν στην Α και Β κατηγορία και εγκαθίστανται έξω από τις πόλεις, σε δρόμους όπου κυκλοφορούν συνήθως τροχοφόρα.
 - Τέλος, τα παραδοσιακά καταλύματα είναι χώροι που διατηρούν πιο παραδοσιακό χαρακτήρα στις υποδομές τους αλλά και στην επίπλωσή τους και τα συναντάμε σε παραδοσιακές περιοχές.
- Χώροι οργανωμένης κατασκήνωσης ή αλλιώς κάμπινγκ
Οι χώροι οργανωμένης κατασκήνωσης (camping) είναι χώροι οι οποίοι διάφοροι τουρίστες μπορούν να κατασκηνώσουν με δικό τους εξοπλισμό ή με εξοπλισμό που μπορεί να διαθέτει κάποια επιχείρηση. Επίσης, τα camping μπορεί να εξασφαλίζουν μερικές ακόμα ανέσεις όπως μίνι μάρκετ, νερό, εστιατόριο κλπ. Οι χώροι αυτοί μπορούν να ταξινομηθούν στις Α, Β, Γ, ή και Δ κατηγορία.
- Ενοικιαζόμενα δωμάτια και ενοικιαζόμενα διαμερίσματα
Τα ενοικιαζόμενα δωμάτια και ενοικιαζόμενα διαμερίσματα είναι χώροι με περιορισμένα εφόδια και ανήκουν στις Α, Β, ή και Γ κατηγορίες.
- Αυτοτροφοδοτούμενα τουριστικά καταλύματα ή αλλιώς τουριστικές κατοικίες ή τουριστικές επαύλεις τα αυτοτροφοδοτούμενα τουριστικά καταλύματα είναι συνοικίες ή κατοικίες με υπαίθριο χώρο που κατατάσσονται στην Α κατηγορία. Οι

πελάτες είναι αρμόδιοι για το κατάλυμά τους και έτσι πήρε την ονομασία αυτοτροφοδοτούμενο.

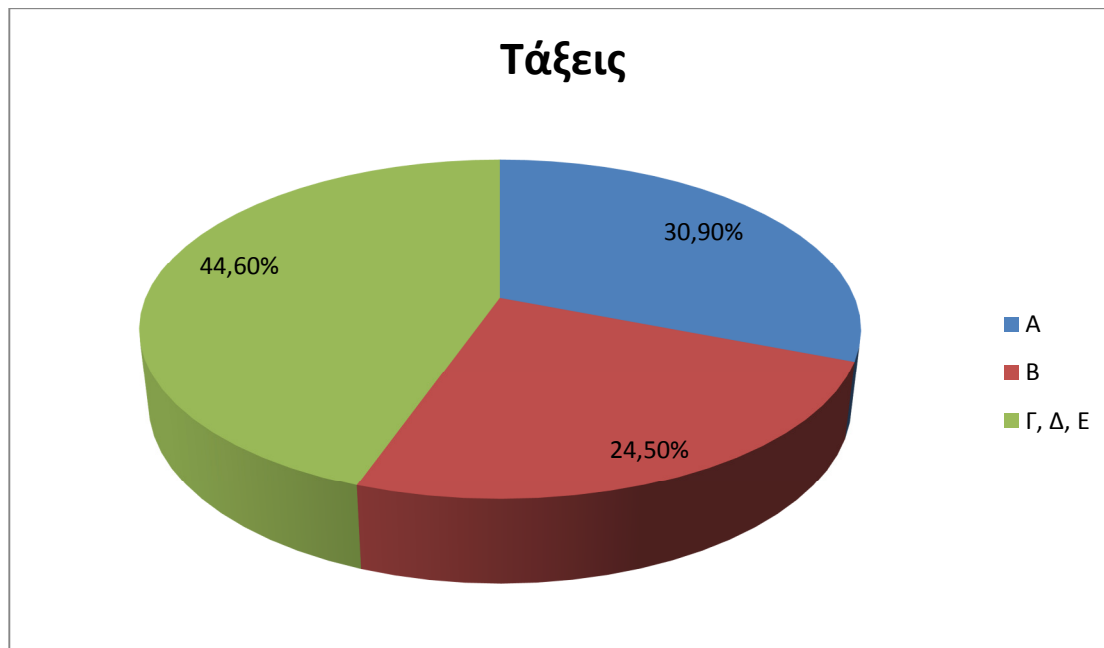
- Ξενώνες νεότητας

Οι ξενώνες νεότητας είναι οργανώσεις που διαθέτουν χώρους φιλοξενίας σε συνομοσπονδίες νεότητας.

- Κέντρα γυμνιστών

Τα κέντρα γυμνιστών είναι χώροι οργανωμένης κατασκήνωσης ή ξενοδοχειακές μονάδες που δέχονται γυμνιστές.

Όπως φαίνεται και στο παρακάτω σχήμα, στατιστικές δείχνουν ότι το 30,9% των δωματίων στα ξενοδοχεία ανήκουν στην Α τάξη, το 24,5% στη Β τάξη και το 44,6% στις Γ, Δ και Ε τάξεις.

Σχήμα 2: Διάγραμμα τάξεις ξενοδοχείων μέχρι και το 1993

Η κυβέρνηση το 1993 δημιουργώντας νέο νόμο (Ν. 2160/93) κατατάσσει τα ξενοδοχεία με βαθμό αστερών. Έτσι, μέχρι τις 30 Ιουνίου του 2003 όλα τα ξενοδοχεία έπρεπε να λειτουργούν με τον καινούργιο νόμο. Με το σύστημα αυτό, τα ξενοδοχεία ταξινομούνται ανάλογα με τα μόρια που κερδίζουν από την αξιολόγησή τους από ειδικούς, που αφορούν τις ανέσεις και τις υπηρεσίες που παρέχουν με βάση τις προδιαγραφές τους. Με βάση το νέο νομοσχέδιο τα ξενοδοχεία κατατάσσονται σε:

- Ξενοδοχεία κλασσικού τύπου που πληρούν προδιαγραφές από ένα έως και πέντε αστέρων
- Motel ξενοδοχεία τα οποία βρίσκονται σε δρόμους ταχείας κυκλοφορίας με προδιαγραφές από τριών έως τεσσάρων αστέρων
- Ξενοδοχεία επιπλωμένων διαμερισμάτων που ταξινομούνται από ένα έως πέντε αστέρων και
- Ξενοδοχεία κλασσικού τύπου και επιπλωμένων διαμερισμάτων που το σύνολο των δωματίων δεν πρέπει να είναι λιγότερο από 300 και ταξινομούνται από τέσσερα έως πέντε αστέρων. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με τις διατάξεις της Υπουργικής απόφασης 216/ΦΕΚ Β 10/ 09.01.2015 του άρθρου 4 (Κατάταξη ξενοδοχείων σε κατηγορίες αστέρων) ο ελάχιστος αριθμός απαιτούμενων αριθμός μορίων βάσει προαιρετικών βαθμολογούμενων κριτηρίων καταγράφεται στον παρακάτω πίνακα:

Κατηγορία αστέρων	5*****	4*****	3***	2**	1*
Ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός μορίων βάσει προαιρετικών βαθμολογούμενων κριτηρίων	5500	4000	3200	2200	1500

Πίνακας 1: Κατηγορίες αστερίων ξενοδοχείων

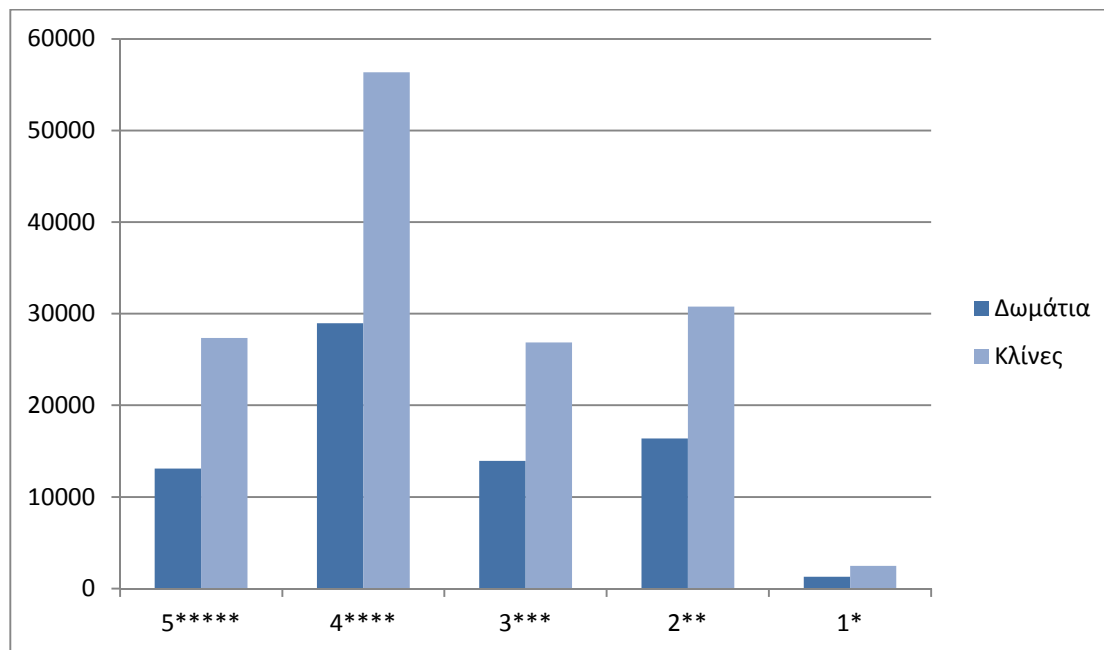
Αναγράφονται οι τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές και βαθμολογούμενα κριτήρια για την κατάταξη των ξενοδοχείων σε κατηγορίες αστέρων σύμφωνα στο άρθρο 7 της Υπουργικής Απόφασης 216/ΦΕΚ Β 10/09.01.2017.

Σύμφωνα με την μελέτη του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου της Ελλάδας το 2013 έχουμε τα εξής δεδομένα για κάθε διαμέρισμα της Ελλάδας ανά βαθμό αστέρων με ενδεικτικά στατιστικά στοιχεία των Δωδεκανήσων :

Πτυχιακή εργασία: Ξενοδοχειακή λογιστική & Κοστολόγηση
 Μαρία Μπούρη, Μαρία Τροχαλιά

ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ		5*****	4****	3***	2**	1*	ΣΥΝΟΛΟ
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ	Μονάδες	58	168	252	492	70	1060
	Δωμάτια	13.092	28.977	13.941	16.400	1.292	73.702
	Κλίνες	27.362	56.365	26.875	30.774	2.488	143.864
ΗΠΕΙΡΟΣ	Μονάδες	10	64	143	134	29	380
	Δωμάτια	739	1.017	2.993	2.487	487	7.723
	Κλίνες	1.557	2.109	5.890	4.723	949	15.228
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	Μονάδες	28	106	126	231	82	573
	Δωμάτια	1.316	2.702	3.738	5.327	1.536	14.619
	Κλίνες	2.686	5.374	7.304	10.164	2.995	28.523
ΘΡΑΚΗ	Μονάδες	5	10	41	38	13	107
	Δωμάτια	503	521	1.382	991	189	3.586
	Κλίνες	1.006	1.063	2.664	1.844	379	6.956
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	Μονάδες	39	138	291	595	204	1.267
	Δωμάτια	6.858	10.656	11.917	15.923	3.626	48.980
	Κλίνες	13.135	20.030	22.147	29.617	6.890	91.815
ΚΡΗΤΗ	Μονάδες	86	232	339	672	211	1.540
	Δωμάτια	17.708	24.220	15.916	24.019	5.688	87.551
	Κλίνες	35.759	46.848	30.006	43.275	10.482	166.370
ΚΥΚΛΑΔΕΣ	Μονάδες	37	184	205	446	161	1.033
	Δωμάτια	1.791	5.886	5.548	9.685	2.330	25.240
	Κλίνες	3.624	11.298	10.808	18.657	4.575	48.962
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	Μονάδες	46	121	370	560	489	1.586
	Δωμάτια	7.033	9.626	13.729	14.105	9.740	54.233
	Κλίνες	14.309	18.895	27.140	27.326	18.738	106.408
ΝΗΣΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ	Μονάδες	6	33	126	180	50	395
	Δωμάτια	784	1.614	4.391	4.250	727	11.766
	Κλίνες	1.595	2.964	8.295	8.010	1.409	22.273
ΝΗΣΙΑ ΙΟΝΙΟΥ	Μονάδες	25	95	208	512	76	916
	Δωμάτια	3.990	9.701	14.162	17.426	1.540	46.819
	Κλίνες	7.877	18.513	27.240	33.299	2.988	89.917
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	Μονάδες	21	126	257	343	93	840
	Δωμάτια	4.064	5.369	7.957	8.544	1.179	27.113
	Κλίνες	8.645	10.551	15.357	16.243	2.333	53.129
ΣΥΝΟΛΟ	Μονάδες	361	1.277	2.358	4.203	1.478	9.677
	Δωμάτια	57.878	100.289	95.674	119.157	28.334	401.332
	Κλίνες	117.555	194.010	183.722	223.932	54.226	773.445

Πίνακας 2: Βαθμός αστερίων ξενοδοχείων Δωδεκανήσων

Σχήμα 3: Βαθμός αστερίων κλίνες-δωμάτια

1.9 Μισθοδοσία ξενοδοχειακού δυναμικού

1.9.1 Το λογιστήριο

Η λειτουργία του λογιστηρίου συνδέεται άμεσα με τους κλάδους της λογιστικής, της εσωλογιστικής κοστολόγησης, της στατιστικής (Λαλούμης Δ., Ρούπας Β., Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων) και των τουριστικών. Η λογιστική ως επιστήμη καταγράφει σε πίνακες (λογαριασμούς) και σε ένα συγκεντρωτικό πίνακα (ισοζύγιο) τα αποτελέσματα μιας επιχείρησης (κέρδος ή ζημία). Το λογιστήριο μιας ξενοδοχειακής επιχείρησης συμβάλει στην καταγραφή των οικονομικών στοιχείων βοηθώντας την ομαλή λειτουργία των τμημάτων του ξενοδοχείου. Τα στοιχεία αυτά (παραστατικά) που δείχνουν την οικονομική δραστηριότητα, βάση του νόμου καταγράφονται σε βιβλία στα οποία βασίζεται η φορολογία που του αναλογεί. Οικονομική δραστηριότητα θεωρείται και η μισθοδοσία του προσωπικού όπου εκδίδεται και η αντίστοιχη απόδειξη πληρωμής.

Το ξενοδοχείο ανάλογα με τις δραστηριότητες του συγκεντρώνει και απαραίτητα τιμολόγια ή αποδείξεις με σκοπό την καταγραφή τους στα βιβλία και τη σύνταξη ισολογισμών. Σύμφωνα με διατάξεις του Κ.Β.Σ (Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων) έχουμε τα απλογραφικά και τα διπλογραφικά. Η διαφορά των απλογραφικών από τα διπλογραφικά είναι ότι τα διπλογραφικά είναι πιο σαφή από τα απλογραφικά. Τα διπλογραφικά αποτελούνται από λογαριασμούς που

ο καθένας διαιρείται σε δύο στήλες τη χρέωση και την πίστωση. Όταν η χρέωση είναι μεγαλύτερη της πίστωσης έχουμε χρεωστικό υπόλοιπο, ενώ όταν η χρέωση είναι μικρότερη της πίστωσης τότε έχουμε πιστωτικό υπόλοιπο. Τα οικονομικά στοιχεία συγκεντρώνονται στον ισολογισμό. Ο ισολογισμός αποτελείται από δύο στήλες το ενεργητικό και το παθητικό. Το ενεργητικό δείχνει τα περιουσιακά στοιχεία του ξενοδοχείου και το παθητικό της πηγές χρηματοδότησης του ενεργητικού. Κατά κανόνα του ενεργητικό πρέπει είναι πάντα ίσο με το παθητικό.

1.9.2 Η μισθοδοσία

Το λογιστήριο με βάση το συμβόλαιο που έχει γίνει αποδεκτό από τον εργαζόμενο και τον εργοδότη συντάσσει τη μισθοδοσία του προσωπικού υπολογίζοντας τις υπερωρίες κλπ. και τις κρατήσεις (Φόρος Μισθωτών Υπηρεσιών) καταβάλλοντας το αντίστοιχο ποσό.

1.9.3 Main – Courante Λογαριασμοί πελατών

Ο λογαριασμός των πελατών περιέχει τις οικονομικές συναλλαγές μεταξύ των πελατών και τα ξενοδοχεία. Ο λογαριασμός των πελατών δημιουργούνται από τη στιγμή που οι πελάτες δίνουν μια προκαταβολή ή κάνουν κράτηση ή κατά την άφιξής τους στο ξενοδοχείο στη υποδοχή. Κατά την αναχώρηση των πελατών η main-courante ζητάει τη εξόφληση τους. Όμως μερικές φορές ζητάει κατά την παραμονής τους στο ξενοδοχείο από τους πελάτες μια προκαταβολή ή να πληρώσει ένα μέρος ή να εξόφληση τον λογαριασμό αναλόγως με την συμφωνία. Για παράδειγμα ένα ξενοδοχείο έχει επιβάλλει πιστωτικά όρια 500 ευρώ αν σε κάποιος πελάτης υπερβεί το όριο αυτό τότε πρέπει να του ζητηθεί να εξοφληθεί ένα μέρος από τον λογαριασμό του πελάτη. Ως έξοδο πελατών θεωρούνται αυτά που γίνονται με πληρωμή από το ξενοδοχείο είτε με μετρητά είτε κατευθείαν στον πελάτη είτε στον λογαριασμό πελατών. Επομένως οι εγγραφές εξόδου για τους πελάτες είναι χρεωστικές αφού αυξάνονται το υπόλοιπο του πελάτη. Μερικές περιπτώσεις εξόδου των πελατών είναι ένας πελάτης να παραγγέλλει λουλούδια που τα πληρώνει ο ίδιος ο πελάτης είτε ο πελάτης έχει δώσει εντολή να τα παραβεί η υποδοχή και θα τα πληρώσει κατά την αναχώρησής του είτε να έχει αφήσει χρήματα ο πελάτης στην υποδοχή για να πληρωθούν. Όπως αντί για λουλούδια θα μπορούσαν να είναι φάρμακα, εισιτήρια για το θέατρο. Αντίθετα τώρα οι εκπτώσεις και διορθώσεις λειτουργούν ανάποδα από τα έξοδα στον λογαριασμό των πελατών, δηλαδή οι εκπτώσεις γίνονται σε μερικούς πελάτες ή groups εφόσον έχει γίνει κάποια συμφωνία. Οι διορθώσεις γίνονται με κάποια διορθωτικά σημειώματα μετά από κάποιον έλεγχο που μπορεί να υπάρχει ένα λάθος στον

λογαριασμό του πελάτη, όταν το λάθος αφορά σε λάθος αφορά καταχώρηση αριθμού δωματίου ή τμήμα ή κατηγορία Φ.Π.Α. ονομάζεται αντιλογισμός άρα μετά απαιτείται νέα σωστή εγγραφή με το σωστό δωμάτιο, τμήμα ή % Φ.Π.Α. Οι διορθώσεις και εκπτώσεις είναι αφαιρετικές δηλαδή μειώνουν το γενικό σύνολο στο λογαριασμό του πελάτη. Αν όμως αφορά ένα λάθος στο λογαριασμό του πελάτη είναι η χρέωση είναι ενός μικρότερο ποσού από το κανονικό, επίσης η διάφορα ανάμεσα στο σωστό και λάθος πρέπει να γίνει εγγραφή τη σημερινή ημερομηνία στο ανάλογο τμήμα για να βγει στο ολικό της ημέρας. Επομένως τα στοιχεία αυτά απεικονίζουν την οικονομική δραστηριότητα της main-courante για μια συγκεκριμένη ημέρα. Ο νυχτερινός main-courante συγκεντρώνει και υποβάλλει τα οικονομικά αποτελέσματα κάθε ημέρας στον προϊστάμενο της υποδοχής ή λογιστήριο ή διευθυντή του ξενοδοχείου. Έπειτα το λογιστήριο κάνει έλεγχο για την ορθότητα τους αφού είναι σωστά τα καταχωρούν σε διάφορες εγγραφές προκειμένου να χρησιμοποιηθούν στατιστικές αναλύσεις.

1.10 Οργάνωση και τμηματοποίηση στα ξενοδοχεία

Κάθε ξενοδοχειακή μονάδα πρέπει να αποτελείται από οργάνωση. Τα τμήματα της πρέπει να συνεργάζονται μεταξύ τους ώστε να λειτουργούν χωρίς προβλήματα.

Οργάνωση: « είναι η διάθρωση ρόλων ενός συνόλου ατόμων που δραστηριοποιούνται για την επίτευξη συγκεκριμένων σκοπών» (Kootz & O' Donnell). Η οργάνωση καθορίζεται από τους στόχους που θέτει η επιχείρηση και από τα καθήκοντα που αναλαμβάνει το κάθε τμήμα. Η οργάνωση ανάγεται:

- στην ταξινόμηση, ώστε να διανεμηθούν οι δραστηριότητες για την επίτευξη των στόχων
- στην επιλογή προϊστάμενου και
- στη διαίρεση των ρόλων.

Η οργανωτική δομή προϋποθέτει:

- οι εργαζόμενοι να γνωρίζουν τις ευθύνες αλλά και τα δικαιώματά τους
- να υπάρχουν οι κατάλληλες συνθήκες εργασίας, χωρίς διαπληκτισμούς για να είναι φανερός ο στόχος του τμήματος
- παροχή υποστήριξης των αποφάσεων των στελεχών ως προς την επίτευξη των στόχων.

Τα ξενοδοχεία έχουν πολλά κοινά μεταξύ τους αλλά το κάθε ένα είναι μοναδικό. Οι διαφορές διακρίνονται ως προς τη στρατηγική, την περιοχή που βρίσκεται το ξενοδοχείο, τα τμήματα που έχει θέσει κλπ. Η τμηματοποίηση των εργαζομένων σε ομάδες βοηθάει στη σωστή λειτουργία του ξενοδοχείου. Τα τμήματα διακρίνονται στα τμήματα εκμετάλλευσης και στα τμήματα υποστήριξης. Τα τμήματα εκμετάλλευσης παρέχουν έσοδα στο ξενοδοχείο και τα τμήματα υποστήριξης παρέχουν υπηρεσίες. **Υπηρεσία:** «είναι η εργασία που γίνεται για να ικανοποιηθούν άμεσα ή έμμεσα οι ανάγκες του πελάτη – καταναλωτή που συνδέεται με τη φύση της επιχείρησης» (Λαλούμης Δ., Ρούπας Β., 'Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων', Αθήνα, 2000). Άλλα τμήματα του ξενοδοχείου ονομάζονται και τμήματα μετώπου αφού έρχονται σε επαφή με τους πελάτες όπως ο ρεσεψιονίστ. Για ένα ξενοδοχείο πελάτης είναι αυτός ο οποίος μένει σε κάποιο δωμάτιο που αποτελεί το σημαντικότερο τμήμα, ενώ εξωτερικός πελάτης είναι αυτός που χρησιμοποιεί κάποιο άλλο τμήμα του ξενοδοχείου. Στο τμήμα εκμετάλλευσης διακρίνονται:

ΤΜΗΜΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

- Τμήμα υπνοδωματίων
- Τμήμα εστιατορίων
- Τμήμα εκδηλώσεων
- Τμήμα room service
- Τμήμα bar
- Τμήμα τηλεφωνείου
- Λοιπά τμήματα (γκαράζ κλπ.)

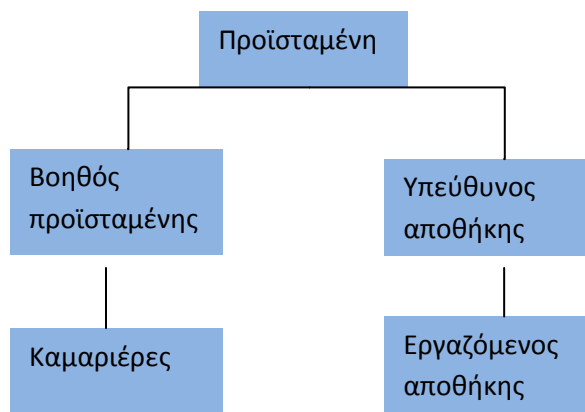
Στο τμήμα υποστήριξης κατατάσσονται:

- Τμήματα υπηρεσιών προς τους πελάτες
 - Τμήμα κρατήσεων
 - Τμήμα υποδοχής
 - Τμήμα θυρωρείου
 - Τμήμα ταμείου
 - Τμήμα τήρησης λογαριασμών
 - Τμήμα δημοσίων σχέσεων
 - Τμήμα ψυχαγωγίας και άθλησης πελατών

- Τμήμα ασφάλειας
- Τμήματα υπηρεσιών προς την επιχείρηση
 - Διεύθυνση
 - Λογιστήριο
 - Τμήμα πωλήσεων και marketing
 - Τμήμα διαχείρισης και εσωτερικών ελέγχων
 - Τμήμα προμηθειών

1.11 Τεχνικές που συμβάλλουν στην οργάνωση της ξενοδοχειακής μονάδας

Αφού γίνει η τμηματοποίηση σειρά έχει ο καταμερισμός της εργασίας που γίνεται με τη μορφή διαγράμματος που λέγεται οργανόγραμμα. Οριζόντια προεκτείνονται τα τμήματα λειτουργίας και κάθετα η ιεραρχική σχέση των τμημάτων. Αποτελεί βασικό εργαλείο του ξενοδοχείου αφού συμβάλλει στην τμηματοποίηση και στον καταμερισμό των θέσεων εργασίας. Για παράδειγμα:

Σχήμα 4: Οργάνωση ξενοδοχείου

1.12 Εποχικότητα και η επίδρασή της στα τμήματα του ξενοδοχείου

1.12.1 Το εργατικό δυναμικό

Τα τμήματα του ξενοδοχείου αποτελούνται από μία ιεραρχία. Οι ιεραρχικές βαθμίδες είναι πέντε και αποτελούνται από:

- Τη γενική διεύθυνση

Η γενική διεύθυνση είναι υπεύθυνη για το ξενοδοχείο. Αποτελείται από τον διευθυντή τον υποδιευθυντή και τον νυχτερινό διευθυντή.

- Τους διευθυντές

Η θέση του διευθυντή φέρει μεγάλο μερίδιο ευθύνης. Οι θέσεις του διευθυντή αποτελούνται από το room division manager, του διευθυντή F&B¹, του διευθυντή λογιστηρίου και του προσωπάρχη. Ο ρόλος του διευθυντή είναι να στηρίζει το προσωπικό, να παίρνει αποφάσεις για τη σωστή λειτουργία του ξενοδοχείου. Πρέπει να διαθέτει επαγγελματισμό, να είναι έμπειρος και να διαθέτει γνώσεις πάνω στο επάγγελμά του.

- Τα στελέχη

Τα στελέχη πρέπει να είναι άτομα με γνώσεις τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, εμπειρία στον τομέα τους και να διαθέτουν διοικητικές ικανότητες αφού έχουν ευθύνη για πολλά τμήματα. Στέλεχος μπορεί να είναι ο διευθυντής τμήματος εσωτερικού ελέγχου, ο διευθυντής προμηθειών κλπ.

- Τους επόπτες

Οι επόπτες είναι μια κατηγορία που αναλαμβάνει υψηλού επιπέδου έργο και είναι αυτοί που εποπτεύουν το προσωπικό στις μικρότερες βαθμίδες. Παραδείγματα θέσεων εργασίας είναι ο επόπτης ορόφων και οι υπεύθυνοι τμημάτων υποδοχής. Σε αυτές τις θέσεις συνήθως δουλεύουν κυρίως απόφοιτοι τουριστικών και εργαζόμενοι που ανεβαίνουν βαθμίδα.

- Το προσωπικό

Το προσωπικό ανήκει σε δύο βαθμίδες. Στην πέμπτη βαθμίδα το προσωπικό πρέπει να διαθέτει γνώσεις ή μερικές γνώσεις και βρίσκονται ο υπάλληλος υποδοχής, η καμαριέρα, ο συντηρητής κλπ. Στην έκτη οι βοηθοί που δεν χρειάζεται ειδίκευση.

¹ Διευθυντή Food & Beverage (= Τροφίμων & Φαγητών)

1.12.2 Η εποχικότητα

Τα εποχιακά ξενοδοχεία διαφέρουν από τα υπόλοιπα. Τα ξενοδοχεία αυτά διαθέτουν πληθώρα προσωπικού με πολλές αλλαγές στο ύψος του ξενοδοχείου κα στο οργανόγραμμα. Κάθε εποχή είναι ένα νέο ξεκίνημα για τα εποχιακά ξενοδοχεία. Το προσωπικό δεν είναι πάντα το ίδιο όπως και οι συνεργάτες. Διακρίνονται σε τρεις φάσεις:

- Πρώτη φάση: ονομάζεται φάση του ‘γεμίσματος’ που διαρκεί από το Μάρτιο μέχρι τον Ιούνιο. Σε αυτή τη φάση το ξενοδοχείο ξεκινάει με λίγους πελάτες που στην πορεία αυξάνονται. Με την αύξηση της πελατείας παρατηρείται και αύξηση των απαιτήσεων. Στη διάρκεια αυτή παρουσιάζονται σφάλματα στην οργάνωση που απαιτούνται διόρθωση.
- Δεύτερη φάση: η δεύτερη φάση είναι η φάση της κορύφωσης. Έχει διάρκεια από τον Ιούλιο μέχρι τον Αύγουστο και το ξενοδοχείο λειτουργεί στο μέγιστο τον δυνατοτήτων του. Κάθε δυσλειτουργία στο οργανόγραμμα θα προκαλέσει προβλήματα στο ξενοδοχείο.
- Τρίτη φάση: είναι το τελικό στάδιο, το λεγόμενο ‘ άδειασμα’ με ελάττωση της πελατείας εκεί που η εργασία είναι ομαλή. Ξεκινάει συνήθως από τέλη Αυγούστου ή αρχές Σεπτεμβρίου.

1.12.3 Η επίδραση της εποχικότητας στο προσωπικό

Το προσωπικό στα εποχιακά ξενοδοχεία είναι κυρίως νέο. Το εργατικό δυναμικό προσαρμόζεται στις νέες συνθήκες εργασίας με την περίοδο της πληρότητας να υπάρχουν εντάσεις στους εργαζόμενους. Επίσης η εποχικότητα στα ξενοδοχεία αποτελεί πρόβλημα στους υπαλλήλους με οικογένεια. Τα έξοδα τους καλύπτονται από το ίδιο το ξενοδοχείο και όταν τελειώνει η σεζόν το κράτος παρέχει επιδότηση. Συνήθως οι υπάλληλοι αυτή την περίοδο συνδυάζουν την δουλειά με τις διακοπές. Η αμοιβή είναι ίδια με τα ξενοδοχεία διαρκούς λειτουργίας με τη διαφορά ότι στα εποχιακά ξενοδοχεία η αμοιβή είναι μεγαλύτερη λόγω των φιλοδωρημάτων. Τα εποχιακά ξενοδοχεία προσφέρουν εμπειρία και ευκαιρίες στον επαγγελματικό τομέα ιδιαίτερα για τους νέους που κάνουν το ξεκίνημα τους.

2. Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων

Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας είναι ο κυριότερος φόρος κατανάλωσης από τον οποίο επιβαρύνονται τα αγαθά ή οι υπηρεσίες. Έκανε την εμφάνιση του στην Ελλάδα το 1987 όπου και εφαρμόστηκε με το Ν.1642/86. Ο ΦΠΑ προκύπτει από την τιμή πώλησης με την αντίστοιχη τιμή αγοράς της. Το ΦΠΑ των πωλήσεων πρέπει να είναι μεγαλύτερο από το ΦΠΑ των αγορών. Η διαφορά αυτή που προκύπτει καταβάλλεται στην Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (ΔΟΥ) κάθε μήνα για τα διπλογραφικά και κάθε τρίμηνο για τα απλογραφικά. Ως **ΦΠΑ** ορίζεται : ο φόρος κατανάλωσης που επιβάλλεται στην αγοραπωλησία αγαθών ή υπηρεσιών. Το έντυπο της δήλωσης του ΦΠΑ συμπληρώνεται από κάθε οντότητα η οποία ανήκει σε κανονικό καθεστώς ΦΠΑ. Η δήλωση γίνεται ηλεκτρονικά μέσω του taxisnet. Ο χρόνος υποβολής γίνεται ανάλογα με την κατηγορία βιβλίων που τηρούν οι επιχειρήσεις. Οι επιχειρήσεις που τηρούν απλογραφικά βιβλία οφείλουν να υποβάλλουν τη δήλωση ΦΠΑ μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα από τη λήξη του τριμήνου, ενώ οι επιχειρήσεις που τηρούν διπλογραφικά βιβλία στο τέλος κάθε μήνα από τη λήξη του μηνός.

Πιο συγκεκριμένα για τα ξενοδοχεία φορολογούνται με ΦΠΑ 13%. Τα ξενοδοχεία όμως τα οποία βρίσκονται σε μια από τις παρακάτω ο συντελεστής ΦΠΑ ορίζεται:

- Ξενοδοχεία με ημιδιατροφή: ο συντελεστής 13% με το 10% της τιμής που υπάγεται στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ ως αντιπαροχή για τη χρήση αλκοολούχων ποτών.
- Ξενοδοχεία με πλήρη διατροφή: ο συντελεστής 13% με το 15% της τιμής που υπάγεται στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ ως αντιπαροχή για τη χρήση αλκοολούχων ποτών.
- Ξενοδοχεία με πλήρη διατροφή συμπεριλαμβανομένου και με την παροχή υπηρεσιών: με συντελεστή: ο συντελεστής 13% με το 20% της τιμής που υπάγεται στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ και ως αντιπαροχή για τη χρήση αλκοολούχων ποτών.

ΔΗΛΩΣΗ Φ.Π.Α.
Υποβάλλεται σε δύο (2) αντίτυπα (έντυπη υποβολή).

ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΗΛΩΣΗΣ **001** ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΤΟΣ *

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ **002** *

ΑΡΜΟΔΙΑ ΔΟΥ **003** *

005 ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ
από έως

ΕΙΔΟΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

007 ΤΡΟΠΟ-ΠΟΙΗΤΙΚΗ	008 ΜΕ ΕΠΙ-ΦΥΛΛΗΝ	009 ΕΚΤΑΚΤΗ ΔΗΛΩΣΗ
---------------------------	--------------------------	---------------------------

ΕΤΟΣ **004**

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (Διαγραμμίστε με x)

ΜΗΝΑΣ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ΤΡΙΜΗΝΟ	006	1	2	3	4							
ΕΞΑΜΗΝΟ	1	2										

Α. ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΣΤΟ ΦΟΡΟ Ή ΛΗΠΤΗ

101 ΕΠΩΝΥΜΟ Ή ΕΠΩΝΥΜΙΑ			
102 ΟΝΟΜΑ	103 ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ	104 Α.Φ.Μ.	

Β. ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΚΚΡΩΝ - ΕΙΣΡΩΝ μετά την φαίρεση (κατά συντελεστή) των επιστροφών - εκπρώσεων.

α	ΕΚΚΡΩΣ φορολογητέες (πωλήσεις αγαθών, παροχή υπηρεσιών κλπ), ΕΝΔΟΚ, ΛΠΟΚΤ. & ΠΡΑΞ. ΛΗΠΤΗ	Συντ. ΦΠΑ %	ΦΟΡΟΣ ΕΚΚΡΩΝ που αναλογεί	β ΕΙΣΡΩΣ με δικαίωμα έκπτωσης	ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΡΩΝ
I. ΕΚΚΡΩΣ ΕΝΔΟΚ, ΛΠΟΚΤΗ-ΣΕΙΣ & ΠΡΑΞΕΣ ΛΗΠΤΗ σε λοιπή Ελλάδα εκτός από τα νησιά Αγιαίου.	301	13	331	Αγορές & δωρεάν στα εσωτερικά της χώρας	361
	302	6	332	Αγορές & παροχές επενδ. αγαθών (πληρω)	362
	303	24	333	Λοιπές εισαγωγές από εισαγωγών (πληρω)	363
II. ΕΚΚΡΩΣ ΕΝΔΟΚ, ΛΠΟΚΤΗ-ΣΕΙΣ & ΠΡΑΞΕΣ ΛΗΠΤΗ στα νησιά Αγιαίου και από λοιπή Ελλάδα προς τα νησιά αυτά	304	9	334	Εξοικονομητές επισκέψεις αγρών	364
	305	4	335	Εξοικονομητές κτημάτων αγρών	365
	306	17	336	Λοιπές εκπτώσεις κτήματων	366
ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΩΝ ΤΩΝ ΕΚΚΡΩΝ	307	ΣΥΝ. ΦΟΡ.	337	ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΩΝ ΤΩΝ ΕΙΣΡΩΝ	367
Εξοικονομητές παραβόλων	342			δ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΑ ΠΟΣΑ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΡΩΝ	
Εξοικονομητές παραβόλων υπηρεσιών άρθρ. 14.2.α	345			Επιστροφή φόρου εισοδήματος (πληρω)	400
Εισαγωγές & απαλλαγές πλοίων & αεροσκαφών	348			Λοιπά προστιθέμ. ποσά	402
Λοιπές εκπτώσεις χωρίς ΦΠΑ με δικαίωμα έκπτωσης	349			Ποσά δικαιουμένων προς έκπτωσης προσαρτημένων διαγνωστικών προόδων	407
Εκπτώσεις εισοδήματος & εξοικονομητές χωρίς δικαίωμα έκπτωσης	310			ε ΑΦΑΙΡΟΥΜΕΝΑ ΠΟΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΡΩΝ	
ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΚΡΩΝ	311			ΦΠΑ εισοδήματος που πράττει να εισαγάγει βόμβα, πυροβόλο	411
Κώδικας εργασιών ΦΠΑ	312			Λοιπά αφαιρούμενα ποσά	422
				Ποσά δικαιουμένων προς έκπτωσης προσαρτημένων διαγνωστικών προόδων	423
				=	
				ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΡΩΝ	430

Γ. ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ για καταβολή, έκπτωση ή επιστροφή (κωδ. 337 μείον κωδ. 430)

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	ΧΡΕΩΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	Σημειώσεις:
470	480	
Προσδιορισμός οριστικού ποσού προς καταβολή, έκπτωση ή επιστροφή		
Πιστωτικό υπόλοιπο παροχ. φορολ. εισοδήματος	Χρεωστικό μέχρι 30€ προηγ. φορολ. περίοδου	
401	483	
Βεβαιωμένο ποσό κωδ. 511 προηγ. περιόδου εκτός από διακ. φορ. περίοδο	ΠΟΣΑ που οφείλονται επιστροφές ή πληρωμές της επιστροφής που	
403	505	
Φόρος που έχει διαγραφεί μέσω πιστώσεων		
404		
ΠΟΣΟ για έκπτωση	ΠΟΣΟ** προς καταβολή	
502	511	
ΑΙΤΟΥΜΕΝΟ ΠΟΣΟ για επιστροφή	Καταβολή ποσού κωδ. 511 σε 2 δόσεις	
503	523 ΝΑΙ 1 ΟΧΙ 2	
ΑΙΤΙΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ	507 ΑΠΑΛΛ. ΠΡΑΞΕΙΣ 1 ΠΑΠΑ 2 ΑΝΑΣΤ. ΚΑΤΑΒ. 3 ΔΙΑΣΦΟΡΑ ΣΥΝΤΕΛ. 4 ΑΛΛΗ ΑΙΤΙΑ 5 ΜΕΘΕΡ. ΠΡΕΣΤ. ΥΠΟΔ. 6	
ΑΠΘ: ΣΥΝΤΑΚΤΗΡΙΟΥ που αποδίδεται προς επιστροφή ποσού με μελλοντικές ασφαλίσεις	508	

ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΩΔ. ΑΡΙΘΜΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΙΒΑΝ

--	--	--	--	--

Πληροφοριακά στοιχεία Πωλήσεις α' κατοικίας **906** Λξία εισοδήμ. κωδ. 906 **907** Μικτό κέρδος επιχ. άρθρου 43 **908**

Ο ΔΗΛΩΝ	Ο ΛΟΓΙΣΤΗΣ	Ο ΠΑΡΑΛΑΒΩΝ	Ο ΤΑΜΙΑΣ
	(Όνομα ή Επωνυμία, ΑΦΜ, Α.Μ. σελίδα Καταγεγραμμένη οδός, Δύναμη)	(σφραγίδα & υπογραφή)	(σφραγίδα, ημερομηνία & υπογραφή)

* Συμπληρώνεται από την Υπηρεσία
 - Αν αποδίδεται ποσό που καταχωρείται είναι αρνητικός αριθμός, σημειώστε το πρόσημο πλύν () πριν απ' αυτό.
 - Τα ποσά σε ΕΥΡΩ αναγράφονται υποχρεωτικά με τη χρήση δύο (2) δεκαδικών ψηφίων μετά την υποδιαστολή, π.χ. 45,00 ή 45,83.
 ** Χρεωστικό υπόλοιπο μέχρι τρέντα (30) ευρώ μεταφέρεται για καταβολή στην επόμενη φορολογική περίοδο, με εξίχνηση της κομής εργασιών φορολογητέας δραστηριότητας.

ΕΚΔΟΣΗ 2016 050 - Φ.Π.Α.
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Πίνακας 3: Έντυπο ΦΠΑ Φ2

Η υποβολή του ΦΠΑ στο έντυπο Φ2 γίνεται ως εξής:

- Στον κωδικό 301-306 καταχωρείται η καθαρή αξία πωλήσεων αγαθών και υπηρεσιών ανά συντελεστή ΦΠΑ εντός της Ελλάδας.
- Στον κωδικό 342 καταχωρείται η καθαρή αξία των πωλήσεων αγαθών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Στον κωδικό 345 καταχωρείται η καθαρή αξία παροχής υπηρεσιών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Στον κωδικό 348 καταχωρούνται οι εξαγωγές αγαθών σε τρίτες χώρες και οι απαλλαγές ειδικών περιπτώσεων (αεροσκαφών, πλοίων).
- Στον κωδικό 349 καταχωρούνται οι πωλήσεις αγαθών με δικαίωμα έκπτωσης όπως πώληση αγαθών στο Άγιο Όρος, έσοδα από προμήθειες (τηλεκάρτες).
- Στον κωδικό 310 καταχωρούνται οι εκροές που απαλλάσσονται και εξαιρούνται χωρίς δικαίωμα έκπτωσης.
- Στον κωδικό 361 καταχωρείται η καθαρή αξία των αγορών των εμπορευμάτων .
- Στον κωδικό 362 καταχωρείται η καθαρή αξία των εισαγωγών και των αγορών τρίτων χωρών.
- Στον κωδικό 363 καταχωρείται η καθαρή αξία των εισαγόμενων εμπορευμάτων από τρίτες χώρες.
- Στον κωδικό 364 καταχωρούνται οι ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Στον κωδικό 365 καταχωρούνται οι ενδοκοινοτικές αποκτήσεις υπηρεσιών από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Στον κωδικό 366 καταχωρούνται οι λοιπές εισροές.
- Στους κωδικούς 331-336 καταχωρούνται τα ΦΠΑ των αντίστοιχων λογαριασμών των εκροών και επίσης στους 381-386.
- Ο κωδικός 400 αναφέρεται μόνο για τους που κάνουν εξαγωγές με βάση προϋποθέσεις.
- Ο κωδικός 407 αναφέρεται σε διακανονισμούς και έκπτωση προηγούμενης περιόδου.
- Ο κωδικός 411 αναφέρεται σε διακανονισμούς που έχουν γίνει με βάση στον συντελεστή pro rata.
- Στους κωδικούς 470 και 480 καταγράφεται το άθροισμα των κωδικών 337 και 430.

Όταν το ΦΠΑ αγορών είναι μεγαλύτερο από το ΦΠΑ πωλήσεων τότε είναι πιστωτικό ενώ όταν είναι το ΦΠΑ πωλήσεων είναι μεγαλύτερο από το ΦΠΑ αγορών είναι χρεωστικό. Επομένως το χρεωστικό ΦΠΑ πληρώνεται μέσω τράπεζας στο Δημόσιο, ενώ το πιστωτικό ΦΠΑ συμψηφίζεται στην επόμενη φορολογική περίοδο.

3. Φόροι ξενοδοχείων

3.1 Έννοια του Φόρου

Ο φόρος είναι τα ποσά που οι πολίτες είναι υποχρεωμένοι να καταβάλουν στο Δημόσιο, χωρίς να παρέχει το Δημόσιο κάποια υπηρεσία στους πολίτες που να συνδέεται άμεσα με την καταβολή του φόρου.

Ο φόρος εξαρτάται από την φορολογική βάση και φορολογικούς συντελεστές, ως φορολογική βάση είναι η περιουσία, το εισόδημα που υπόκειται να φορολογηθούν, και ως φορολογικός συντελεστής είναι το πόσο του φόρου που αντιστοιχεί σε κάθε μονάδα της φορολογικής βάσης.

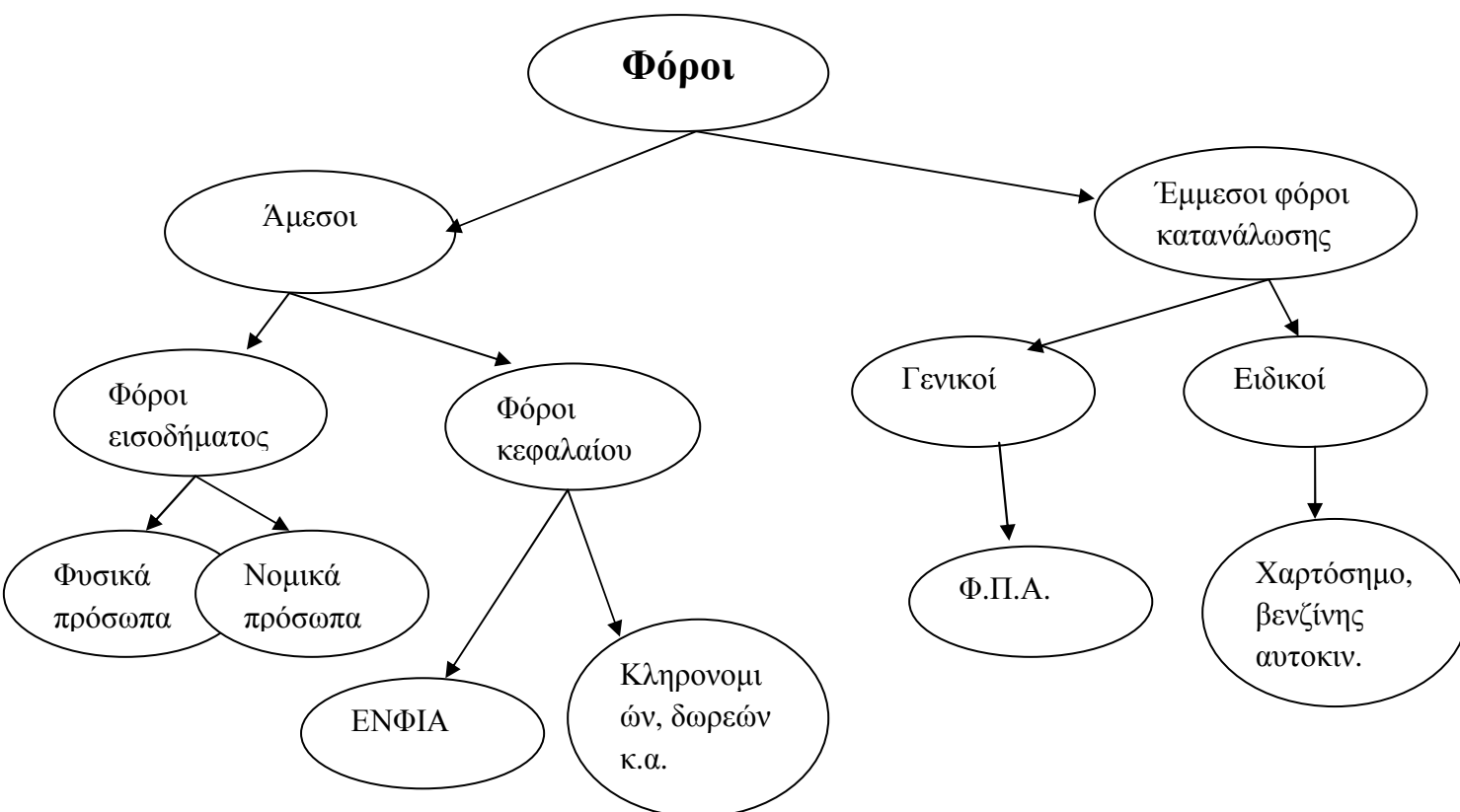
3.2 Η αναγκαιότητα των φόρων

Οι φόροι δηλαδή είναι έσοδο για το κράτος και θέλει να τα εισπράττει για να μπορεί να παρέχει δωρεάν τις υπηρεσίες στους πολίτες αλλιώς θα έπρεπε ο κάθε πολίτης να πληρώνει ένα αντίτιμο για κάθε παροχή που του προσφέρει το δημόσιο όπως αυτές οι υπηρεσίες είναι η εκπαίδευση, υγεία αυτά είναι και τα δημόσια αγαθά. Ο καθορισμός της τιμής για τα δημόσια αγαθά είναι δύσκολο να προσδιοριστεί προκειμένου να τιμολογηθούν οι ανάλογες υπηρεσίες όπως για παράδειγμα είναι η εκπαίδευση που πρέπει να πληρωθούν και οι εκπαιδευτικοί, όμως αυτό θα “βάραινε” της ευπαθείς κοινωνικές ομάδες της κοινωνίας όπως είναι τα άτομα με ειδικές ανάγκες, τα άτομα με πού χαμηλά εισοδήματα κ.α. Επομένως σε περίοδο ύφεσης η κενυσιανή θεωρία αναφέρει ότι το κράτος θα πρέπει να πραγματοποιεί περισσότερες δαπάνες με αποτέλεσμα να πετύχει την πιο γρήγορη αύξηση του πραγματικού εισοδήματος. Και τέλος σύμφωνα Γεώργιος Κόντος το 2015 αναφέρει στο βιβλίο του ότι με την αυξομείωση των φορολογικών συντελεστών, οι δημοσιονομικές αρχές μπορούν να βοηθήσουν την οικονομία να οδηγήσουν στο επίπεδο της πλήρους απασχόλησης χωρίς πληθωρισμό.

3.3 Διακρίσεις φόρων

Υπάρχει μια βασική διάκριση των φόρων σε άμεσους και έμμεσους φόρους. Άμεσοι φόροι είναι αυτοί που υποβάλουν μια πρόσθετη δαπάνη στους φορολογούμενος όπου καθορίζονται πάνω σε συγκεκριμένα διαστήματα ώστε να προσδιοριστεί με αποτελεσματικό τρόπο η φορολογική ικανότητα του κάθε φορολογούμενου. Για παράδειγμα όταν υποβάλουμε την φορολογική δήλωση και φορολογείται το εισόδημα ανάλογα με την κλίμακα που είναι το

εισόδημα έχει και έναν φόρο αυτός ανήκει στους άμεσους φόρους, ή τα εισοδήματα που προέρχονται από διάφορες δραστηριότητες όπως ο μισθός από την εργασία. Επίσης με την άμεση φορολογία οι φορολογούμενοι έρχονται σε άμεση επαφή με τις φορολογικές αρχές, στην άμεση φορολογία δεν μπορούν να αποφύγουν να μην πληρώσουν τον φόρο που έχει επιβάλλει το κράτος και όταν αναφέρονται σε φοροδιαφυγή είναι κυρίως για τους άμεσους φόρους. Ενώ έμμεσοι φόροι είναι συνήθως οι φόροι καταναλώσεως – συναλλαγών τους έμμεσους φόρους τους πληρώνουμε στα σουπερ μάρκετ όπου με την αξία των προϊόντων πληρώνουμε και το Φόρο Προστιθεμένης αξία που είναι γνωστό το Φ.Π.Α. Για παράδειγμα η αγορά αναψυκτικών ή καφέ περιέχει μέσα Φ.Π.Α. (Γεώργιος Κόντος, 2015 σελίδα 464)

Σχήμα 5: Διάκριση φόρων

3.4 Φόρος εισοδήματος για τα ξενοδοχεία

Το φορολογικό εισόδημα των ξενοδοχειακών μονάδων είναι το εισόδημα που προκύπτει από τις εμπορικές δραστηριότητες και ο τρόπος φορολόγησης του εξαρτάται από την νομική μορφή που έχει. Σύμφωνα με τον Ν.4587/2018 καθορίζεται από το καθαρό συνολικό

εισόδημα, ο φόρος αυτός υποβάλλεται για κάθε χρήση, σαν χρήση ορίζει από 1/1 έως 31/12, επίσης τα πρόστιμα και οι πρόσθετοι φόροι δεν αναγνωρίζονται για έκπτωση από το εισόδημα αυτό. Έκτος από τις δαπάνες που αναφέρονται από τον νόμο καμία άλλη δεν αναγνωρίζεται επομένως τα καθαρά κέρδη για θα προκύπτουν μόλις θα αφαιρεθούν αυτά που αναγνωρίζονται όπως:

- Έξοδα διοίκησης, διάθεσης, έρευνας και ανάπτυξης.
- Κόστος πωληθέντων όπου προκύπτει από τις πρώτες ύλες και εμπορεύματα και άλλα έξοδα.
- Έξοδα μισθοδοσίας (αμοιβές προσωπικού καθώς και κάθε έξοδο αφορά το προσωπικό)
- Αποσβέσεις παγίων (έπιπλα, μηχανήματα, κτίρια...)
- Δαπάνες επισκευών και συντηρήσεων των μηχανημάτων ή κτιρίων των ξενοδοχείων.
- Μισθώματα χρηματοδοτικής μίσθωσης. (leasing)
- Δαπάνες ενημερωτικές για τους πελάτες ή τους εργαζόμενους. (μέχρι ένα συγκεκριμένο ποσό)
- Τόκοι δάνειων όπου αφορούν την κλειόμενη χρήση.
- Φόροι και τέλη.
- Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις. (για παράδειγμα πελάτες)
- Ζημίες από πώληση παγίου, υποτίμηση περιουσιακού στοιχείου ή κεφαλαίου.

Επιπλέον οι Α.Ε. έχουν:

- Πόσα εξαγοράς ιδρυτικών τίτλων της επιχείρησης και οι τόκοι.
- Τόκοι που καταβάλλονται στους προνομιούχους μετόχους.
- Αμοιβές των μελών του Δ.Σ.

Οι ανωτέρω δαπάνες ανήκουν στις εκπιπτόμενες όπου και αφαιρούνται και από τα ακαθάριστα έσοδα του ξενοδοχείου.

Το φορολογητέο εισόδημα προκύπτει από:

- Εισόδημα από ακίνητα.
- Εισόδημα από κινητές αξίες.

- Εισόδημα από εμπορικές δραστηριότητες. (παροχή υπηρεσιών όπως η υπηρεσία δωματίων, το εστιατόριο, μπαρ, μασάζ, και άλλες δραστηριότητες που μπορεί να έχει ένα ξενοδοχείο)

Το άθροισμα των παραπάνω αποτελούν το συνολικό εισόδημα.

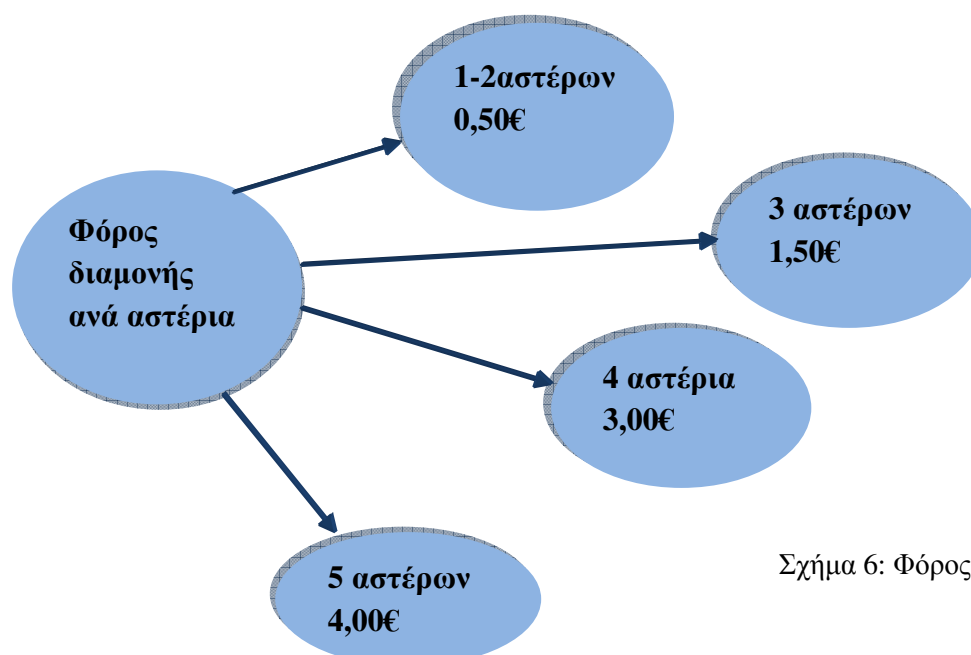
3.5 Φόρος διαμονής

Ο Φόρος διαμονής επιβαρύνει τους πελάτες του ξενοδοχείου μόλις κάνουν τον λογαριασμό να φύγουν (αναχώρηση) από το ξενοδοχείο για κάθε χρήση του δωματίου ή διαμερίσματος που έκανε. Ο φόρος αυτός επιβαρύνει τους πελάτες ανάλογα με τις διανυκτερεύσεις που έχουν κάνει δηλαδή είναι ανά διανυκτέρευση. Ο φόρος αυτός επιβαρύνει

- στα κύρια ξενοδοχεία όπου έχουν χώρους διανυκτέρευσης, κοινοχρήστους χώρους υποδοχής, αίθουσα παροχής υπηρεσιών των πελατών πρωινού και άλλα γεύματα.
- Σε ενοικιαζόμενα διαμερίσματα ή δωμάτια της υποπερίπτωσης γ' της περίπτωσης β' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Πηγή: Taxheaven) είτε ενοικιαζόμενα δωμάτια που είναι επιπλωμένα όπου έχουν χώρο διανυκτέρευσης.

Για τα ξενοδοχειακά καταλύματα [βλ. περίπτωση α' στην ερώτηση 2] ο φόρος είναι:

Στα ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια [βλ. περίπτωση β' στην ερώτηση 2] ο φόρος είναι 0,50 €. (Πηγή: Taxheaven)

Σχήμα 6: Φόρος διαμονής

Ο φόρος διαμονής δεν επιβαρύνεται σε:

- Οργανωμένες τουριστικές κατασκηνώσεις όπως είναι τα camping είναι αυτά που έχουν ίδιοι κατασκηνώσεις μεταφορικά μέσα σε υπαιθρίους χώρους, και έχουν χώρο διαμονής, εστίασης σε αυτήν κατηγορία ανήκουν και τα τροχόσπιτα, σκηνές.
- Ξενώνες φιλοξενίας νέων: είναι ξενοδοχεία που σε συγκεκριμένους χώρους φιλοξενίας των νέων όπου έχουν απαλλαγεί από τον φόρο διαμονής.
- Σύνθετα τουριστικά καταλύματα: είναι τουριστικές κατοικίες που έχουν ειδικές τουριστικές υποδομές δηλαδή να διαθέτουν γήπεδα γκολφ, χιονοδρομικά κέντρα, θεαματικά πάρκα κ.α.
- Ξενοδοχεία συνιδιοκτησίας (condo hotels): είναι τα ξενοδοχεία που ανήκουν στα 3 ή 4 ή 5 αστέρων εντός κάποιων εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων και εντός ορίων οικισμών προ του 1923 ή κάτω των 2.000 κατοίκων. (Πήγη: <https://www.taxheaven.gr/news/news/view/id/39206>)
- Ξενοδοχειακά τουριστικά καταλύματα εντός παραδοσιακών κτισμάτων που προβλέπονται στο π.δ. 33/1979.
- Τουριστικές επιπλωμένες βίλες είναι αυτές που νοικιάζονται με τουριστικό σκοπό όπου να είναι μεγαλύτερες από 80 τ.μ. και θεωρούνται ανεξάρτητες.
- Τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες: ορίζονται ότι είναι οι μεμονωμένες ή συγκροτήματα μονοκατοικίες όπου να είναι το λιγότερο 40 τ.μ. όπου κτίζονται με όρους δόμησης κατοικίας.

Υπόχρεος για να εισπράττει και να υποβάλει το έντυπο για το φόρο εισοδήματος είναι το ξενοδοχείο, όμως ο φόρος διαμονής δεν υποβάλλεται σε περίπτωση δωρεάν παροχή υπηρεσιών διαμονής, επίσης σε περίπτωση που ακυρωθεί μια κράτηση δεν γίνεται παρακράτηση φόρου, μόνο εφόσον έχει πραγματοποιηθεί η διαμονή και κατά την άφιξη γίνεται check out.

3.5.1 Είσπραξη φόρου διαμονής

Η είσπραξη του φόρου διαμονής εισπράττεται με την έκδοση κάποιου ειδικού στοιχείου απόδειξη είσπραξης φόρου διαμονής προς τους πελάτες διαμένοντες, το πόσο που αναφέρεται στην απόδειξη είσπραξη φόρου διαμονής δεν υπολογίζεται Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ). Η έκδοση αυτού στοιχείου γίνεται μόλις ολοκληρώνει η υπηρεσία της διαμονής είτε

κατά την λήξη της διαμονής ή πριν την αναχώρηση του πελάτη. Έπειτα στην απόδειξη είσπραξη φόρου διαμονής πρέπει να αναγράφεται τουλάχιστον:

- Ημερομηνία έκδοσης
- Επωνυμία ξενοδοχείου
- Διεύθυνση και Α.Φ.Μ. ξενοδοχείου
- Ονοματεπώνυμο του πελάτη διαμένοντα
- Ημερομηνίες που αφορούν την διαμονή
- Συνολικό ποσό φόρου διαμονής
- Αριθμό και ημερομηνία του παραστατικού πώλησης (αυτό που εκδόθηκε το τιμολόγιο ή απόδειξη για τον συγκεκριμένο πελάτη)

Επιτρέπεται να εκδίδεται μια απόδειξη είσπραξη φόρου διαμονής συγκεντρωτικά όταν πρόκειται για χρήση περισσότερων δωματίων ή διαμερισμάτων για μια συγκεκριμένη παροχή υπηρεσιών προς τους πελάτες. (όταν αφορά η υπηρεσία έναν πελάτη) Για παράδειγμα αν μια οικογένεια μένει σε παραπάνω από ένα δωμάτιο τότε εκδίδεται μια απόδειξη για τον φόρο διαμονής συγκεντρωτική για τα δωμάτια που έχει μια οικογένεια. Στην περίπτωση όπου στο ξενοδοχείο με δωμάτια ή ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια όπου φιλοξενείται τουριστικός πράκτορας ή κάποιο τουριστικό γραφείο, στο τουριστικό πακέτο τους την τιμή συμπεριλαμβάνεται και ο φόρος διαμονής, όπου εκδίδεται ένα ειδικό στοιχείο είσπραξης από το ξενοδοχείο για την είσπραξη του φόρου η απόδειξη εισπράξεις φόρου διαμονής. Όταν σε ένα δωμάτιο μένουν περισσότερα από ένα πρόσωπο για παράδειγμα μια οικογένεια τότε η απόδειξη για τον φόρο εκδίδεται σε έναν από αυτούς.

3.5.2 Απόδοση του φόρου διαμονής

Ο φόρος αποδίδεται από τις υπόχρεες επιχειρήσεις (ξενοδοχεία) όπου υποβάλλεται κάθε μηνά έχουν περιθώριο μέχρι τέλος του επόμενου μήνα για παράδειγμα του Ιουνίου θα πρέπει να γίνει μέχρι τέλος του Ιουλίου από αυτόν που έκδωσε της απόδειξης εισπράξεις φόρου διαμονής.

Με το παρακάτω έντυπο που βλέπουμε γίνεται η υποβολή του φόρου διαμονής.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
 Δ.Ο.Υ.
 Αριθ. Δήλ.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΕΤΟΣ
 ΜΗΝΑΣ
 ΑΡ. ΦΑΚ
 Α.Φ.Μ.

**ΔΗΛΩΣΗ
 ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΦΟΡΟΥ ΔΙΑΜΟΝΗΣ**

Άρθρο 53 του Ν. 4389/2016 (ΦΕΚ Α' 94), όπως ισχύει.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΟΧΡΕΟΥ					
Όνοματεπώνυμο ή επωνυμία					
Μορφή επιχείρησης (ΟΕ, ΕΕ, ΕΠΕ, ΑΕ κ.λ.π.)					
Έδρα (Πόλη):		Οδός:	Αριθ.:	Τ.Κ.:	Τηλ.:.....
.....					
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ					
Όνοματεπώνυμο ή επωνυμία					
ΑΦΜ:.....		Δ/νση:	Τηλ.:.....		
.....					
Α. ΚΥΡΙΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ (υποπερίπτωση αα' περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (155 Α'))					
Πλήθος ξενοδοχειακών επιχειρήσεων :					
Συνολικός αριθμός διαθέσιμων Δωματίων: *					
Συνολικός αριθμός διαθέσιμων κλινών : **					
Συνολικός αριθμός Δωματίων που χρησιμοποιήθηκαν κατά την φορολογική χρήση : ***					
Κατηγορία ανά αριθμό αστέρων	Συνολικός αριθμός ημερησίων χρήσεων ****	Συνολικός αριθμός δωρεάν ημερησίων χρήσεων	Συνολικός αριθμός φορολογητέων ημερησίων χρήσεων (2-3) 4	Φόρος (ευρώ)	Σύνολο φόρου προς απόδοση (4X5)
1	2	3	4	5	6
1-2				0,5	
3				1,5	
4				3	
5				4	
ΣΥΝΟΛΟ (α)					
*Αναγράφεται το σύνολο των δωματίων ανεξάρτητα από τον αριθμό των κλινών τους ** Αναγράφεται το σύνολο των κλινών ανεξάρτητα από τον αριθμό δωματίων. *** & **** Περιλαμβάνονται και οι δωρεάν διαμονές, οι οποίες δεν επιβαρύνονται με φόρο διαμονής.					

Πτυχιακή εργασία: Ξενοδοχειακή λογιστική & Κοστολόγηση
 Μαρία Μπούρη, Μαρία Τροχαλιά

Β.ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ Η΄ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ (υποπερίπτωση γγ΄ περ. β. της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014(155 Α΄))	
Πλήθος επιχειρήσεων :	
Συνολικός αριθμός διαθέσιμων Δωματίων-Διαμερισμάτων: *	
Συνολικός αριθμός διαθέσιμων κλινών : -**	
Συνολικός αριθμός Δωματίων-Διαμερισμάτων που χρησιμοποιήθηκαν κατά την φορολογική χρήση : ***	

Συνολικός αριθμός ημερησίων χρήσεων ****	Συνολικός αριθμός δωρεάν ημερησίων χρήσεων	Συνολικός αριθμός φορολογητέων ημερησίων χρήσεων (1-2) 3	Φόρος (ευρώ)	Σύνολο φόρου προς απόδοση (3X4) 5
1	2	3	4	5
			0,5	
ΣΥΝΟΛΟ (β)				

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΟΥ (α+β)

Ο ΛΟΓΙΣΤΗΣ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ.....

Ο ΔΗΛΩΝ

Ο ΠΑΡΑΛΑΒΩΝ

Α.Χ.Κ /ΕΤΟΣ.....

*Αναγράφεται το σύνολο των δωματίων-διαμερισμάτων ανεξάρτητα από τον αριθμό των κλινών τους
 ** Αναγράφεται το σύνολο των κλινών ανεξάρτητα από τον αριθμό δωματίων-διαμερισμάτων.
 *** & **** Περιλαμβάνονται και οι δωρεάν διαμονές, οι οποίες δεν επιβαρύνονται με φόρο διαμονής.

Πίνακας 4: Έντυπο φόρου διαμονής

Το έντυπο για την υποβολή του φόρου διαμονής πρέπει να περιέχει το σύνολο του φόρου διαμονής, άρα το σύνολο από τις αποδείξεις είσπραξης του φόρου που έχει εκδώσει.

3.5.3 Φόρος διαμονής στην ημι-διαμονή

Όταν οι υπόχρεες επιχειρήσεις παρέχουν υπηρεσίες ημι-διαμονής επιβάλλεται εις ολοκλήρων ο φόρος διαμονής προς τον πελάτη (διαμένοντα) του ξενοδοχείου. Αλλά όταν είναι την ίδια ημέρα γίνεται χρήση του ίδιου δωματίου ή διαμερίσματος διαδοχικά από περισσότερους του ενός χρήστες, επιβάλλεται εις ολοκλήρων ο φόρος διαμονής σε κάθε χρήστη (διαμένοντα). Στις περιπτώσεις που ο χρόνος παραμονής παρατείνεται για ορισμένες ώρες (late check out), η επιπλέον αυτή παραμονή δεν συνιστά υπηρεσία ημι-διαμονής και δεν επιβαρύνεται με φόρο διαμονής.

Επίσης ο χρόνος παράτασης της παραμονής είναι τέτοιος που τελικά συνεπάγεται τη χρέωση μιας ακόμη ημερήσιας χρήσης του δωματίου, δηλαδή αυτή επιβαρύνεται με φόρο διαμονής.

Σε περίπτωση που ακυρωθεί η κράτηση για το δωμάτιο ή ενοικιαζόμενο δωμάτιο και αν ο πελάτης έχει πληρώσει μια προκαταβολή δεν απαιτείται να πληρώσει τον φόρο διαμονής, τον φόρο τον πληρώνει μόνο από τους πελάτες που φεύγουν για αναχώρηση.

Σύμφωνα με άρθρου 43 του Κώδικα ΦΠΑ (ν.2859/2000) αναφέρει ότι ο φόρος διαμονής δεν συμπεριλαμβάνεται στο κόστος του πακέτου Φ.Π.Α. ώστε να προσδιοριστεί η φορολογητέα αξία.

Υποχρέωση για υποβολή δήλωσης του φόρου διαμονής προκύπτει όταν:

- Υπάρχει φόρος προς απόδοση
- Ή υπάρχουν οι περιπτώσεις δωρεάν παροχής υπηρεσιών διαμονής που προκύπτει μηδενικό πόσου του φόρου.

Όμως σε περίπτωση που δεν υπάρχουν καθόλου υπηρεσίες διαμονής δηλαδή μηδενική δήλωση του φόρου δεν υπάρχει υποχρέωση για υποβολή δήλωσης του φόρου. Για παράδειγμα το ξενοδοχείο κλείνει τελειώνει την σεζόν δηλαδή τον Δεκέμβριο ενώ το ξενοδοχείο είναι μόνο για καλοκαίρι σεζόν Μάρτιο έως Οκτώβριο τότε δεν έχει καθόλου υπηρεσίες και δεν υποβάλει την δήλωση για φόρο διαμονής.

3.6 Παράδειγμα ξενοδοχειακών φόρων

Το ξενοδοχείο ‘Το κοράλλι’ 4 αστέρων 28.05.2019 δέχεται 30 πελάτες του τουριστικού πρακτορείου ΕΟΝΟΣ σε 15 δίκλινα δωμάτια οι όποιοι έχουν αφιχθεί για διαμονή στο διπλανό ξενοδοχείο Blue sea το οποίο είναι υπό κατασκευή λόγω μιας πρόσφατης πλημμύρας που έγινε στην περιοχή. Μετά από συνεννόηση με του πρακτορείο γεγονός που έχει προβλέψει στο συμβόλαιο μεταξύ πρακτορείου και ξενοδοχείου, οι πελάτες θα διαμένουν για 4 διανυκτερεύσεις στο ξενοδοχείο ‘Το κοράλλι’ μέχρι να μεταφερθούν στο Blue sea. Η τιμή για το δωμάτιο 180 ευρώ/ διανυκτέρευση στην τιμή εμπεριέχεται ΦΠΑ 13% και το τέλος παρεπιδημούντων. Οι πελάτες αναχωρούν στις 01.06.2019, το ξενοδοχείο το κοραλλί στέλνει την ίδια μέρα τον λογαριασμό στο ξενοδοχείο Blue sea. Φόρος διαμονής 3 ευρώ /ημέρα.

$$15 \text{ δωμάτια} * 180^{\text{€}} = 2700^{\text{€}}$$

$$2700^{\text{€}} * 4 \text{ ημέρες} = 10.800$$

$$10.800 / 1,13 = 9557,52$$

$$9557,52 * 0,5\% = 47,78$$

$$9557,72 - 47,78 = 9509,74$$

$$\text{Τέλος παρεπιδημούντων } 9509,74 * 0,5\% = 47,54$$

$$\text{Πόσο ΦΠΑ} = (9509,74 + 47,54) * 0,13 = 1242,47$$

$$\text{Φόρος διαμονής} = 3 * 15 \text{ δωμ.} * 4 \text{ ημερ.} = 180^{\text{€}}$$

A/A	Ημ/νια	Λογαριασμός	Χρέωση	Πίστωση
1)	28/5/2019	30. Πελάτες 30.09 Πελάτες σε άλλα ξενοδοχεία 30.09.00 Ξενοδοχείο Blue sea 73. Πώλησης υπηρεσιών 73.06 Έσοδα δωματίων 54 Υποχρεώσεις από Φόρους - Τέλη 54.00 ΦΠΑ 54.10 Φόρος παρεπιδημούντων 54.90 Φόρος διαμονής	10.980	9.509,74 1.242,47 47,54 180
Αιτ: έσοδα σύμφωνα με το βιβλίο πελατών				
2)	1/6/2019	33 Χρεώστες διάφοροι 34.24 Χρεώστες άλλα ξενοδοχεία 34.24.22 Ξενοδοχείο Blue sea 30. Πελάτες 30.09 Πελάτες σε άλλα ξενοδοχεία 30.09.00 Ξενοδοχείο Από μεταφορά Blue sea	10.980	10.980
Αιτ: Αποστολή λογαριασμού Νο... Ξενοδοχείο Blue sea δωμάτια 15*180 - βραδιά				

3.7 Φόρος Παρεπιδημούντων

Η πρώτη υποβολή του φόρου παρεπιδημούντων έγινε με τον Ν 339/5-6-1976 (περ. β, παρ. 1, άρθρο 1), και έχει συντελεστή 5 % επί του λογαριασμού του κάθε πελάτη, έχει υποχρέωση το ξενοδοχείο να εισπράττει τον φόρο και να τον αποδίδει με την υποβολή της δήλωσης. Επίσης στην παρ. 6 του άρθρου 26 του Ν 1828/1989, ξανά προσδιορίστηκε το τέλος και επί των παρεχομένων υπηρεσιών από εστιατόρια κ.λπ. που βρίσκονται εντός των ξενοδοχείων, καθώς προσδιορίστηκε ότι ο φόρος παρεπιδημούντων υπολογίζεται με βάση τα ακαθάριστα έσοδα

(των κέντρων διασκέδασης, ζυθοπωλείων, εστιατορίων κ.λπ.). Στη συνέχεια είχε ξεκινήσει η εφαρμογή των διατάξεων περί του ΦΠΑ (Ν 1642/1986), οπότε βάσει του άρθρου 15 παρ. 4, περ β' του Ν 1642/1986. Δηλαδή έγινε πιο σαφής ο διαχωρισμός των ακαθαρίστων εσόδων της επιχείρησης (κύκλος εργασιών) για σκοπούς φορολογίας εισοδήματος, σε σχέση με την φορολογητέα βάση για τον υπολογισμό του ΦΠΑ. Ακόμα αναφέρεται στο άρθρο 19 του Ν 2859/2000: «Στη φορολογητέα αξία περιλαμβάνονται: α) Οι τόκοι των επί πιστώσει πωλήσεων, καθώς και τα παρεπόμενα έξοδα με τα οποία ο προμηθευτής επιβαρύνει τον αγοραστή των αγαθών ή τον λήπτη των υπηρεσιών, όπως τα έξοδα προμήθειας, μεσιτείας, συσκευασίας, ασφάλισης, μεταφοράς, φορτοεκφόρτωσης, ακόμη και αν αποτελούν αντικείμενο ιδιαίτερης συμφωνίας, β) οι κάθε είδους φόροι, τα δικαιώματα, οι εισφορές, τα τέλη υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων και τα τέλη χαρτοσήμου με εξαίρεση το φόρο του παρόντος νόμου».

3.7.1 Φόρος παρεπιδημούντων από το 2017

Από το 2017 ισχύει σύμφωνα με το άρθρο 62 του ψηφισθέντος νομοσχεδίου (26/7/2017) από το Νομοθετικό σώμα, για ΔΕΥΑ και ΟΤΑ, η διάταξη για την επιβολή του δημοτικού τέλους επί των ακαθαρίστων εσόδων καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος, ορίζεται ως εξής (η διάταξη του άρθρου 20 του Ν 2539/1997 καταργείται.):

«Επιβάλλεται υπέρ των Δήμων, στην περιφέρεια των οποίων ισχύει το σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων τέλος σε ποσοστό 0,5% στα ακαθάριστα έσοδα των:

α) κάθε είδους, μορφής και ονομασίας καταστημάτων, στα οποία πωλούνται για κατανάλωση εντός των χώρων δραστηριοποίησης του καταστήματος ή σε πακέτο, φαγητά, ποτά, καφές, αναψυκτικά, γαλακτοκομικά προϊόντα και γλυκίσματα, εφόσον διαθέτουν πάγκους ή τραπεζοκαθίσματα,

β) ζυθοπωλείων και μπαρ, ανεξαρτήτως ιδιαίτερης ονομασίας και κατηγορίας και

γ) καντινών.

Στο ανωτέρω τέλος υπάγονται και τα κέντρα διασκέδασης και τα καταστήματα των πιο πάνω περιπτώσεων που λειτουργούν μέσα σε ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, κάθε λειτουργικής μορφής και κατηγορίας, τα καταστήματα των πιο πάνω περιπτώσεων που λειτουργούν μέσα σε εμπορικά κέντρα, καθώς και στα οργανωμένα τμήματα των SUPERMARKETS και των πολυκαταστημάτων, στα οποία πωλούνται έτοιμα φαγητά.

Επί των εσόδων των επιχειρήσεων Καζίνο και των επιχειρήσεων που λειτουργούν εντός Καζίνο το ανωτέρω τέλος επιβάλλεται σε ποσοστό δύο 2%.

Προκειμένου για νυχτερινά κέντρα, αίθουσες χορού και άλλα καταστήματα με ποτά και θέαμα, καφωδεία, κέντρα διασκέδασης και χορευτικά κέντρα με μουσική το ανωτέρω τέλος επιβάλλεται σε 5%.

Στους Δήμους στην περιοχή των οποίων δεν ισχύει το σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων το ανωτέρω τέλος μπορεί να επιβάλλεται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου. Αν σε τμήμα Δήμου ισχύει το σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων ειδικά και μόνο για το τμήμα αυτό εφαρμόζονται οι ανωτέρω παράγραφοι του παρόντος άρθρου.

Το ανωτέρω τέλος μπορεί να επιβάλλεται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου και στις παρακάτω κατηγορίες καταστημάτων:

***α.** τουριστικών ειδών,*

***β.** ειδών λαϊκής τέχνης,*

***γ.** ενθυμίων και δώρων,*

***δ.** ενοικίασης σκαφών αναψυχής τοπικού χαρακτήρα, θαλάσσιων ποδηλάτων, ιστιοσανίδων, ειδών χρησιμοποιούμενων στην παραλία,*

***ε.** ειδών που χρησιμοποιούνται στη θάλασσα από τους λουόμενους,*

***στ.** ειδών «σπορ», «σκι» και «ορειβασίας»,*

***ζ.** σχολών εκμάθησης θαλάσσιων σπορ και εκμάθησης καταδύσεων,*

***η.** ενοικιάσεις αυτοκινήτων, μοτοποδηλάτων και ποδηλάτων.*

Σε περίπτωση διάθεσης προϊόντων και υπηρεσιών στο πλαίσιο άσκησης πολλαπλών οικονομικών δραστηριοτήτων από τα ανωτέρω καταστήματα, για τον προσδιορισμό του οφειλόμενου τέλους λαμβάνονται υπόψη τα ακαθάριστα έσοδα, τα οποία προέρχονται μόνο από τη λιανική πώληση των προϊόντων και των υπηρεσιών που εκπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου^[1], όπως αυτά προκύπτουν από την δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 6 του Ν 1080/1980 και τα εκκαθαριστικά σημειώματα^[2] του ΦΠΑ.

Το τέλος βαρύνει τον πελάτη και αναγράφεται ξεχωριστά στα εκδιδόμενα κατά τις κείμενες διατάξεις στοιχεία, εισπράττεται δε από αυτόν που εκδίδει τον λογαριασμό, ο οποίος υποχρεούται να το καταβάλει στο οικείο Δημοτικό Ταμείο[3]».

Σημειώνεται ότι επί μη υποβολής ή υποβολής ανακριβούς, εκπρόθεσμης ή ελλιπούς δήλωσης, ή εκπρόθεσμης καταβολής του τέλους, επιβάλλεται σε βάρος του υπόχρεου βάσει των παρεχόμενων στον Δήμο από την ΔΟΥ σχετικών στοιχείων και πρόστιμο ίσο προς το 2% του τέλους για κάθε μήνα καθυστέρησης, (βλ. το άρθρο 6 παρ. 5 του Ν 1080/1980 όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 1 του άρθρου 18 του Ν 2946/2001).

Έπειτα το τέλος παρεπιδημούντων βαρύνει τον πελάτη και αναφέρεται ξεχωριστά στα εκδιδόμενα στοιχεία, όπου εισπράττεται από το ξενοδοχείο και οφείλει να το απόδοση στον οικείο Δήμο.

Ο φόρος παρεπιδημούντων δεν αποτελεί έξοδο για την επιχείρηση αλλά συμπεριφέρεται σαν παρακρατούμενος φόρος όπου εισπράττεται και μετά αποδίδεται. Ανήκει δηλαδή στους άμεσους φόρους. Συμπερασματικά από αυτά που αναφέραμε παραπάνω το τέλος ή φόρος παρεπιδημούντων ή δημοτικός φόρος υπολογίζεται στο 0,5% επί των ακαθάριστων εσόδων καθώς υπολογίζεται και ο Φ.Π.Α. επί του δημοτικού φόρου άρα μόλις γίνεται η υποβολή της δήλωση Φ.Π.Α. Θα πρέπει να γίνει διαχωρισμός από το δημοτικό φόρο και από τα συνολικά ακαθάριστα έσοδα ώστε να γίνει η απόδοση στον δήμο όπου ανήκει. Αυτός ο φόρος λειτουργεί σαν έσοδο για τους Δήμους καθώς εισπράττεται από αυτούς τους όποιος ανήκει στην περιφέρεια του δήμου το ξενοδοχείο. Όπου επιβάλλεται σε χώρους εστίασης που μπορεί να περιχί ένα ξενοδοχείο μέσα, μπαρ που επίσης μπορεί να έχει ένα ξενοδοχείο, σε κέντρα διασκέδασης, τουριστικά είδη, ενοικίαση σκαφών και άλλα. Και Τέλος υποβάλλεται μια κατάσταση διαχωρισμού των εσόδων από τον λογιστή εφόσον έχει μια από περισσότερες δραστηριότητες η επιχείρηση, μετά υποβάλλεται η περιοδική δήλωση Φ.Π.Α. και τέλος γίνεται η υποβολή της δήλωσης για τον φόρο παρεπιδημούντων όπου συμπίπτει με την υποβολή της περιοδικής δήλωσης του Φ.Π.Α.

3.7.2 Παράδειγμα εφαρμογής του τέλους παρεπιδημούντων

Έστω ότι σε ένα ξενοδοχείο όπου διαθέτει εστιατόριο, μπαρ, υπηρεσία δωματίων και διαθέτει στους πελάτες φαγητό, καφέ, αναψυκτικά, ποτά έχει ακαθάριστα έσοδα 12.000 συμπεριλαμβανόμενου και το φόρο παρεπιδημούντων (διπλογραφικά βιβλία). Με όσα έχουν

αναφερθεί παραπάνω το 0,5% φόρος παρεπιδημούντων ή δημοτικός φόρος είναι μέσα στα 12.000 άρα πρέπει να γίνει να ο διαχωρισμός και μετά να υπολογιστεί το Φ.Π.Α.

Συνεπώς $12.000/1,005=11.940,30*0,5%=59,70$ Ευρώ αυτά οφείλονται στον Δήμο

Στην δήλωση του Φ.Π.Α. (Φ2) θα είναι το ποσό 11.940 ως καθαρή αξία των εσόδων στους κωδικούς του Φ2 301 και 303. Επίσης στους λογαριασμούς της επιχείρησης όπου έχει καταχωρηθεί το έσοδο τον λογαριασμό 70 έσοδα θα έχει υπόλοιπο 11.940 όπου θα είναι στην πίστωση καθώς στην πίστωση θα είναι και ο 54 με έναν υπό-λογαριασμό για τον δημοτικό φόρο με πόσο 59,70 και με έναν άλλον υπολογισμό του φπα πιστώνεται με 24% ή 13% αναλόγως τι Φ.Π.Α εκπίπτει σε κάθε υπηρεσία ή προϊόν.

3.8 Δημοτικός φόρος Δωδεκανήσων (ΔΗ.ΦΟ.ΔΩ.)

Ο δημοτικός φόρος καταργήθηκε από 2017 και όλες οι βεβαιωμένες οφειλές που αφορούν τον δημοτικό φόρο Δωδεκανήσου διαγράφονται σύμφωνα με το άρθρο 57 του Νόμου 4483/2017.

4. Ο κώδικας βιβλίων και στοιχείων για τα ξενοδοχεία

4.1 Βιβλία για τα διπλογραφικά

Για τα διπλογραφικά βιβλία Γ' κατηγορίας έχουν το κλασικό σύστημα με την χρέωση και πίστωση με την διπλογραφική μέθοδο όπου θα καταχωρεί τα εξής βιβλία:

- Γενικό ημερολόγιο
- Γενικό καθολικό
- Αναλυτικά καθολικά
- Βιβλίο απογραφών και ισολογισμών

Και οι πιο μεγάλες ή μεσαίες επιχειρήσεις έχουν το συγκεντρωτικό σύστημα:

- Αναλυτικά ημερολόγια του Ταμείου όπου καταγράφει όλες τις εισπράξεις και πληρωμές της επιχείρησης δηλαδή είναι το βιβλίο Διαφόρων Πράξεων.
- Ημερολόγια Αγορών και Πωλήσεων.
- Συγκεντρωτικό ημερολόγιο στο Γενικό Καθολικό και Αναλυτικά Καθολικά πρέπει να ενημερώνονται μέχρι τις πρώτες 15 μέρες του επόμενου μήνα.

4.1.2 Αλλά λογιστικά αρχεία

- Αρχείο ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων. Καταχωρούνται και παρακολουθούνται κατά είδος, ποσότητα, αξία, θέση που έχει στην επιχείρηση τα πάγια περιουσιακά στοιχεία όπως για ένα ξενοδοχείο μπορεί να είναι καρέκλες, τραπέζια, εγκαταστάσεις που θα έχει η κουζίνα. Επίσης το Μητρώο παγίων περιέχει και τις προσθήκες βελτιώσεις στα πάγια, απομείωση των παγίων αποσβέσεις προηγούμενων ετών διευκρινίζοντας ότι οι αποσβήσεις μειώνουν την αξία του παγίου συμπεριφέρεται σαν οργανικό έξοδο δηλαδή είναι η φθορά που έχει το πάγιο χρόνο με τον χρόνο.
- Αρχείο ενσώματων σε χρεωστικούς τίτλους, τίτλους καθαρής θέσης και λοιπούς τίτλους. Στο αρχείο αυτό καταχωρούνται κατά τίτλο τα στοιχεία όπου αναφέρεται η ποσότητα και η λογιστική αξία.
- Αρχείο ιδιόκτητων αποθεμάτων. Σε αυτό το αρχείο γίνεται ο προσδιορισμός για την ποσότητα των αποθεμάτων μέσω έμμεσες τεχνικές που είναι αξιόπιστες και κατάλληλα τεκμηριωμένες.
- Αρχείο αποθεμάτων τρίτων όπου τηρούνται τα αποθέματα που έχει μια επιχείρηση ως φύλαξη άλλα ανήκουν σε τρίτους.
- Αρχείο λοιπών περιουσιακών στοιχείων. Καταχωρούνται αναλυτικά κατά είδος τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία, αναφέρονται με σύντομη περιγραφή για την ποσότητα και την λογιστικής τους αξία.
- Αρχείο λογαριασμών καθαρής θέσης. Σε αυτό το αρχείο καταχωρούνται αναλυτικά οι λογαριασμοί της καθαρής θέσης.
- Αρχείο λογαριασμών υποχρεώσεων. Στο αρχείο αυτό καταχωρούνται αναλυτικά κατά είδος οι υποχρεώσεις με την λογιστική του αξία.
- Αρχείο περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα. Σε αυτό το αρχείο καταχωρούνται η ποσότητα των μονάδων που τηρούνται σε ξένο νόμισμα για τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που τηρούνται σε αυτό το νόμισμα.

4.1.3 Ενημέρωση των βιβλίων

Η ενημέρωση όλων των βιβλίων έκτος από κάποιες εξαιρέσεις θα πρέπει να γίνεται κάθε τέλος του επόμενου μήνα, τότε γίνεται και υποβολή του Φ.Π.Α. έκτος από το αρχείο ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων, βιβλίο απογραφών και ισολογισμών αυτά ενημερώνονται κάθε τέλος της χρήσης.

4.2 Βιβλία – Στοιχεία των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων

Τα ξενοδοχεία ανήκουν σε έναν ιδιαίτερο κλάδο επιχειρήσεων επειδή έρχονται σε επαφή με πολύ κόσμο προκειμένου να καλύψουν τις ανάγκες του και απαιτήσεις τους. Γι' αυτό λοιπόν τηρούν κάποια επιπλέον βιβλία τα τουριστικά καταλύματα όπως θα δούμε και παρακάτω για να μειωθούν τα καθημερινά προβλήματα που αντιμετωπίζουν ξενοδοχειακές επιχειρήσεις.

4.2.1 Δελτία άφιξης και αναχώρησης πελατών

Αρχικά τηρούνται τα δελτία άφιξης πελατών και αναχώρησης όπου καταχωρούνται με βάση τις αστυνομικές αρχές. Οι αρμόδιοι ξενοδοχειακοί υπάλληλοι υποχρεούνται να υποβάλουν μια δήλωση στις αστυνομικές αρχές όπου θα αναφέρονται:

1. Ονοματεπώνυμο του διευθυντή
2. Τίτλος επιχείρησης
3. Διεύθυνση επιχείρησης
4. Αριθμός του ειδικού συστήματος λειτουργίας
5. Ονοματεπώνυμο του υπευθύνου για την ακριβή τήρηση

Έχουμε δύο κατηγορίες με δελτία, δελτία ημεδαπών και δελτία αλλοδαπών δηλαδή είναι για τους Έλληνες και αλλοδαπούς. Για τους πελάτες Ε.Ε. είναι διπλότυπο το δελτίο και όταν είναι πελάτες από λοιπές χώρες τότε είναι τριπλότυπο δελτίο. Το πρώτο αντίτυπο είναι το 'Δελτίο άφιξης' και συμπληρώνεται με την αστυνομική ταυτότητα του πελάτη όταν φθάσει στο ξενοδοχείο, το συγκεκριμένο αντίτυπο δίνεται στις αστυνομικές αρχές. Και το δεύτερο αντίτυπο έχει ονομασία 'Δελτίο αναχώρησης' και συμπληρώνεται κατά την αναχώρηση του πελάτη όπου και αυτό παραδίδεται στην Ασφάλεια, επίσης είναι για κάτοικους έκτος Ε.Ε., το αντίτυπο παραμένει στο μπλοκ. Το τρίτο αντίτυπο έχει ονομασία 'Δελτίο άφιξης και αναχώρησης' το κρατάει η επιχείρηση για να το έχει στο αρχείο του ξενοδοχείου. Το περιεχόμενο του Δελτίου είναι:

1. Αύξων αριθμός
2. Αριθμός Δωματίου
3. Είδος τουριστικού καταλύματος
4. Τάξης
5. Πόλη

6. Οδός

7. Αριθμός

Τα στοιχεία του πελάτη:

1. Επώνυμο
2. Όνομα
3. Όνομα πατέρα
4. Ημερομηνία γέννησης
5. Τόπος γέννησης
6. Υπηκοότητα
7. Διεύθυνση κατοικίας
8. Ημερομηνία άφιξης
9. Ημερομηνία αναχώρησης
10. Αριθμός δελτίου ταυτότητας / διαβατηρίου
11. Εκδούσα αρχή
12. Στοιχεία ανήλικου τέκνου
13. Υπογραφή του υπευθύνου υπαλλήλου
14. Υπογραφή πελάτη

Συμφωνά με το άρθρου 156 παρ. 1 του Π.Δ. 141/1991 οι πελάτες που αναφέρονται σε αυτήν την διάταξη όπως είναι επίσημα πρόσωπα, διπλωμάτες, Δικαστικοί εν ενεργεία, Θρησκευτικοί αρχηγοί ή Επίσκοποι σε αυτούς του είδους πελάτες επιτρέπεται να μην συμπληρώσουν όλα τα στοιχεία του Δελτίου.

4.2.2 Τήρησης βιβλίων πελατών

Οι υπεύθυνοι των ξενοδοχείων υποχρεώνεται μετά την τήρηση των δελτίων αναχώρησης – άφιξης πελατών να καταχωρούν και το βιβλίο πελατών. Επιπλέον στο βιβλίο καταχωρείται και η ημερομηνία αναχώρησης των πελατών. Ενώ αν η επιχείρηση έχει ηλεκτρονικό αρχείο δεν χρειάζεται να τηρεί το βιβλίο πελατών αφού μπορεί να εκτυπώσει τα σύνολα των παραστατικών για κάθε πελάτη ή το σύνολο της ημέρας.

4.2.3 Βιβλίο κίνησης πελατών (Πόρτας)

Συμφωνά με το άρθρο πρωτ. 1507-1-10/7.2015 έγγραφο του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης η υπ' αριθμό 8 Αστυνομική διάταξη, το βιβλίο κίνησης πελατών (Πόρτας) είναι υποχρεωτικό να τηρείται στα ξενοδοχεία έκτος αν έχουν ηλεκτρονικό αρχείο μόνο τότε απαλλάσσονται από το να το τηρούν, το οποίο πρέπει να θεωρείται από την αρμόδια Αστυνομική Αρχή. Επιπροσθέτως το βιβλίο ενημερώνεται με την είσοδο του πελάτη όπου πρέπει να καταχωρηθεί πριν πάρει το κλειδί του δωματίου, εάν σε έναν έλεγχο δει η εφορία ότι ένας πελάτης έχει πάρει το κλειδί του δωματίου χωρίς να έχει ενημερωθεί το βιβλίο θεωρείται ότι κρύβει τα έσοδα του. Επίσης αναφέρεται η πιθανή ημερομηνία αναχώρησης που πρέπει να συμπίπτει με την πραγματική ημερομηνία αναχώρησης, σε περίπτωση που ο πελάτης μένει με εντολή κάποιου τουριστικού γραφείου όπου αυτό θα πληρώσει την διαμονή του στο ξενοδοχείο σε μια τέτοια περίπτωση θα αναφερθεί εκτός από το όνομα του πελάτη και το όνομα του γραφείου όπου με εντολή του μένει στο ξενοδοχείο.

Συνοψίζοντας στο βιβλίο πρέπει να αναφέρονται τα εξής:

1. Το ονοματεπώνυμο του πελάτη ή επωνυμία του επιχείρησης (γραφείου) που με εντολή του διαμένει στο ξενοδοχείο.
2. Ημερομηνία άφιξης και αναχώρησης
3. Ο αριθμός του δωματίου
4. Τα αγαθά και υπηρεσίες που περιλαμβάνουν το πακέτο διαμονής, όταν για π.χ. το γραφείο έχει συμφωνήσει με το ξενοδοχείο ένα πακέτο υπηρεσιών
5. Κάθε άλλη παρατήρηση είναι προαιρετική.

Όταν υπάρχει μια άφιξη ομάδα πελατών (γκρουπ) για τον λογαριασμό τουριστικών πρακτορείων επειδή υπάρχει μεγάλος αριθμός πελατών καταχωρείται μόνο το όνομα ή επώνυμο του γραφείου, και αριθμός των δωματίων των ατόμων του γκρουπ που χρησιμοποιούνται από το γκρουπ. Σε μια άλλη περίπτωση όπου νοικιάζονται δωμάτια από οικογένειες, στο βιβλίο κίνησης των πελατών καταχωρείται ως πελάτης το πρόσωπο που χαρακτηρίζεται ως επιτηδευματίας και οι αριθμοί των αντίστοιχων δωματίων, που θα αναφέρεται και ο αριθμός των ατόμων που συνοδεύουν τον πελάτη.

Υπόδειγμα βιβλίου κίνησης πελατών							
Α/Α	Όνοματεπώνυμο ή επωνυμία		Ημερομηνία		Αριθμός δωματίων	Πιθανή ημερομ. Αναχωρσ.	Παρατηρήσεις
	Πελάτη (ενοικίου)	Πελάτη (εντολέα τρίτου)	Αφίξης	Αναχώρησης			
1.	Α. Ανδρέου		3/8/2011	17/8/2011	215	17-Αυγ	Ημιδιατροφή
2.	Χ. Χρήστου	Manos tours	8/8/2011	21/8/2011	208	21-Αυγ	Πλήρης διατροφή
3.	Β. Δάρας		9/8/2011	18/8/2011	205	18-Αυγ	Ημιδιατροφή

Πίνακας 5: Υπόδειγμα βιβλίου πελατών

Το τουριστικό γραφείο στην δεύτερη περίπτωση θα καταβάλει την αμοιβή για τον πελάτη Χ. Χρήστου.

Σε περίπτωση αλλαγής ημερομηνίας αναχώρησης, γίνεται σχετική ενημέρωση με νέα ημερομηνία αναχώρησης (Λεκαράκου Κατερίνα, Ξενοδοχειακή Λογιστική σελίδα 82).

4.2.4 Μηνιαίο δελτίο κίνησης ξενοδοχείου

Το συγκεκριμένο δελτίο συμπληρώνεται μόνο για στατιστικούς λόγους, όταν συμπληρώνεται χειρόγραφα εκδίδεται σε τριπλότυπο προκειμένου να δώσουν ένα αντίτυπο στο Ε.Ο.Τ., το δεύτερο στο Επιμελητήριο και το τρίτο να μένει στο ξενοδοχείο. Όμως από τον Αύγουστο το 2004 υπάρχει και η ηλεκτρονική υποβολή των μηνιαίων δελτίων κίνησης, άρα με την ηλεκτρονική υποβολή του δελτίου καταργείται αυτόματα η αποστολή του εντύπου ερωτηματολογίου στις αστυνομικές αρχές, τον ΕΟΤ, και τη Γ.Γ.ΕΣΥΕ. Λοιπόν κάθε σελίδα του δελτίου έχει το σύνολο των αφίξεων και διανυκτερεύσεων του μήνα ανεξάρτητα αν είναι οι πελάτες αλλοδαποί ή ημεδαποί.

4.2.5 Βιβλίο εντυπώσεων πελατών

Σε αυτό το είδος του βιβλίου αναφέρονται σχόλια από τους πελάτες – διαμένοντες του ξενοδοχείου, το βιβλίο θα πρέπει να είναι σε εμφανές σημείο στο χώρο της reception. Βέβαια οι περισσότεροι πελάτες αναφέρουν θετικά σχόλια και ευχαριστίες για το ξενοδοχείο ως προς την εξυπηρέτησή τους. Πιο παλαιότερα το βιβλίο είχε την ονομασία ως βιβλίο παραπόνων αλλά με το έγγραφο του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου 5787/18-5-75 άλλαξε διότι οι πελάτες σπάνια έγραφαν παράπονα για το ξενοδοχείο. Σε αρκετά ξενοδοχεία παράλληλα με αυτό το βιβλίο, υπάρχει και ένα επιπλέον ερωτηματολόγιο σε κάθε δωμάτιο με ερωτήσεις που έχουν σχέση με τις εντυπώσεις του πελάτη για τις υπηρεσίες του ξενοδοχείου όπου οι απαντήσεις είναι σε κλίμακα βαθμολόγησης.

4.2.6 Απόδειξη Παροχή Υπηρεσιών (Α.Π.Υ.)

Για κάθε πελάτη εκδίδεται Απόδειξη Παροχή Υπηρεσιών, αυτή η απόδειξη εκδίδεται όταν υπάρχει πώληση υπηρεσιών και αντί για προϊόντα παρέχουν υπηρεσίες όπως γίνεται σε στην περίπτωση με τα ξενοδοχεία. Όπου η συγκεκριμένη απόδειξη έχει τρία αντίγραφα, έναν για τον πελάτη, ένα για το λογιστήριο, και ένα που μένει στην επιχείρηση (ξενοδοχείο). Και περιλαμβάνει:

- Ονοματεπώνυμο πελάτη
- Αριθμός ατόμων
- Ημερομηνία άφιξης – αναχώρησης
- Αναλυτικό ποσό ημέρας
- Υπόλοιπο προηγούμενης ημέρας
- Γενικό σύνολο
- Ταμείο
- Αύξοντα αριθμό της απόδειξης που εκδίδεται

Μπορούν αν θέλουν τα ξενοδοχεία να έχουν διαφορετικές Α.Π.Υ. για ιδιώτες και επιχειρηματίες όπως να έχουν διαφορετική σειρά η μια με την άλλη, αυτές που είναι προς τους επιχειρηματίες έχουν θέση τιμολογίου και θα υποβάλλονται στις συγκεντρωτικές καταστάσεις ΜΥΦ. Σε περίπτωση που το ξενοδοχείο έχει μια συμφωνία με κάποιο τουριστικό γραφείο που του έχει στείλει πελάτες για διαμονή τότε το ξενοδοχείο έχει πελάτη το τουριστικό γραφείο και στο γραφείο θα εκδώσει Α.Π.Υ και το τουριστικό γραφείο θα εκδώσει στους πελάτες Α.Π.Υ. Σε μια άλλη περίπτωση που το ξενοδοχείο παρέχει δωρεάν

διαμονή πρέπει να εκδίδεται Α.Π.Υ. και να αναγράφει την κανονική αξία και να έχει υπολογίσει ο ΦΠΑ κανονικά όμως πρέπει να αναγράφει επάνω την ένδειξη «δωρεάν». Έπειτα σε συμφωνίες που έχουν γίνει μεταξύ ξενοδοχείων και τουριστικών γραφείων για ένα συγκεκριμένο διάστημα αλλά η πληρωμή δεν γίνεται τότε σε εκείνο το διάστημα αλλά μπορεί και αργότερα οι αποδείξεις εκδίδονται τότε στο χρονικό διάστημα που συμφωνήσαν και όχι τότε που γίνεται η πληρωμή. Συμφώνα με την συγγραφέα Λεκαράκου το 2011 που εκδόθηκε το βιβλίο αναφέρει ότι οι συμβάσεις commitment οι ΑΠΥ εκδίδονται το χρόνο και για το τμήμα της αμοιβής που θεωρείται απαραίτητο στον δικαιούχο, μετά την έναρξη παροχή υπηρεσιών με βάση αυτό που αναφέρει το περιεχόμενο της σύμβασης. Όταν πρόκειται για την εκμίσθωση χρηματοκιβωτίου μπορεί αν θέλει το ξενοδοχείο να εκδίδει διαφορετικές αποδείξεις και η αμοιβή αυτή να φαίνεται στον λογαριασμό του πελάτη. Στους επιχειρηματίες που έχουν έρθει στο ξενοδοχείο για επαγγελματικούς σκοπούς τους όπως για επαγγελματικά ραντεβού μπορεί να εκδίδει Τιμολόγια Παροχής Υπηρεσιών.

4.2.7 Πλάνο δωματίων

Στο πλάνο δωματίων φαίνονται τα

- Διαθέσιμα δωμάτια
- Ονόματα πελατών
- Ημερομηνίες άφιξης – αναχώρησης
- Παρατηρήσεις

Αυτό είναι πιο πολύ χρήσιμο γιατί με αυτόν τον τρόπο φαίνονται οπτικά σε ένα πίνακα τις περισσότερες φορές όπως θα δούμε και παρακάτω τα διαθέσιμα δωμάτια, δείχνει δηλαδή κάθε στιγμή πόσα δωμάτια έχει το ξενοδοχείο καθώς και ότι σημαντικές εκδηλώσεις έχει οργανώσει το ξενοδοχείο. Επίσης αποτελεί έναν κλάδο του βιβλίου κρατήσεων του ξενοδοχείου όπου μπορούν πιο εύκολα να γίνονται κρατήσεις σύμφωνα με την διαθεσιμότητα δωματίων ακόμα και τροποποιήσεις στις ημερομηνίες. Με άλλα λόγια το πλάνο δωματίων απεικονίζει τις απαιτήσεις που έχει ο κάθε πελάτης με την μορφή ημερολογίου όπου εκεί στηρίζεται και όλη η κράτηση των δωματίων. Και στο τέλος της ημέρας γίνεται η οριστικοποίηση των κρατήσεων ώστε να μεταθέτει την επόμενη ημέρα του ξενοδοχείου (τρέχουσα ημερομηνία).

4.2.8 Αλφαβητικό ευρετήριο πελατών

Στις περισσότερες ξενοδοχειακές επιχειρήσεις έχουν τους πελάτες καταχωρημένους με βάση το όνομα τους αλφαβητικά για να γίνεται πιο εύκολη η αναζήτηση του τηλεφώνου τους και ο αριθμός του δωματίου.

4.2.9 Καρτέλες Πελατών

Στις καρτέλες των πελατών αναφέρονται:

- Στοιχεία του πελάτη
- Διεύθυνση μόνιμης κατοικίας
- Χρονικό διάστημα που διάμενε στο ξενοδοχείο

Όπου χρησιμοποιούνται για να παρέχουν πληροφορίες στον πελάτη σε τιμές προσφορές είτε για καινούρια τμήματα ξενοδοχείου, εορταστικές εκδηλώσεις κ.α.

4.2.10 Αποδείξεις καταθέσεως χρημάτων και αντικειμένων προς φύλαξη

Ο πελάτης που μένει στο ξενοδοχείο και θέλει να παραδώσει τα χρήματα του για φύλαξη αλλά μπορεί να δώσει και άλλα σημαντικά αντικείμενα αξίας στο χρηματοκιβώτιο. Στην περίπτωση αυτή η αποδείξει αναγράφει

- Ονοματεπώνυμο πελάτη
- Αριθμός δωματίου
- Τα χρήματα ή αντικείμενα που παρέδωσε
- Ημερομηνία
- Υπογραφή υπαλλήλου

Όταν ο πελάτης τα ξανά πάρει πίσω η απόδειξη είναι άκυρη, επίσης η απόδειξη είναι τριπλότυπη όπου ένα αντίγραφο πηγαίνει στον πελάτη, ένα φυλάσσεται στον φάκελο με τα χρήματα ή αντικείμενα και το άλλο παραμένει στο ξενοδοχείο.

4.2.11 Έντυπο μηνυμάτων

Με αυτό το έντυπο ο πελάτης ενημερώνεται για οποιοσδήποτε τον αναζήτησε στο ξενοδοχείο ή αφήσει κάποιο μήνυμα, όπου έχει σημειώσει ο υπάλληλος τα στοιχεία του πελάτη που τον αφορούν το μήνυμα, τα στοιχεία αυτού που τηλεφώνησε και ώρα που άφησε το μήνυμα.

4.2.12 Main – courante ή Κατάσταση ημερησίας κίνησης πελατών

Η Main – courante θεωρείται ένα από τα πιο σημαντικά βιβλία ενός ξενοδοχείου αφού εκεί εμφανίζονται όλα τα έσοδα και απαιτήσεις της επιχείρησης όπως είχαμε αναφέρει και στο κεφάλαιο 1 αναφέρει όλες τις χρεώσεις των πελατών συνολικά, έγκαιρα αξιόπιστα, από τα συγκεντρωτικά δελτία ενημερώνεται το λογιστικό βιβλίο λεπτομερώς για όλες τις οικονομικές πράξεις για να διενεργηθούν οι λογιστικές εγγραφές. Σε αυτό καταχωρούνται και οι μη πελάτες δηλαδή αυτοί που μπορούν να χρησιμοποιήσουν τους χώρους του ξενοδοχείου σε μια εκδήλωση, συνέδριο, ή μια δεξίωση και άλλα. Επίσης αναφέρονται οι χρεωστικές κινήσεις των πελατών στα διάφορα τμήματα του ξενοδοχείου. Χρησιμοποιούνται οι λογαριασμοί 30 Πελάτες και ο 73 Πωλήσεις Υπηρεσιών όπου ενημερώνονται σε ημερήσια βάση για τις καταναλώσεις των πελατών, όπου η Main – courante μπορεί να θεωρηθεί ως αναλυτικό καθολικό των παραπάνω λογαριασμών. Με κάθε δελτίο άφιξης πελατών και καταναλώσεων ενημερώνονται οι λογαριασμοί .

5. Απογραφή – οικονομικές καταστάσεις

5.1 Απογραφή

5.1.1 Έννοια απογράφης

Με την έννοια Απογραφή ονομάζονται οι πράξεις που ενεργούνται για να συντάσσονται με ακρίβεια κατ' είδος, ποσοτικά και ποιοτικά, κάποιο στοιχείο ή το σύνολο τους να συναρμολογήσουν την περιουσιακή συγκρότηση ενός οργανισμού. Όπως για παράδειγμα γίνεται απογραφή στα εμπορεύματα (αποθέματα) του οργανισμού κάθε τέλος της χρήσης για δούμε τι αξία έχουν στο τέλος της χρήσης, καθώς μετράμε και ποσότητα και αξία αυτό ισχύει για όλα τα περιουσιακά στοιχεία του οργανισμού. Η έννοια αυτή αφορά:

- Την ποσοτική καταγραφή κατ' είδος και ποιότητα: κάθε είδος που μπορεί να μετρηθεί καθώς και τα στοιχεία που δεν έχουν υλική υπόσταση, όπως είναι τα γραμμάτια, επιταγές, απαιτήσεις από τους πελάτες.
- Την αποτίμηση του ενεργητικού και παθητικού όλων των στοιχείων σε ένα νόμισμα.
- Την αποτύπωση σε χαρτί ή μαγνητικά μέσα τα αποτελέσματα από τις ανωτέρω διαδικασίες.

5.1.2 Λόγοι σύνταξης της απογραφής

Οι λόγοι σύνταξης της απογραφής:

- Για της ανάγκες του ελέγχου που προκύπτουν. Όταν ο έλεγχος αφορά τη διοίκηση της επιχείρησης τότε ονομάζεται εσωτερικός έλεγχος, όμως όταν αφορά τρίτους ή φορολογικές αρχές (π.χ. εφορία) ονομάζεται εξωτερικός έλεγχος. Είναι η διοίκηση κάθε επιχείρησης να απογράφει σε σύντομες χρονικές περιόδους τη περιουσία της καθώς να διατυπώνει κάποιες πιθανές απώλειες καταστροφές στοιχείων της. Άρα θέλει να ελέγχει στο τέλος άμα υπάρχει συμφωνία μεταξύ της λογιστικής εικόνας και της πραγματικής.
- Η ανάγκες προσαρμογής των λογιστικών με τα πραγματικά δεδομένα. Προκειμένου να πετύχει την «αρχή της αποκάλυψης ή ανακοίνωσης», δηλαδή οι παρεχόμενες πληροφορίες να είναι και αληθείς.

5.1.3 Αποτίμηση

Η αποτίμηση των στοιχείων της απογραφής έχει ένα σημαντικό πρόβλημα ότι υπάρχουν πολλές μεθόδους αποτίμησης όπου ο κάθε τρόπος επηρεάζει θετικά ή αρνητικά το αποτέλεσμα της χρήσης μια επιχείρησης. Δηλαδή στην αποτίμηση των αποθεμάτων αν το τελικό απόθεμα αποτιμηθεί με μια μέθοδο χαμηλότερο από την μια άλλη μέθοδο αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να αυξηθεί το κόστος πωληθέντων (= αρχικό απόθεμα + αγορές χρήσης – τελικό απόθεμα) αρά να μειωθεί το μεικτό αποτέλεσμα. Με αλλά λογία επηρεάζει άμεσα τα αποτελέσματα της χρήσης. Μερικοί τρόποι αποτίμησης είναι:

- Τιμή κτίσης ή κόστους είναι η τιμή των αγαθών όπου προκύπτει από την τιμολογιακή τους αξία όπου συμπεριλαμβάνει και τα ειδικά έξοδα αγορών όπου μπορεί να είναι αυτά τα μεταφορικά έξοδα, παραλαβή και αποθήκευση, δασμοί και φόροι που επιβαρύνουν την επιχείρηση για την απόκτηση του εμπορεύματος. Ως τιμολογιακή τιμή είναι αυτή που αγοράζεται το εμπόρευμα που την αναγράφει και το τιμολόγιο αλλιώς λέγεται και αξία αγοράς, είναι μειωμένη από τις εκπτώσεις που μπορεί να κάνει ο προμηθευτής στην επιχείρηση.
- Τιμή ημέρας ή τρέχουσα τιμή είναι η τιμή κατά την οποία μπορεί να αγοραστεί το αγαθό στην κατάσταση της απογραφής, δηλαδή σήμερα που γίνεται η απογραφή τι αξία έχει τώρα.

Επιλεγούμε την χαμηλότερη μεταξύ τιμή κτήσης και τρέχουσας τιμή. Όταν έχουμε κάποια μέθοδο πάλι θα πάρουμε την χαμηλότερη τιμή ανάμεσα στην μέθοδο και τρέχουσα τιμή για παράδειγμα αν η τιμή του μέσου σταθμικού όρου είναι 12 ενώ η τρέχουσα είναι 10 θα επιλέξουμε την τρέχουσα τιμή.

Μερικές από τις μεθόδους υπολογισμούς της αποτίμησης είναι:

- Μέθοδος του μέσου σταθμικού όρου όπου υπολογίζεται ως εξής:

$$\frac{\text{Αρχικό απόθεμα αρχής περιόδου} + \text{Αγορές χρήσης περιόδου (δια)}}{\text{Ποσότητα αρχικού αποθέματος αρχής περιόδου} + \text{ποσότητα αγορών χρήσης περιόδου}}$$

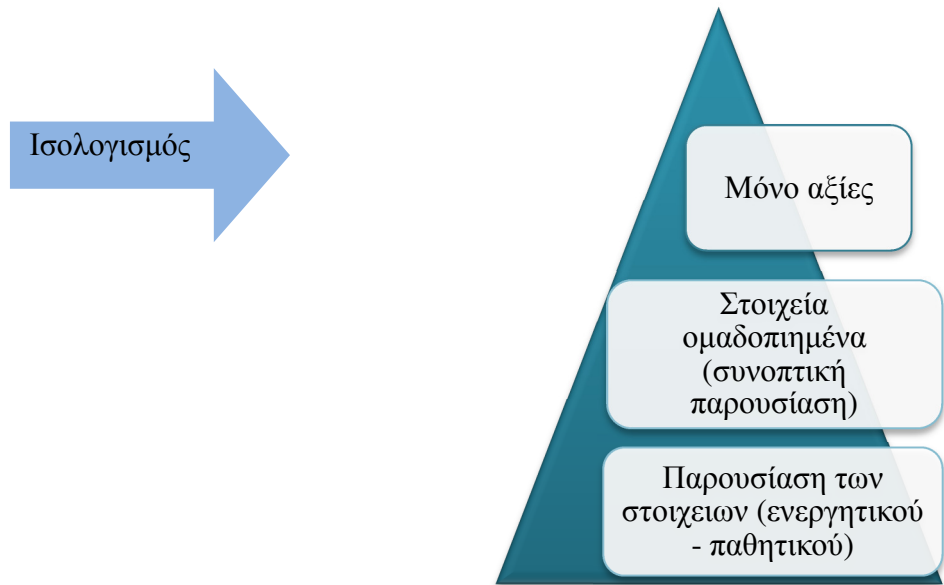
Ποσότητα αρχικού αποθέματος αρχής περιόδου + ποσότητα αγορών χρήσης περιόδου

- Μέθοδος πρώτη εισαγωγή – πρώτη εξαγωγή (FIFO First In first Out) με αυτήν την μέθοδο αυτό που μπήκε πρώτο μέσα έχει βγει και πρώτο έξω (πουλήθηκε) υπολογίζει το τελικό απόθεμα με τις τελευταίες αξίες των αποθεμάτων που αγοραστήκαν τελευταία. Επίσης παρουσιάζουν το απόθεμα στον ισολογισμό με τον καλύτερο τρόπο αφού χρησιμοποιεί τις πιο πρόσφατες τιμές αγοράς.
- Μέθοδος του εξατομικευμένου κόστους.
- Μέθοδος του πρότυπου κόστους.

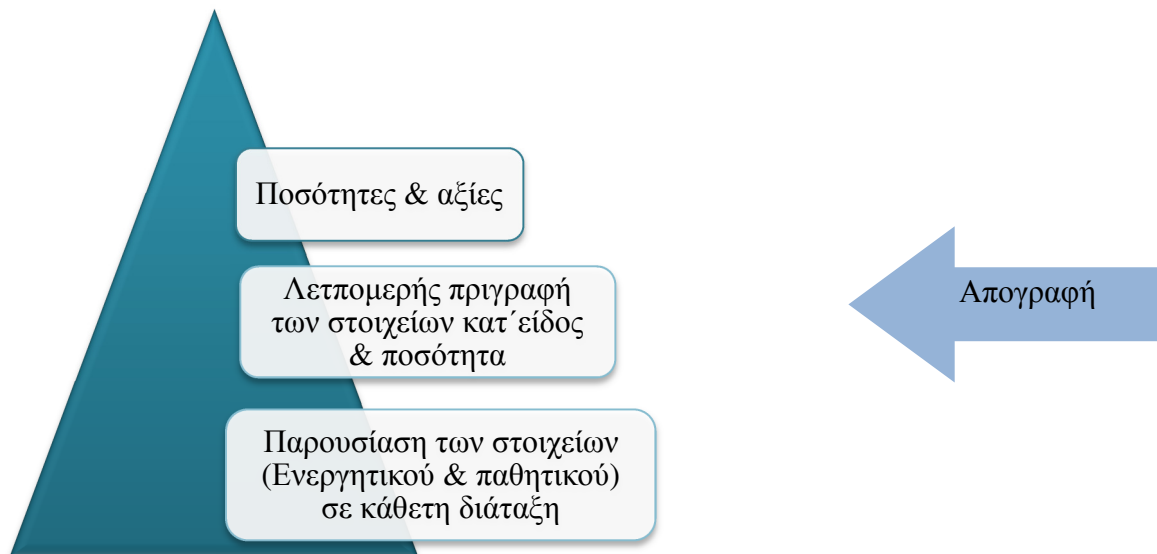
Οι ανωτέρω ήταν μερικοί από τους μεθόδους αποτίμησης.

5.1.4 Χρόνος ενημέρωσης – καταχώρησης στοιχείων απογραφής

- Αποθέματα: ποσοτικά στο βιβλίο απογράφων ή αθεώρητες καταστάσεις που πρέπει να ενημερωθούν μέχρι τις 20 μεθεπόμενου μήνα από την λήξη της περιόδου. Κατ' την αξία μέχρι την εμπρόθεσμη υποβολή της δήλωσης φορολογίας οιδήματος.
- Λοιπά περιουσιακά στοιχεία και ισολογισμός: Μέχρι την εμπρόθεσμη υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.
- Πρώτη απογραφή (έναρξης): αντίστοιχες με τις παραπάνω προθεσμίες.

(Ρεβάνογλου Α. Μ., Γεωργόπουλος Ι. Δ., σελίδα 44)

Σχήμα 7: Ισολογισμός - Απογραφή

5.2 Οικονομικές καταστάσεις

«Οι οικονομικές καταστάσεις είναι οι πίνακες στους οποίους εμφανίζονται τα στοιχεία του ισολογισμού και ορισμένων άλλων λογαριασμών των οικονομικών μονάδων. Επίσης οικονομικές καταστάσεις είναι μια δομημένη απεικόνιση, με συγκεκριμένα ποιοτικά χαρακτηριστικά.» Ρεβάνογλου Α. Μ., Γεωργόπουλος Ι. Δ.

Οικονομικές καταστάσεις έχουν σαν γενικό σκοπό να παρέχουν ενημέρωση για την οικονομική θέση, την απόδοση στις ταμειακές ροές και μεταβολές στην οικονομική θέση μια επιχείρησης. Οι χρηστές στους οποίους ενδιαφέρουν οικονομικές καταστάσεις είναι οι επενδυτές που έχει οι επιχείρηση ήδη ή πιθανοί επενδυτές που μπορεί να έχει στο μέλλον, οι εργαζόμενοι, οι πελάτες, οι προμηθευτές, οι δανειστές, πιστωτές διάφοροι, το κράτος και τα όργανα και το Κολωνό του. Και γενικότερα το ευρύ περιβάλλον γύρω από την επιχείρηση.

Οικονομικές καταστάσεις είναι:

1. Η κατάσταση του ισολογισμού τέλους χρήσης.
2. Η κατάσταση του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης.
3. Ο πίνακας διάθεσης αποτελεσμάτων.
4. Η κατάσταση του λογαριασμού γενικής εκμετάλλευσης.
5. Τα προσαρτήματα ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσης.

5.3 Ισολογισμός

5.3.1 Έννοια – χαρακτηριστικά ισολογισμού

«Ο ισολογισμός είναι μια λογιστική κατάσταση, η οποία εμφανίζει την περιουσιακή συγκρότηση ενός οικονομικού οργανισμού (περιουσιακά στοιχεία – πηγές χρηματοδότησης τους) σε ένα ενιαίο νόμισμα και ορισμένη χρονική στιγμή.» (Α. Μ. Ρεβάνογλου, Ι. Δ. Γεωργόπουλος)

Δηλαδή γίνεται η εμφάνιση των στοιχείων κατά είδος και αξία, καθώς οι αξίες που είναι στον ισολογισμό προκύπτουν από τα υπόλοιπα του οριστικού ισοζυγίου (είναι μετά από τις έγγραφες τακτοποίησης) είναι μια εσωλογιστική κατάσταση. «Ο ισολογισμός εμφανίζει την οικονομική θέση ενός οικονομικού οργανισμού σε μια δεδομένη χρονική στιγμή.» (Α. Μ. Ρεβάνογλου, Ι. Δ. Γεωργόπουλος) Ο ισολογισμός είναι για κάποιες επιχειρήσεις

υποχρεωτική, συνήθως για τις πιο μεγάλες εταιρίες όπως τα διπλογραφικά βιβλία. Η καταχώρηση του γίνεται σε ένα ιδιαίτερο βιβλίο το οποίο λέγεται βιβλίο απογράφων & ισολογισμών και καταχωρείται μόλις γίνει η απογραφή. Υπογράφεται από πρόσωπα που επιβάλλει ο νομός.

Ο ισολογισμός περιλαμβάνει το ενεργητικό και παθητικό, για να καταλάβουμε καλύτερα αυτές τις έννοιες έχουμε ένα παράδειγμα ότι μια επιχείρηση τηρεί λογιστικά βιβλία σύμφωνα με το διπλογραφικό σύστημα (χρέωση και πίστωση) όπου συγκεντρώνει όλους τους λογαριασμούς και τους καταχωρεί. Σύμφωνα με την διπλογραφική μέθοδο θα πρέπει να υπάρχει μια ισορροπία μεταξύ της χρέωσης και πίστωσης, αυτό σημαίνει ότι κάποιοι λογαριασμοί ενεργούν θετικά στην διαμόρφωση της ισορροπίας και άλλοι αρνητικά. Δηλαδή όταν ένας λογαριασμός του ενεργητικού αυξάνεται χρεώνεται αλλιώς πιστώνεται για παράδειγμα όταν έχω μια απαίτηση από τον πελάτη και με εξοφλεί το ταμείο αυξάνεται αρά χρεώνεται στην αντίθετη περίπτωση όταν πληρώνει κάποιες υποχρεώσεις μειώνεται το ταμείο αρά πιστώνεται. Σε αντίθεση με τους λογαριασμούς του παθητικού όταν ένας λογαριασμός του παθητικού αυξάνεται πιστώνεται ενώ όταν μειωθεί χρεώνεται για παράδειγμα όταν μια επιχείρηση αγοράζει εμπορεύματα με πίστωση τότε αυξάνεται ο λογαριασμός του προμηθευτή αρά πιστώνεται αν όμως τον εξοφλήσει τότε θα μειωθεί και θα χρεωθεί και θα πιστωθεί το ταμείο γιατί πληρώνει και μειώνεται. Με άλλα λόγια το ενεργητικό και παθητικό είναι οι βασικοί πυλώνες που τηρούν για να είναι σε ισορροπία.

Ενεργητικό

Ότι έχει επιχείρηση στην κατοχή της π.χ. γήπεδα, οικόπεδα, έπιπλα, μηχανήματα, εμπορεύματα.

και

Ότι έχει η επιχείρηση να λαμβάνει ως απαίτηση από πελάτες, χρεώστες διάφοροι, καθώς και τα χρηματικά διαθέσιμα.

Παθητικό

Έχει το κεφάλαιο που διέθεσαν οι ιδρυτές, κέρδη ή ζημίες που αυξάνουν ή μειώνουν τα κεφάλαια. κ.α.

και

Υποχρεώσεις που έχει προς τρίτους, προμηθευτές, τράπεζες, ΔΕΗ, ΟΤΕ.

Τα οφείλει

Σχήμα 8: Ενεργητικό-Παθητικό (Γεώργιος Κόντος σελ. 24)

Συμπερασματικά στο ενεργητικό έχουμε δηλαδή τους λογαριασμούς που χρειάζονται για να επιτευχθεί ο σκοπός της, η επιχείρηση δηλαδή η ομάδα 1 είναι τα πάγια όπου περιλαμβάνει ότι άυλο ή υλικό εξοπλισμό έχει η επιχείρηση το οποίο δεν αποτελεί εμπόρευμα. Στην προκειμένη περίπτωση σε ένα ξενοδοχείο έχει ένα κτίριο και το χρησιμοποιεί για να φιλοξενήσει τους πελάτες της για να επιτευχθεί τον στόχο της (κέρδος). Η ομάδα 2 είναι τα εμπορεύματα τα οποία τα αγοράζει και τα πουλάει χωρίς να τα μεταποιήσει, επίσης στην ομάδα αυτή μπορεί να περιέχει τις πρώτες ύλες τις οποίες τις αγοράζει και τις μεταποιεί προκειμένου να παράγει το προϊόν το οποίο το πουλάει (όταν υπάρχει παράγωγη). Για παράδειγμα σε ένα ξενοδοχείο στην δραστηριότητα του εστιατορίου ως εμπόρευμα θεωρείται ο καφές που αγοράζει και τον πουλάει στο πρωινό, και ως πρώτες ύλες θεωρείται το αλεύρι που το χρησιμοποιεί για να μαγειρέψει διάφορα φαγητά (προϊόντα) που περιέχεται μέσα σε αυτά. Ομάδα 3 είναι οι απαιτήσεις που έχει η επιχείρηση από τρίτους από πελάτες, προσωπικό, χρεώστες διάφοροι. Όπως για παράδειγμα έχει πωλήσεις και τις έχει με πίστωση έχει την απαίτηση να τα πάρει κάποια στιγμή γιατί αυτά θα μεταφερθούν σε μετρητά. Στην ομάδα 3 ανήκουν επίσης και τα χρηματικά διαθέσιμα, όπως αναφέραμε και παραπάνω το ταμείο όταν έχουμε εισπραξη αυξάνεται και χρεώνεται ενώ όταν έχουμε πληρωμή μειώνεται άρα πιστώνεται. Π.χ. όταν έρθει ένα πελάτης και μας πληρώσει τότε εισπράττω άρα αυξάνεται το ταμείο και χρεώνεται. Αντιθέτως με το παθητικό που περιέχει το κεφάλαιο όπου είναι στην ομάδα 4 είναι αυτό που χρηματοδότησαν την επιχείρηση οι ιδρυτές της όμως και στην ομάδα αυτήν εμπεριέχεται και το κέρδος που είχε η επιχείρηση και έτσι αυξάνεται το κεφαλαίο (καθαρή θέση) και έτσι η ομάδα αυτή πιστώνεται άρα ένας λογαριασμός του παθητικού αυξάνεται πιστώνεται. Ενώ αν είχαμε ζημίες τότε μειώνει το κεφαλαίο και χρεώνεται άρα όταν ένας λογαριασμός του παθητικού μειώνεται χρεώνεται, και οι προβλέψεις, μακροπρόθεσμα δάνεια είναι όλα αυτά στην ομάδα 4. Έπειτα στην ομάδα 5 ανήκουν όλες οι υπόλοιπες βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις όπως είναι οι προμηθευτές όταν

αγοράζω εμπορεύματα με πίστωση δηλαδή χρωστάω χρήματα στον προμηθευτή δεν τον έχω εξοφλήσει, τράπεζες λογαριασμοί δηλαδή όλα τα βραχυπρόθεσμα δάνεια που είναι να πληρωθούν μέχρι το τέλος της περιόδου που γίνεται ο ισολογισμός, ασφαλιστικές υποχρεώσεις (ΙΚΑ, ΕΦΚΑ), πιστωτές διάφοροι, γραμματεία πληρωτέα, φόροι όλα αυτά ανήκουν στο παθητικό.

5.3.2 Αρχές κατάρτισης της οικονομικών καταστάσεων

1. Η αρχή της «πραγματικής εικόνας». Η αρχή αυτή καθορίζει:

Πρώτον να περιλαμβάνουν όλα τα στοιχεία που προβλέπουν στον ισολογισμό για το ενεργητικό – παθητικό. Δεύτερον τα στοιχεία που εμφανίζονται από τις αληθές ποσότητες βάση μια από της αρχές αποτίμησης. Επίσης όλα μαζί τα κονδύλια να έχουν τα ίδια στοιχεία. Μετά τα κονδύλια θα πρέπει να έχουν ένα κατάλληλο όνομα. Και σαν τελευταίο καθορίζει αυτή η αρχή ότι ο ισολογισμός θα πρέπει να αναφέρει από την μεν το ενεργητικό (πάγια, κυκλοφορούντα) αυτά δηλαδή που μπορούν να ρευστοποιηθούν στην τιμή που έχουν στην αγορά, τα δε τα στοιχεία του παθητικού με βάση την ληκτότητα τους (μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις, βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις) δηλαδή τι αξία έχουν οι υποχρεώσεις.

2. Αρχή της «απόλυτης σαφήνειας»

Να έχει παρουσίαση όσο γίνεται πιο σαφής ώστε να μην αφήνει στον αναγνώστη που έχει τις απαραίτητες γνώσεις, αμφιβολίες για το περιεχόμενο. Για κάποιους αναγνώστες η αρχή αυτή αναφέρει:

- Οι τίτλοι να είναι όσο πιο σύντομοι αλλά επαρκώς αναλυτικοί.
- Να μη γίνονται περιττές υποδιαιρέσεις.
- Να μην γίνονται πρόσθεση των ανομοιόμορφα κονδύλια.
- Να μη γίνονται ενοποιήσεις των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού.
- Οι λογαριασμοί να καταγράφονται συστηματικά, μεθοδικά, σε ίδιες κατηγορίες.

3. Αρχή της ιδιαίτερης εμφάνισης και της σειράς των λογαριασμών. Με απλά λογία η αρχή αυτή λέει ότι ο κάθε λογαριασμός θα πρέπει να εμφανίζεται ξεχωριστά με την σειρά του.
4. Αρχή της ομοιογένειας. Απαγορεύεται να γίνεται η καταχώρηση διαφορετικών πραγμάτων στον ίδιο λογαριασμό. Π.χ. οικόπεδα με τα μεταφορικά μέσα.
5. Αρχή της συγχώνευσης λογαριασμών με αραβική αρίθμηση.

Οι λογαριασμοί από το υπόδειγμα μπορούν να ενοποιηθούν μόνο αν ισχύουν οι παρακάτω λόγοι:

- Τα ποσά που έχουν οι λογαριασμοί να μην είναι σημαντικά.
 - Όταν η ενοποίηση γίνεται για μεγαλύτερη επεξήγηση.
 - Οι ενοποιημένοι λογαριασμοί αναλύονται σε μια κατάσταση που είναι συνοδευτικά με τον ισολογισμό, στα προσάρτηματα.
6. Αρχή της παράθεσης των κονδυλίων της προηγούμενης χρήσης.
Είναι τα ποσά των λογαριασμών της χρήσης που κλείνει και της προηγούμενης χρήσης τα ποσά των λογαριασμών, αν αυτά τα στοιχεία δεν είναι συγκρίσιμα γίνεται αναμόρφωση και εξηγείται στο προσάρτημα.
7. Αρχή μη συμψηφισμού λογαριασμών ενεργητικού – παθητικού.
Αυτή η αρχή απαγορεύει να γίνεται ενώσει των κονδυλίων του ενεργητικού με παθητικού. Πχ απαγορεύει να γίνεται η ενοποίηση από τις απαιτήσεις του ενεργητικού χρεώστες διάφοροι με τις υποχρεώσεις πιστωτές διάφοροι.
8. Αρχή της ενσωμάτωσης του ισολογισμού των υποκαταστημάτων της οικονομικής μονάδας.
Μια επιχείρηση κοιτάζει ως ένα σύνολο τα περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού στον ισολογισμό καθώς και τα κέρδη στο ΚΑΧ από το υποκατάστημα στο κεντρικό δηλαδή αν έχουμε μια επιχείρηση που έχει 3 υποκαταστήματα το ΦΠΑ, ΚΑΧ ο ισολογισμός και οι υπόλοιπες οικονομικές καταστάσεις περνούν όλα τα στοιχεία από όλα τα καταστήματα και από τα 3 υποκαταστήματα και το κεντρικό και έτσι βγαίνουν ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις που περιλαμβάνουν όλα τα αλλά.
9. Αρχή της συνέπειας στη δομή των οικονομικών καταστάσεων. Αναφέρεται σε αυτή την αρχή ότι απαγορεύεται να αλλάζεται η δομή του ισολογισμού από την μια χρήση στην άλλη όμως επιτρέπεται να αλλάξουν μόνο σε εξαιρετικές σημαντικές περιπτώσεις όπως είναι τα ομηγενές γεγονότα είναι αυτά τα όποια είναι πολύ σημαντικά και έχουν γίνει μέχρι τις 30/9 και θα συμπεριληφθούν στις οικονομικές καταστάσεις. Για π.χ. στις 25 Φεβρουάριου έγινε μια μεγάλη πλημύρα στο ξενοδοχείο και υπέστη μεγάλη ζημία αυτό θεωρείται ομηγενές γεγονός και θα συμπεριλήφθη στις οικονομικές καταστάσεις ας είναι και μετά τις 31/12 που έχει περάσει η κλειόμενη χρήση.
Οι ανωτέρω αρχές πρέπει να τηρούνται για την κατάρτιση του ισολογισμού καθώς και των υπολοίπων καταστάσεων οι οποίες έχουν καθιερωθεί είναι:
- Ισολογισμός.
 - Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.
 - Πινάκας διάθεσης αποτελεσμάτων.

- Προσάρτημα.

5.3.3 Χρόνος σύνταξης του ισολογισμού

Ο ισολογισμός συντάσσεται από τις επιχειρήσεις (οικονομικές μονάδες) έχουν υποχρέωση υποβολής μετά το τέλος κάθε διαχειριστής περιόδου. Έχουν δικαίωμα να συμπεριλαμβάνουν όλες τις πράξεις που έχουν γίνει μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου, επίσης και αυτά που έχουν καταχωρηθεί στο βιβλίο απογράφης. Όπως αναφέραμε και παραπάνω ότι γεγονός είναι πολύ σημαντικό για την επιχείρηση που παίζει ρόλο για την συνέχιση της δραστηριότητα της και έχουν γίνει μέχρι τις 30/9 μπορούν να καταχωρηθούν σαν ομογενές γεγονός στις οικονομικές καταστάσεις.

5.4 Η κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης

Η κατάσταση των αποτελεσμάτων χρήσης γίνεται υποχρεωτικά στο τέλος κάθε χρήσης προκειμένου να προσδιοριστεί το αποτέλεσμα της χρήσης αν είναι κέρδος ή ζημία από την περίοδο που πέρασε όπου αναφέρονται όλα τα έσοδα & έξοδα όλης της χρονιάς καθώς και οι ζημίες και κέρδη που μπορεί να είχαν πραγματοποιηθεί από άλλη δραστηριότητα της επιχείρησης, καταχωρείται στο βιβλίο απογραφών και ισολογισμών των επιχειρήσεων και υποχρεωτικά δημοσιεύεται στο τέλος κάθε χρήσης. Στην κατάσταση των αποτελεσμάτων χρήσης απεικονίζονται δύο στήλες η μια είναι η κλειόμενη χρήση και στην άλλη στήλη η προηγούμενη χρήση. Με άλλα λόγια απεικονίζει την αποδοτικότητα της επιχείρησης κατά πόσο μπορεί η επιχείρηση να καλύπτει τα έξοδα της με τα έσοδα της, όσα πιο πολλά έσοδα έχει τόσο πιο αποδοτική είναι. Το αποτέλεσμα που βγαίνει από την κατάσταση πηγαίνει στον ισολογισμό, παθητικό στα ίδια κεφάλαια. Συμπερασματικά δείχνει την πορεία της επιχείρησης μέσα στην χρήση πως πήγε αν είχε αρκετές πωλήσεις (έσοδα), αν μπόρεσαν οι πωλήσεις να καλύψουν το κόστος για την αγορά των αποθεμάτων αν έχει την ικανότητα η επιχείρηση να πουλάει σε μια τιμή ικανοποιητική.

5.5 Πίνακας διάθεσης αποτελεσμάτων

Ο πίνακας διάθεσης αποτελεσμάτων καταχωρείται υποχρεωτικά κάθε χρόνο στο βιβλίο απογραφών και ισολογισμών, επίσης γίνεται στο τέλος κάθε χρήσης υποχρεωτικά αυτά τα στοιχεία που περιέχει ο πίνακας αποτελεσμάτων χρήσης είναι σε δύο στήλες μια έχει την προηγούμενη χρήση και η άλλη έχει αυτήν την χρήση στην οποία άφορα ο ισολογισμός.

5.6 Τα προσαρτήματα του ισολογισμού και της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης

Τα προσαρτήματα είναι απαραίτητα για να συμπληρωθούν οικονομικές καταστάσεις ως προς να επεξηγούνται διάφορες προσθέσεις ή επεξηγηματικές πληροφορίες. Δηλαδή λειτουργεί σαν ένα σημειωματάριο που εξηγεί αυτά που λέγονται συνοπτικά στις οικονομικές καταστάσεις. Οι πληροφορίες θέλουν να βοηθήσουν όλους τους ενδιαφερόμενους στους οποίους απευθύνονται οι οικονομικές καταστάσεις, προκειμένου να τις κατανοήσουν καλύτερα το περιεχόμενο των καταστάσεων αυτών και να καταλάβουν την αληθινή οικονομική κατάσταση και από πού προκύπτουν τα αποτελέσματα. Οι πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στα προσαρτήματα είναι:

- Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε προκειμένου να αποτιμηθούν τα αποθέματα.
- Για να υπολογίσουμε τις διορθώσεις στις αξίες του ενεργητικού.
- Οι αποσβήσεις πάγιων στοιχείων, ποια μέθοδος αποσβήσεις εφαρμόστηκε
- Οι πρόσθετες αποσβέσεις
- Εάν η επιχείρηση συμμετέχει σε κάποια άλλη όπου είναι πάνω από 10% συνεισφορά του κεφαλαίου θα πρέπει να αναφέρεται στα προσαρτήματα ότι έχει συμμετοχές σε άλλες επιχειρήσεις.

5.7 Λοιπές οικονομικές καταστάσεις.

Έκτος από τον ισολογισμό, τα αποτελέσματα χρήσης υπάρχουν και άλλες οικονομικές καταστάσεις όπως είναι οι ταμειακές ροές, η κατάσταση μεταβολών καθαρής θέσης και οι γνωστοποιήσεις – επεξηγηματικές σημειώσεις. Η κατάσταση των ταμειακών ροών περιέχει όλες τις εισροές και εκροές δηλαδή αυτά που μπαίνουν και βγαίνουν από το ταμείο δηλαδή έχει να κάνει με την είσπραξη και η πληρωμή. Η κατάσταση των μεταβολών καθαρής θέσης έχει να κάνει με τις μεταβολές του κεφαλιού αν είναι θετικές ή αρνητικές προκειμένου να ενημερώσει του μέτοχους και γενικότερα κάποιους μελλοντικούς επενδύτες, για παράδειγμα μια αύξηση ή μείωση του κεφαλαίου θα πρέπει να αναφέρεται στην κατάσταση αυτή. Και τέλος οι γνωστοποιήσεις – επεξηγηματικές σημειώσεις είναι οι περαιτέρω πληροφορίες που δίνονται σχετικά με τις οικονομικές καταστάσεις.

6. Κοστολόγηση ξενοδοχειακών επιχειρήσεων

Οι σύγχρονες ξενοδοχειακές μονάδες πρέπει να παρέχουν οπωσδήποτε μια καλή οργάνωση και να διαθέτει αρκετές πληροφορίες διότι αυτός ο κλάδος των ξενοδοχείων περιέχει αρκετούς υπό-κλάδους όπως για πχ: υπνοδωμάτια, εστιατόριο, κατάστημα σουβενίρ, καθαρισμού ρούχων, μπαρ κ.τ.λ. Σε μεγάλες επιχειρήσεις ξενοδοχείων υπάρχει το κοστολογικό πρόβλημα όπου διακρίνεται σε 2 κατηγορίες:

- ✓ Στην διερεύνηση του κόστους της κάθε παρεχομένης υπηρεσίας (δηλαδή υπό-κλάδου όπως κάθε κρεβατιού) ή κάθε είδος πουλημένο προϊόντος (π.χ. γεύματα, ποτά, σουβενίρ).
- ✓ Στον προσδιορισμό των κερδοφόρων και μη κλάδων εκμετάλλευσης. Δηλαδή να εκτιμήσει μέχρι ποιο σημείο είναι δυνατόν η ανάπτυξη ή αν απαιτείται να καταργήσει μερικούς υπό-κλάδους αν δεν είναι κερδοφόροι. (π.χ. το ξενοδοχείο έχει εστιατόριο αλλά δεν είναι κερδοφόρο τότε ίσως θα έπρεπε να το κλείσει αυτό το παραγόμενο προϊόν διότι θα συντηρείται από τις άλλες υπηρεσίες όπως για π.χ. το μπαρ)

Οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις έχουν διάφορους κλάδους εκμετάλλευσης οι οποίες μπορούν να διαχωριστούν σε τρεις κατηγορίες όπως:

- Στον κλάδο παροχή υπηρεσιών (π.χ. υπνοδωμάτια, γκαράζ)

- Στον κλάδο παροχή πώλησης διαφόρων ειδών (π.χ. εστιατόριο, μπαρ, κατάστημα σουβενίρ)
- Στο κλάδο εκμίσθωση αιθουσών για εκθέσεις, ομιλίες, συνέδρια κ.τ.λ.

Για της παραπάνω χρειάζεται ένα ιδιαίτερος τρόπος κοστολόγησης. Όμως για τον κλάδο πώλησης διαφόρων ειδών είναι το ίδιο με της εμπορικές επιχειρήσεις. Ενώ ο κλάδος παροχή υπηρεσιών έχει ένα διαφορετικό τρόπο κοστολόγησης που θα το δούμε αργότερα σε παράδειγμα.

Ο κάθε κλάδος εκμετάλλευσης έχει τρία χαρακτηριστικά:

- ✓ Έχει ορισμένο προσωπικό
- ✓ Χρησιμοποιεί διάφορα υλικά
- ✓ Απορρόφα ένα μέρος των γενικών εξόδων

6.1 Έννοια του κόστους - κοστολόγηση

Με την έννοια κόστος εννοούμε:

- Να μετρήσουμε τους οικονομικούς πόρους που χρειάστηκαν.
- Τους μελλοντικούς οικονομικούς πόρους που θα χρειαστούν. Δηλαδή να εκτιμηθεί από τώρα για το μέλλον τι πόρους (εργασία, Πρώτες ύλες, γη κ.τ.λ.) θα χρησιμοποιήσει σε σύγκριση με τους παλιότερους πόρους που χρησιμοποιούσε, που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί.
- Το κόστος είναι ένα από τα σημαντικά στοιχεία που χρειάζεται για να επιτύχουν έσοδα πωλήσεις.
- Το κόστος περιέχει δυο βασικές κατηγορίες τα σταθερά και μεταβλητά.

Κοστολόγηση: «Είναι η διαδικασία που ακολουθείται προκειμένου να συλλεχθούν, να επεξεργαστούν, να παρακολουθήσουν και να καταγράψουν οι δαπάνες για τον προσδιορισμό του κόστους ενός αγαθού, μιας υπόρειας, μια δραστηριότητας ή μιας λειτουργίας.» (Πετροπούλου Γ., Ασβεστά Σ., 2012)

Σκοπός κοστολόγησης: χρησιμοποιούμε την κοστολόγηση διότι βοήθα τις επιχειρήσεις να έχουν μια πιο οργανωμένη στρατηγική διαμόρφωσης τιμών έχοντας υπόψη και τις τιμές

των ανταγωνιστών ειδικά εκεί που οι τιμές πώλησης ορίζονται με βάση το κόστος παράγωγης, οι πληροφορίες που λαμβάνουν υπόψη τους βοηθούν να πάρουν τις διοικητικές αποφάσεις. Π.χ. αν ένα προϊόν δεν είναι κερδοφόρο στο μέλλον και έχει ζημίες τότε θα πρέπει να μειώσουν την παράγωγή ή να το αποσύρουν από την αγορά, ενώ άμα ένα προϊόν δείχνει κερδοφόρο τότε ίσως θα ήταν καλό να αυξήσουν την παράγωγή. Ένα ορθολογικό σύστημα κοστολόγησης συμμετέχει εύρεση λύσεων για τα ζητήματα που αναφέρθηκαν παραπάνω.

6.1.1 Κόστος ξενοδοχείων

Για μια επιχείρηση το κόστος παράγωγης ενός τουριστικού προϊόντος ή ιδιωτικό κόστος τουριστικής παραγωγής είναι το συνολικό ποσό που χρειάζεται για να αγοράσει τις πρώτες ύλες, της εργασίας και των άλλων αναγκαίων δαπανών για την παραγωγή του.

- Το βραχυχρόνιο τουριστικό κόστος

Οι τουριστικές επιχειρήσεις, όταν αγοράζουν πρώτες ύλες προκειμένου να παράγουν αγαθά και υπηρεσίες ώστε να πωλήσουν, μέσα στην τελική τιμή εμπεριέχεται το κόστος καθώς και το κέρδος. Οι καμπύλες κόστους μιας τουριστικής επιχείρησης μας δίνουν το ελάχιστο κόστος παραγωγής σε διάφορα επίπεδα τουριστικού προϊόντος. Στη βραχυχρόνια περίοδο, ένας ή περισσότεροι (αλλά όχι όλοι) από τους συντελεστές τουριστικής παραγωγής είναι ποσοτικά σταθερό κόστος.

6.2 Κατηγορίες κόστους

6.2.1 Σταθερό και Μεταβλητό κόστος

- ❖ Σταθερό κόστος (Fixed Cost) FC: «Είναι το στοιχείο κόστους που το συνολικό μέγεθος του παραμένει αμετάβλητο, καθώς ο όγκος της δραστηριότητας του επιχειρηματικού οργανισμού μεταβάλλεται.» (Μπάλλας Α., Χέβας Δ., Βλησμάς Ο., 2017) Π.χ. αποσβέσεις, μισθοδοσία, ενοίκια αυτά είναι κάποια κόστη που δεν μεταβάλλονται κατά την διάρκεια της περιόδου.
- ❖ Μεταβλητό κόστος (Variable Cost) VC : «Είναι εκείνο το στοιχείο κόστους που το συνολικό μέγεθος του επηρεάζεται από τις μεταβολές του όγκου της δραστηριότητας του επιχειρηματικού οργανισμού.» (Μπάλλας Α., Χέβας Δ., Βλησμάς Ο., 2017) Π.χ. αν μειωθεί η παράγωγή για 10% τότε θα αγοράσουμε λιγότερες πρώτες ύλες άρα

μειώνεται το κόστος. Με άλλα λόγια είναι το κόστος που επηρεάζεται στο χρόνο από τον όγκο των δραστηριοτήτων της παράγωγης. Σε αυτή την κατηγορία ανήκουν επίσης και τα ημερομίσθια, ρεύμα, νερό, κ.τ.λ.

6.2.2 Άμεσο και Έμμεσο κόστος

- ❖ Άμεσο κόστος: δημιουργείται από τα άμεσα υλικά και άμεση εργασία όπου ενσωματώνονται στο προϊόν ή υπηρεσία που παράγεται ώστε να παράγει ένα τελικό προϊόν. Π.χ. άμεσα υλικά είναι οι πρώτες ύλες και άμεση εργασία είναι εργάτες που δουλεύουν πάνω από το προϊόν.

Άμεσο κόστος = άμεση εργασία + άμεσα υλικά

- ❖ Έμμεσο κόστος: είναι αυτά τα κόστη που δεν έχουν να κάνουν με την παραγωγική διαδικασία όπως είναι τα έμμεσα υλικά π.χ. απορρυπαντικά για το καθάρισμα του ξενοδοχείου, δηλαδή είναι αυτά που δεν μπαίνουν μέσα στο προϊόν και έμμεση εργασία είναι για π.χ. ο φύλακας του ξενοδοχείου.

Έμμεσο κόστος = έμμεση εργασία + έμμεσα υλικά

6.2.3 Ελεγχόμενο και μη ελεγχόμενο κόστος:

- ❖ Ελεγχόμενο κόστος είναι αυτό το οποίο καθορίζεται ή έχει σημαντική άσκηση επιρροή από το διοικητικό συμβούλιο.
- ❖ Μη ελεγχόμενο κόστος είναι σε αντίθεση αυτό το οποίο δεν εξαρτάται από το τι απόφαση θα πάρουν τα διοικητικά στελέχη.

6.3 Μορφές Κοστολόγησης

Συμφώνα με τα Ε.Γ.Λ.Σ² ορίζει δυο κατηγορίες κοστολόγησης:

6.3.1 Εσωλογιστική κοστολόγηση

(Ολοκληρωμένη μορφή) Όπου αναφέρεται σε αυτό το είδος ότι το κόστος των τελικών φορέων υπολογίζεται από τα στοιχεία που έχουν καταχωρηθεί σε λογιστικές έγγραφες σε λογαριασμούς κέντρα κόστους (ομάδα 9 αναλυτική λογιστική) ή λειτουργιών που έχουν για κάθε προϊόν ή υπηρεσία όπως είναι οι λειτουργίες διοίκησης, έρευνας & ανάπτυξης, διάθεσης, κ.α. για κάθε μια από αυτές που συμμετέχουν στο παραγόμενο προϊόν ή

² Στα ΕΛΠ η υποχρεωτική τήρηση της αναλυτικής λογιστικής έχει καταργηθεί και έχει γίνει προαιρετική. (Ν.3522/2006 Παρ.28.11)

παρεχομένη υπηρεσία. Με αυτό το είδος της κοστολόγησης εκτός από τον υπολογισμό του κόστους παράγωγης, κόστος α' υλών, κόστος μεταποίησης, κόστος μετατροπής κ.α. και το κόστος όλων των βασικών λειτουργιών της επιχείρησης, με αυτούς τους λογαριασμούς της αναλυτικής λογιστικής μπορούμε να φτάσουμε μέχρι και το μικτό αποτέλεσμα κατά προϊόν ή υπηρεσία. Δηλαδή ο υπολογισμός του λειτουργικού κόστους μια επιχείρησης προκύπτει από τις έγγραφες με την ομάδα 9. Σε αυτήν την περίπτωση το άμεσο κόστος επιβαρύνει αμέσως τους ενδιάμεσους και τελικούς φορείς, ενώ το έμμεσο κόστος υπολογίζεται αρχικά εξωλογιστικά με βάση τα στοιχεία των λογαριασμών που καταγράφονται από τις οικονομικές καταστάσεις με τους σχετικούς λογαριασμούς. Επίσης τα στοιχεία αυτά αποτελούν δικαιολογητικό για τις ημερολογιακές έγγραφες που έγιναν στα βιβλία της επιχείρησης για το έμμεσο κόστος.

6.3.2 Εξωλογιστική κοστολόγηση

(Ατελής μορφή) Σε αυτή την μορφή κοστολόγησης αναφέρεται ότι το λειτουργικό κόστος δεν προσδιορίζεται με λογιστικές έγγραφες. Αλλά όσοι εφαρμόζουν την εξωλογιστική κοστολόγηση για να υπολογίσουν το λειτουργικό κόστος καταλογίζουν στους τελικούς φορείς και δεν το καταμερίζουν και στους ενδιάμεσους όπως γίνεται και στην εξωλογιστική κοστολόγηση γιατί βασίζονται σε εξωτερικές πηγές. Συνεπώς έχει σαν αποτέλεσμα να αποτιμούνται το τελικό απόθεμα και αυτό γίνεται βάση εμπειρικών πληροφοριών.

Η εξωλογιστική κοστολόγηση έχει τις εξής περιπτώσεις:

- Όταν το κόστος παρακολουθείται σε έγγραφες εσωλογιστικά για να υπολογιστεί το λειτουργικό κόστος δεν πραγματοποιείται καμία κοστολογική επεξεργασία και αυτό το κόστος δεν μεταφέρεται στους τελικούς φορείς, το κόστος για να γίνει η αποτίμηση, η απογραφή των αποθεμάτων υπολογίζεται με εμπειρικό τρόπο. Οι επιχείρησης που εφαρμόζουν την εξωλογιστική κοστολόγηση είναι για παράδειγμα εκείνες που δεν χρησιμοποιούν ένα συνεχές σύστημα απογράφης αποθεμάτων και δεν παρακολουθούν κατά την λογιστική χρήση με παραστατικά και ποσότητες τις ποσοτικές μεταβολές των αποθεμάτων μέσα στην επιχείρηση.
- Όταν παρακολουθείται με λογιστικές έγγραφες κατά είδος στοιχεία του κόστους, όμως ο καταμερισμός του κόστους κατά ποσότητα και αξία δεν γίνονται με

ορθολογικό τρόπο διότι δεν τηρούνται παραστατικά έγγραφα και προϋπολογισμένα δεδομένα.

- Όταν μια επιχείρηση δεν κρατεί όλα τα λογιστικά βιβλία, και δεν παρακολουθεί τα στοιχεία που συνδέονται με το κόστος.

Μερικές φορές οι επιχειρήσεις χρησιμοποιούν την εσωλογιστική κοστολόγηση (ολοκληρωμένη μορφή) αλλά δεν εφαρμόζουν πλήρως ότι προβλέπουν τα Ε.Γ.Λ.Σ. και η αναλυτική λογιστική, ενώ όσες εφαρμόζουν την εξωλογιστική κοστολόγηση παρότι αυτή είναι η ατελής μορφής εφαρμόζουν πλήρως ότι αναφέρει τα Ε.Γ.Λ.Σ. και αναλυτική λογιστική.

6.4 Συστήματα κοστολόγησης

6.4.1 Συστήματα κοστολόγησης έργου – παραγγελίας

Χρησιμοποιείται από τις επιχειρήσεις όταν αυτά που παράγονται τα προϊόντα είναι διαφορετικά διότι έχουν διαφορές οι πρώτες ύλες, άμεση εργασία, έμμεσων δαπανών που είναι απαραίτητα για την παράγωγή ενός προϊόντος. Επίσης χρησιμοποιείται και σε περιπτώσεις όπου παράγονται προϊόντα κατά παραγγελίας πελατών, οι οποίες διαφέρουν μεταξύ τους ως προς τις προδιαγραφές του προϊόν, και για μεγάλες ποσότητες προϊόντων. Πχ ένα εργοστάσιο επίπλων δέχεται διαφορές παραγγελίες πελατών δηλαδή ένας πελάτης μπορεί να θέλει κάποιο ιδιαίτερο ξύλο παράγωγης του ή τα συρτάρια του επίπλου να είναι πιο μεγάλα και πλατιά.

6.4.2 Συστήματα κοστολόγησης κατά φάση ή συνεχούς παράγωγης

Αυτό το σύστημα κοστολόγησης χρησιμοποιείται από επιχειρήσεις που παράγουν παρόμοια προϊόντα και συνεπώς έχουν και παρόμοιες πρώτες ύλες, επίσης τα παράγουν μαζικά σε πολλές ποσότητες και έχουν κοινά χαρακτηριστικά. Η παραγωγική διαδικασία είναι παρόμοια για της παραγγελίας των πελατών είναι συνεχής και προκαθορισμένη. Λόγω των παραπάνω ονομάζεται και μαζική παράγωγή. Για να προσδιοριστεί το κόστος των προϊόντων ανά μονάδα χρειάζεται να γίνει η συλλογή πληροφοριών από:

1. Ροή της παραγωγικής διαδικασίας.
2. Το κόστος παράγωγης του κάθε τμήματος επεξεργασίας ή φάσης παράγωγης.

3. Το κόστος παράγωγης των ημικατεργασμένων προϊόντων.

6.4.3 Κοστολογικά συστήματα βασισμένα στις δραστηριότητες

Στόχος αυτής της μορφής είναι η αύξηση των πωλήσεων, η μείωση αποθεμάτων, κόστος εργαζομένων και η ενίσχυση της παραγωγικής διαδικασίας, η διασφάλιση της ποιότητας προϊόντων με το μικρότερο κόστος όπου θα έχει η επιχείρηση το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα και θα μπορέσει να επιβιώσει στο ανταγωνιστικό περιβάλλον.

6.5 Τεχνικές κοστολόγησης

Υπάρχουν δυο βασικές τεχνικές κοστολόγησης η οριακή κοστολόγηση και απορροφητική κοστολόγηση. Όπου η οριακή κοστολόγηση λέγεται και μεταβλητή ή άμεση κοστολόγηση ή προσέγγιση της συνεισφοράς, όπως βλέπουμε και στο σχήμα παρακάτω τα άμεσα υλικά, άμεση εργασία, μεταβλητά Γ.Β.Ε. κατανέμονται στο κόστος αποθεμάτων όμως γίνονται έξοδο όταν πουληθούν τα αποθέματα, τα σταθερά Γ.Β.Ε. γίνονται έξοδα αμέσως. Για να προσδιοριστεί το αποτέλεσμα σύμφωνα με την οριακή κοστολόγηση και να γίνει η παρουσίαση της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης χρησιμοποιείται το περιθώριο συνεισφοράς όπου υπολογίζεται

$$\underline{\text{περιθώριο συνεισφοράς}} = \text{έσοδα από πώλησης} - \text{συνολικά μεταβλητά έξοδα}$$

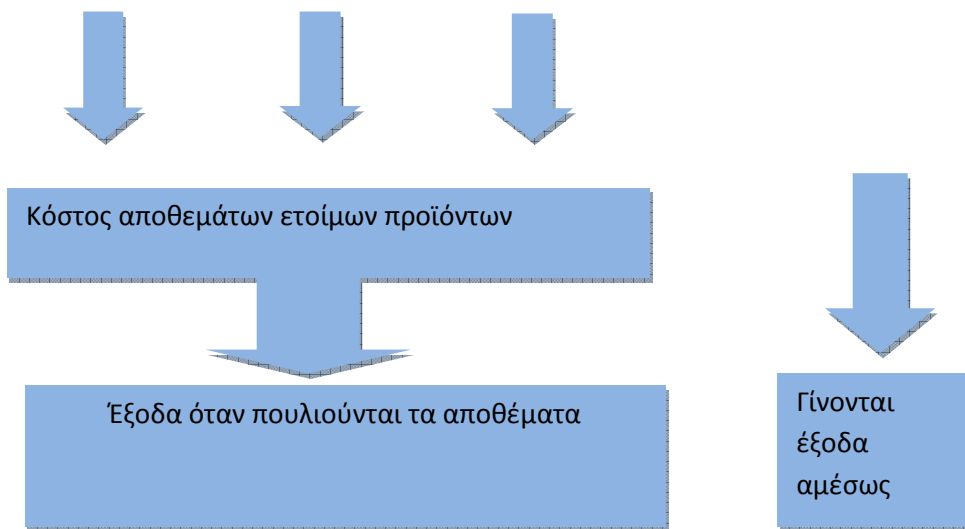
Η απορροφητική κοστολόγηση που ονομάζεται και πλήρης κοστολόγηση ή παραδοσιακή μέθοδος η οποία μας αναφέρει την ανάλυση του κόστους, σε αυτή την μορφή κοστολόγησης τα σταθερά έξοδα Γ.Β.Ε. συμπεριφέρονται σαν τα υπόλοιπα έξοδα. (άμεσα υλικά, άμεση εργασία, μεταβλητή α Γ.Β.Ε.) Δηλαδή πηγαίνουν στο κόστος αποθεμάτων και αναγνωρίζονται σαν έξοδα όταν πουλιούνται. Η Διάφορα στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις ανάμεσα στις δυο μορφές κοστολόγησης είναι ότι στην οριακή κοστολόγηση αναφέρεται το κόστος παράγωγης ανά μονάδα σε άξιες ενώ η απορροφητική κοστολόγηση αναφέρει το κόστος παράγωγης ανά μονάδα σε ποσότητες.

Άμεσα
υλικά

Άμεση
εργασία

Μεταβλητά
Γ.Β.Ε.

Σταθερά
Γ.Β.Ε.

Σχήμα 9: Οριακή κοστολόγηση (Δημητράς Ι. Α., Μπάλλας Α.Α.)

Συμπερασματικά η οριακή κοστολόγηση έχει πιο χρήσιμες πληροφορίες γιατί βάση αυτής γίνεται η ανάλυση του κόστους σταθερό και μεταβλητό. Επίσης με την οριακή κοστολόγηση δεν υπάρχει επίδραση στα αποτελέσματα χρήσης διότι τα αποθέματά της δεν μεταβάλλονται από την κοστολόγηση καθώς αφορά μόνο τον όγκο των πωλήσεων. Επιπλέον αποφεύγει την κεφαλαιοποίηση των σταθερών Γ.Β.Ε. σε απόθεμα που δεν μπορεί να πουληθεί. Αντιθέτως η απορροφητική κοστολόγηση θεωρείται ανώτερη από την οριακή αφού οι υπηρεσίες που προσφέρουν από μερικά περιουσιακά στοιχεία και αντιστοιχούν στα σταθερά Γ.Β.Ε. καταναλώνονται για την παράγωγή στον βαθμό που χρησιμοποιούνται και οι υπηρεσίες που αντιστοιχούν στα μεταβλητά έξοδα.

6.6 Περιορισμοί των κλασικών συστημάτων κοστολόγησης

Τα παραδοσιακά συστήματα αθροίζουν με ακρίβεια τους παραγωγικούς πόρους που καταναλώνει μια επιχείρηση ανάλογα με την παράγωγή του κάθε προϊόντος. Οι πόροι αυτοί θα μπορούσαν να είναι η εργασία, τα υλικά, η ενέργεια καθώς και το κόστος λειτουργίας των μηχανών. Δηλαδή τα παραδοσιακά συστήματα κοστολόγησης προϊόντων που υποτίθεται ότι τα προϊόντα καταναλώνουν όλους τους παραγωγικούς πόρους σε σύγκριση με την ποσότητα που παράγεται όπου οδηγούν σε διαστρεβλωτικούς υπολογισμούς του κόστους παράγωγης. Με άλλα λόγια τα παραδοσιακά συστήματα κοστολόγησης κατευθύνονται να υπέρ-κοστολογούν προϊόντα που παράγονται σε μεγαλύτερες ποσότητες από ότι αλλά προϊόντα που έχουν μικρότερη παραγωγή δηλαδή τα υπό-κοστολογούν αυτά με την μικρότερη

παραγωγή, για να μπορέσουν να ξεπεραστούν αυτού του είδους τα σφάλματα η κοστολόγηση βάσει δραστηριοτήτων τροποποιεί και μεγάλώνει την έννοια της χρήσης των βάσεων επιμερισμού για τον καταλογισμό των Γ.Β.Ε. στα παραγόμενα προϊόντα.

6.6.1 Βασικές έννοιες της κοστολόγησης βάσει δραστηριοτήτων

Η κοστολόγηση βάσει δραστηριοτήτων αναλύεται σε μία διαδικασία δύο επιπέδων όπου συνδέουν τα γενικά έξοδα παραγωγής με τα παραγόμενα προϊόντα (ή της παρεχόμενες υπηρεσίες). Σε αυτήν την διαδικασία των δύο όρων η κοστολόγηση που θα αναφέρουμε τώρα συγκεντρώνει όλα τα στοιχεία του κόστους σε δεξαμενές κόστους, όμως δεν αναφέρονται δεν στα παραγωγικά τμήματα άλλα και στις δραστηριότητες που μπορεί να έχει όπως για παράδειγμα τις ρυθμίσεις των μηχανών, παραγγελίες πρώτων υλών δηλαδή δεν ξεχωρίζει αν θα έχει δύο προϊόντα ποιο θα είναι το έξοδο για το κάθε προϊόν αλλά τα βάζει όλα μαζί. Στον δεύτερο όρο τα Γ.Β.Ε. σχετίζονται με τα παραγόμενα προϊόντα ή υπηρεσίες, αυτή η συσχέτιση στηρίζεται ανάλογα με τις δραστηριότητες που απαιτεί να έχει το κάθε προϊόν. Με την έννοια δραστηριότητα στο πλαίσιο της κοστολόγησης βάσει δραστηριοτήτων εννοώντας ότι κάθε γεγονός ή συναλλαγή που γίνεται ότι συνδέεται με το κόστος, έτσι αποτελεί έναν οδηγό κόστους με μια οργάνωση. Όσο πιο δύσκολη είναι η λειτουργία ενός οργανισμού τόσο μεγαλύτερος είναι και ο αριθμός των δραστηριοτήτων – οδηγών κόστους που μπορεί να διαθέτει. Για παράδειγμα έχουμε δύο αγαθά το Α και Β, το Α είναι ένα προϊόν ποιο εξειδικευμένο για το οποίο χρειάζονται συχνές ρυθμίσεις για της μηχανές, παραγγελία εξειδικευμένων ανταλλακτικών καθώς συχνές επιθεωρήσεις ώστε να διασφαλιστεί η ποιότητα για να την παραγόμενη ποιότητα. Ενώ παράγει περισσότερες ποσότητες για το προϊόν Β όπου είναι πιο γενικής χρήσεως το οποίο απαιτεί και λιγότερες ρυθμίσεις στις μηχανές, έχει μικρό αριθμό παραγγελιών εξειδικευμένων ανταλλακτικών και λιγότεροι έλεγχοι ποιότητας. Αν η διοίκηση δεν λάβει υπόψη της την επίδραση των διαφορετικών προϊόντων στις δραστηριότητες που έχει αλλά απλά βάλει τα κόστη όλα μαζί σαν έξοδα σύμφωνα με τις παραγόμενες μονάδες ανάλογα με τις ώρες εργασίας, όμως το προϊόν θα επιβαρυνθεί με μεγαλύτερο μέρος των Γ.Β.Ε. Το αποτέλεσμα θα είναι εσφαλμένο για την εκτίμηση του κόστους ανά παραγόμενη μονάδα για τα δύο προϊόντα. Η κοστολόγηση βάσει δραστηριοτήτων περιορίζει το πρόβλημα της ορθής κατανομής του κόστους στα προϊόντα. Αυτό μπορεί να το πετύχει με την δημιουργία μιας «δεξαμενής κόστους» για κάθε δραστηριότητα που μπορεί να έχει.

6.6.2 Οδηγοί και δεξαμενές κόστους

Ως οδηγοί κόστους έχουμε τις μετρήσεις των δραστηριοτήτων οι οποίες κατευθύνουν τον διαχωρισμό του κόστους στα αντικείμενα του κόστους δηλαδή τις παραγόμενες μονάδες, παρτίδες, προϊόντα. Σε κάθε κοστολόγηση βάση δραστηριοτήτων είναι και ένας οδηγός κόστους για κάθε δραστηριότητα και όχι ένας συντελεστής καταλογισμού για ένα ολόκληρο ξενοδοχείο ή κάθε παραγωγικό τμήμα. Οδηγοί κόστους μπορούν να χρησιμοποιηθούν ανάλογα με τον επιχειρησιακό κλάδο όπου μπορεί να περιέχει τις ακόλουθες ρυθμίσεις για τις μηχανές που παράγεται το προϊόν, εντολές αγοράς, παραγγελίες υλικών, επιθεωρήσεις ποιότητας οι έλεγχοι που μπορούν να γίνουν για να διασφαλίσουν την ποιότητα, εντολές παράγωγης, αιτήματα συντήρησης κάθε πόσο συχνά πρέπει να γίνεται συντήρηση των μηχανών παράγωγης, ώρες λειτουργίας μηχανών. Οι οδηγοί κόστους είναι συνδεδεμένοι είτε με συναλλαγές είτε με τη διάρκεια. Αυτοί που συνδέονται με τις συναλλαγές έχουν και την μέτρηση των επαναλήψεων μιας συναλλαγής, για παράδειγμα η αποστολή του τιμολογίου στον πελάτη. Για να προσδιοριστεί ο οδηγός κόστους θα πρέπει να επιλέγουν κάθε φορά να λαμβάνονται υπόψη η ευκολία και το κόστος συγκέντρωσης στοιχείων και για τους εναλλακτικούς οδηγούς κόστους. Για να επιλεγεί ένας οδηγός κόστους θα είναι απόφαση που έχει να κάνει με την αποτελεσματικότητα του στην κατανομή του κόστους, σε σχέση με την δαπάνη που συνεπάγεται στη χρήση του. Οι δεξαμενές κόστους δραστηριοτήτων είναι το μέτρο των στοιχείων του κόστους των δραστηριοτήτων ξεχωριστά οι οποίες δεν είναι άσχετες μεταξύ τους. Στις δραστηριότητες κάθε δεξαμενής κόστους είναι και ο ίδιος οδηγός κόστους, ο οποίος τελικά έχει και μια δεξαμενή κόστους. Για παράδειγμα μια δεξαμενή κόστους λήψης παραγγελιών η οποία συντελείται από όλα τα στοιχεία κόστους που έχουν να κάνουν δραστηριότητες λήψης και επεξεργασίας των παραγγελιών όταν έρχονται από τους πελάτες. Θα μπορούσαν σε αυτά να συμπεριληφθούν οι αμοιβές των εργαζόμενων που ασχολούνται με τις παραγγελίες, το ενοίκιο του χώρου που είναι τα γραφεία των παραγγελιών, αποσβέσεις του εξοπλισμού που εργάζονται οι υπάλληλοι, όπως τα γραφεία, Η/Υ, κ.α. Στην συγκεκριμένη περίπτωση ο οδηγός είναι ο αριθμός των παραγγελιών που δέχεται από τους πελάτες της. Οι δραστηριότητες που σχετίζονται μεταξύ τους σε μια δεξαμενή κόστους θα πρέπει πάντα να ανήκουν στο ίδιο πεδίο δραστηριότητας.

6.7 Αναλυτική λογιστική

Με την ομάδα 9 μπορούν και ικανοποιούνται οι ανάγκες μιας επιχείρησης, παρακολουθώντας της λειτουργία ενός οικονομικού οργανισμού καθώς καταχωρεί τα έσοδα

και έξοδα κατά λειτουργία. Παρέχονται περισσότερες πληροφορίες για αποθέματα και για αποτελεσματικότητα της λειτουργίας του συνόλου των τμημάτων. Η ομάδα 9 λειτουργεί ανεξάρτητα από τους λογαριασμούς της Γενικής Λογιστικής (ομάδα 1 έως 8). Με την καταχώρηση της αναλυτικής λογιστικής εφαρμόζεται η αρχή κατά είδος συγκέντρωσης και παρακολούθηση στη Γενική Λογιστική των αποθεμάτων, των εσόδων, των εξόδων και της καταχώρησης των εγγράφων της γενικής λογιστικής.

6.7.1 Χρόνος και τρόπος καταχώρησης των εγγράφων στην αναλυτική λογιστική

Για την καταχώρηση των εγγραφών στην αναλυτική λογιστική δεν απαιτείται κάποιος ειδικός τρόπος καταχώρησης, η καταχώρηση τους γίνεται είτε στο γενικό ημερολόγιο είτε στο ημερολόγιο διαφόρων πράξεων ή συγκεντρωτικό ημερολόγιο. Με την χρήση των λογαριασμών της ομάδας 9 μετράει το κόστος παράγωγης και τα αναλυτικά αποτελέσματα ετήσια ή μηνιαία κατά δραστηριότητα (δηλαδή τα καταμερίζει στις λειτουργίες διάθεσης, διοίκησης, έρευνας και ανάπτυξης, κ.α.) αλλά πρέπει να ενημερώνονται τουλάχιστον σε κάθε τέλος χρήσης.

6.7.2 Περιεχόμενα των λογαριασμών της αναλυτικής λογαριασμοί

Αρχικά έχουμε τον λογαριασμό 90 Διάμεσοι – Αντικριζόμενοι λογαριασμοί αυτός ο λογαριασμός λειτουργεί σαν συνδετικός κρίκος στην αναλυτική λογιστική με την γενική λογιστική, μεταφέρει τα δεδομένα από την μια λογιστική στην άλλη και στο τέλος ο λογαριασμός κλείνει, όλοι οι λογαριασμοί κλείνουν στην ομάδα 9. Ο λογαριασμός αυτός περιλαμβάνει τις ομάδες 2,6,7 και 8 της γενικής λογιστικής χωρίς να υπάρχει κάποια μεταφορά των λογαριασμών της γενικής λογιστικής, τα ποσά μεταφέρονται στην αναλυτική. Η αναλυτική λογιστική περιέχει πληροφορίες από την γενική λογιστική όπου αναφέρονται: στα αρχικά αποθέματα, αγορές αποθεμάτων, τα έσοδα και έξοδα που έχουν πραγματοποιηθεί, και τα ποσά της ομάδα 8 από τον 81 έως και 85. Έπειτα έχουμε τον λογαριασμό 92 Κέντρα κόστους όπου εδώ καταχωρείται το λειτουργικό κόστος της επιχείρησης. Καθώς έχουμε και τον 93 Κόστος παραγωγής (παραγωγή σε εξέλιξη) χρησιμοποιείται για να δούμε το συνολικό κόστος παραγωγής. Επίσης έχουμε και τον λογαριασμό 94 Αποθέματα στον οποίο περιλαμβάνονται όλα τα αποθέματα που έχει ένας οικονομικός οργανισμός που μπορεί να είναι εμπορεύματα, πρώτες ύλες, έτοιμα και ημιτελή, κ.α. Ακολουθεί ο λογαριασμός 95 Αποκλίσεις από το πρότυπο κόστος σε αυτόν τον λογαριασμό καταχωρούνται οι αποκλίσεις του πραγματικού από του προτύπου. Ακόμα είναι ο λογαριασμός 96 Έσοδα – Μικτά

Ομάδα 7 οργανικά έσοδα	Σύνολο
-------------------------------	---------------

αναλυτικά αποτελέσματα στον συγκεκριμένο λογαριασμό βλέπουμε τα έσοδα από την ομάδα 7 και το κόστος πωληθέντων. Τέλος ο λογαριασμός 98 Αναλυτικά αποτελέσματα συγκεντρώνονται όλα τα τελικά αποτελέσματα καθώς φαίνεται και το αποτέλεσμα της χρήσης αν είναι κέρδος ή ζημία.

6.8 Παράδειγμα με αναλυτική λογιστική σε ξενοδοχείο

Στο παρακάτω παράδειγμα αναφέρεται μια ξενοδοχειακή επιχείρηση όπου έχει 3 δραστηριότητες το Μπαρ, εστιατόριο, ενοικίαση δωματίων. Αναλύονται με λογιστικές έγγραφες το κόστος για κάθε δραστηριότητα με την βοήθεια της αναλυτικής λογιστικής.

Δεδομένα άσκησης:

Ομάδα 6 οργανικά έξοδα			
Λογαριασμός	Υπόλοιπο		πόσο
	31/12/X1		
60. Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	300.000		
61. Αμοιβές και έξοδα τρίτων	35.000		
62. Παροχές τρίτων	10.000		
64. Διάφορα έξοδα	60.000		
65. Τόκοι & συναφή έξοδα	30.000		
66. Αποσβέσεις	80.000		
Σύνολο ομάδα 6	515.000		

Ομάδα 2 Αποθέματα			
Λογαριασμός	Αρχ. Απόθεμα	Αγορές χρήσης	Κόστος πωληθέντων
24 πρώτες & ύλες	8.000	20.000	18.000

Στον παραπάνω στον πίνακα είναι τα έξοδα ανά λογαριασμό στο τέλος του έτους από τον λογαριασμό 60 έως τον 66

Πτυχιακή εργασία: Ξενοδοχειακή λογιστική & Κοστολόγηση
 Μαρία Μπούρη, Μαρία Τροχαλιά

Λογαριασμός	Υπόλοιπο πόσο 31/12/Χ1			
73. Πωλήσεις υπηρεσιών	Χαμηλή σεζόν(Ιούνιος)	Μεσαία σεζόν(Ιούλιος)	Υψηλή σεζόν(Αύγουστος)	
73. 00 Έσοδα δωματίου	200.000	300.000	450.000	950.000
73.01 Έσοδα εστιατορίου	300.000			300.000
73.02 Έσοδα μπαρ	200.000			200.000
Σύνολα ομάδα 7				1.450.000

Με βάση των ανωτέρω πίνακα όπου αναφέρονται όλα τα έσοδα του ξενοδοχείου ανά λογαριασμό με βάση την χαμηλή, μεσαία και υψηλή σεζόν όπου είναι μονό ο λογαριασμός 73 που διακρίνεται ανάλογα με τις δραστηριότητες που παρέχει το ξενοδοχείο δηλαδή το Μπαρ, εστιατόριο, ενοικίαση δωματίων.

Ομάδα 8 Λογαριασμοί αποτελεσμάτων	
Λογαριασμός	Υπόλοιπο πόσο 31/12/Χ1
81. Έκτακτα & ανόργανα αποτελέσματα	
81.00.04 Χρεωστικές διαφορές	1.100
81.01.04 Πιστωτικές διαφορές	3.200
81.02.02 Ζημίες από εκποίηση πάγιων	15.000
81.03.04 Κέρδη από πώληση πάγιων	25.000
82 Έσοδα & έξοδα προηγούμενης χρήσης	
82.00.00 Φορολογικά πρόστιμα & προσαυξήσεις	6.000

Στην ομάδα 8 είναι όλοι λογαριασμοί που είναι έκτακτα αποτελέσματα, δηλαδή ότι γίνεται σαν έκτακτο που δεν ήταν στο πρόγραμμα της επιχείρησης να γίνει όπως, για παράδειγμα το ξενοδοχείο πούλησε ένα πάγιο, το παραδείγματος χάρη ένα πλυντήριο το οποίο δεν το χρειαζόταν πια, και έβγαλε από αυτό κέρδος ή ζημία.

ΦΥΛΛΟ ΜΕΡΙΣΜΟΥ ΟΜΑΔΑ 6

Λογαριασμός	Ποσό	Τμήμα Δωματίων			Τμήμα Εστιατορίου	Τμήμα Μπαρ	Διοίκηση	Διάθεση	Χρηματοοικονομική
		Χαμηλή - Ιούνιος	Μεσαία- Ιούλιος	Υψηλή- Αύγουστος					
60.Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	300.000	15.000	25.000	40.000	60.000	50.000	60.000	50.000	-
61.Αμοιβές και έξοδα τρίτων	35.000	8.000	25.000	15.000	-	-	-	-	-
62.Παροχές τρίτων	10.000	1.500	2.000	2.930	1.500	820	830	420	-
64.Διάφορα έξοδα	60.000	8.500	2.000	13.500	12.000	5.000	7.000	4.000	-
65.Τόκοι & συναφή έξοδα	30.000	3.000	10.000	6.000	-	-	-	-	17.000
66.Αποσβέσεις	80.000	15.000	15.000	20.000	10.000	8.000	7.000	5.000	-
Σύνολα	515.000	51.000	79.000	97.430	83.500	63.820	74.830	59.420	17.000

ΦΥΛΛΟ ΜΕΡΙΣΜΟΥ ΑΜΕΣΩΝ ΥΛΙΚΩΝ

Λογαριασμός	Πόσο	Τμήμα δωματίων	Τμήμα εστιατορίου	Τμήμα μπαρ	Διοίκηση	Διάθεση	Χρηματοοικονομική
24 πρώτες & ύλες	18.000	0	13.000	5.000	0	0	0

Πτυχιακή εργασία: Ξενοδοχειακή λογιστική & Κοστολόγηση
 Μαρία Μπούρη, Μαρία Τροχαλιά

Στο φύλλο μερισμού της ομάδας 6 παρουσιάζονται όλα τα έξοδα ανά δραστηριότητα υπηρεσία δωματίων όπου σε αυτήν την συγκεκριμένη δραστηριότητα έχουμε ξεχωρίσει τα έξοδα ανάλογα με την περίοδο χαμηλή, μεσαία ή υψηλή σεζόν σε ένα ξενοδοχείο, επομένως αναφέρουμε όλα τα έξοδα ανά δραστηριότητα λειτουργίας. Έπειτα στο φύλλο μερισμού πρώτων υλών διαχωρίζονται οι πρώτες ύλες ανά δραστηριότητα που χρησιμοποιούνται.

Στην πρώτη εγγραφή βλέπουμε την μεταφορά του αρχικού αποθέματος πρώτων υλών στα αποθέματα στον 94 από τον 90 ενδιάμεσοι λογαριασμοί. Μετά στην δεύτερη εγγραφή μεταφέρουμε τις αγορές πρώτων υλών στον 94 αποθέματα από τον 90 διάμεσοι. Στην συνέχεια ως τρίτη εγγραφή έχουμε την μεταφορά όλων των εξόδων στα κέντρα κόστους στον λογαριασμό 92 όπου γίνεται η διάκριση ανά δραστηριότητα, και στην υπηρεσία δωματίων αναλύονται ανά περίοδο και όλο αυτό απεικονίζει λογιστικά τα έξοδα της κάθε δραστηριότητας.

A/A	Ημ/ναι	Λογαριασμός	Β.Σ.	Χρέωση	Πίστωση
1)	31/12/X1	94 Αποθέματα 94.24 Πρώτες & βοηθητικές ύλες 94.24.000 Πρώτες & βοηθητικές ύλες 90 Διάμεσοι - Αντικρ. Λογαριασμοί 90.01 Αρχ. Αποθ. Λογαριασμός 90.01.24 Πρώτες & βοηθ. Ύλες		8.000	8.000
Αιτ: Μεταφορά αρχ. Αποθ. Στην αναλυτική λογιστική					
2)	31/12/X1	94 Αποθέματα 94.24 Πρώτες & βοηθητικές ύλες 94.24.00 Πρώτες & βοηθητικές ύλες 90 Διάμεσοι - Αντικρ. Λογαριασμοί 90.02 Αγορές Λογισμένες 90.02.24 Πρώτες & βοηθ. Ύλες		20.000	20.000
Αιτ: Μεταφορά αγορών αποθεμ. Στην αναλυτική λογιστική					
3)	31/12/X1	92 Κέντρα (Θέσεις) Κόστους 92.00 Έξοδα υπηρεσιών 92.00.00 Έξοδα λειτουργ. Δωματίων 92.00.00.01 Έξοδα λειτουργ. Δωματίων χαμηλή σεζόν		216.430	

Σε μεταφορά

Πτυχιακή εργασία: Ξενοδοχειακή λογιστική & Κοστολόγηση
 Μαρία Μπούρη, Μαρία Τροχαλιά

Από μεταφορά		
92.00.00.01.0060 Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	15.000	
Από μεταφορά		
92.00.00.02 Έξοδα λειτουργ. Δωματίων μεσαία σεζόν		
92.00.00.02.0060 Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	25.000	
92.00.00.03 Έξοδα λειτουργ. Δωματίων υψηλή σεζόν		
92.00.00.03.0060 Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	40.000	
92.00.00.01.0061 Αμοιβές & έξοδα τρίτων	8.000	
92.00.00.02.0061 Αμοιβές & έξοδα τρίτων	12.000	
92.00.00.03.0061 Αμοιβές & έξοδα τρίτων	15.000	
92.00.00.01.0062 Παροχές τρίτων	1.500	
92.00.00.02.0062 Παροχές τρίτων	2.000	
92.00.00.03.62 Παροχές τρίτων	2.930	
92.00.00.01.0064 Διάφορα έξοδα	8.500	
92.00.00.02.0064 Διάφορα έξοδα	10.000	
92.00.00.03.0064 Διάφορα έξοδα	13.500	
92.00.00.01.0065 Τόκοι & συναφ. Έξοδα	3.000	
92.00.00.02.0065 Τόκοι & συναφ. Έξοδα	4.000	
92.00.00.03.0065 Τόκοι & συναφ. Έξοδα	6.000	
92.00.00.01.0066 Αποσβέσεις	15.000	
92.00.00.02.0066 Αποσβέσεις	15.000	
92.00.00.03.0066 Αποσβέσεις	20.000	
92.00.01 Έξοδα εστιατόριου		83.500
92.00.01.60 Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	60.000	
92.00.01.62 Παροχές τρίτων	1.500	
92.00.01.64 Διάφορα έξοδα	12.000	
92.00.01.66 Αποσβήσεις	10.000	
92.00.02 Έξοδα λειτουργιάς μπαρ		63.820
92.00.02.60 Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	50.000	
92.00.02.62 Παροχές τρίτων	820	
92.00.02.64 Διάφορα έξοδα	5.000	
92.00.02.66 Αποσβέσης	8.000	
92.01 Έξοδα διοικητικής λειτουργ.		
92.01.00 Έξοδα διοικητικής λειτουργ.		74.830

Πτυχιακή εργασία: Ξενοδοχειακή λογιστική & Κοστολόγηση
 Μαρία Μπούρη, Μαρία Τροχαλιά

		Από μεταφορά			
		92.01.0060 Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	60.000		
		92.01.0062 Παροχές τρίτων	830		
		92.01.0064 Διάφορα έξοδα	7.000		
		92.01.00.66 Αποσβήσεις	7.000		
		92.03 Έξοδα λειτουργίας διάθεσης			
		92.03.00 Έξοδα λειτουργίας διάθεσης		59.420	
		92.03.0060 Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	50.000		
		92.03.0062 Παροχές τρίτων	420		
		92.03.0064 Διάφορα έξοδα	4.000		
		92.03.0066 Αποσβέσεις	5.000		
		92.04 Έξοδα χρηματ. Λειτουργ.			
		92.04.00 Έξοδα χρηματ. Λειτουργ.		17.000	
		92.04.00 Έξοδα χρηματ. Λειτουργ.			
		92.04.0065 Έξοδα χρηματ. Λειτουργ.			
			17.000		
		90 Διάμεσοι - Αντικρ. Λογαριασμοί			
		90.06 Οργανικά έξοδα κατά είδος λογισμένα			515.000
		90.06.60 Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	300.000		
		90.06.61 Αμοιβές & έξοδα τρίτων	35.000		
		90.06.62 Παροχές τρίτων	10.000		
		90.06.64 Διάφορα έξοδα	60.000		
		90.06.65 Τόκοι & συναφή έξοδα	30.000		
		90.06.66 Αποσβέσεις	80.000		
		Αιτ: Μεταφ. Οργανικών εξόδων στα κέντρα κόστους			
4)	31/12/X1	90 Διάμεσοι - Αντικρ. Λογαριασμοί			
		Από μεταφορά			
		90.07 Οργανικά έσοδα κατά είδος		1.450.000	
		90.07.73 Έσοδα από υπηρεσίες λογισμένες	1.450.000		
		96 Έσοδα - Μεικτά αποτελεσμ.			
		96.22 Μεικτά αποτελεσμ.			
		96.22.73 Υπηρεσιών			
		96.22.73.00 Δωμάτια			950.000
		96.22.73.00.01 Δωμάτια με χαμηλή σεζόν Ιούνιος	200.000		
		96.22.73.00.02 Δωμάτια με μεσαία σεζόν Ιούλιος	300.000		

Σε μεταφορά

Πτυχιακή εργασία: Ξενοδοχειακή λογιστική & Κοστολόγηση
 Μαρία Μπούρη, Μαρία Τροχαλιά

		Από μεταφορά 96.22.73.00.03 Δωμάτια με υψηλή σεζόν Αύγουστος 450.000 96.22.73.01 Εστιατόριο 300.000 96.22.73.02 Μπαρ 200.000		
Αιτ: Μεταφ. Οργανικών εσόδων στην αναλυτική λογιστική Σε αυτήν εγγραφή απεικονίζονται τα έσοδα όπου μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσης, φαίνονται το σύνολο των εσόδων ανά δραστηριότητα.				
5)	31/12/X1	98 Αναλυτικά αποτελέσματα 98.99 Αποτελέσματα χρήσης 98.99.04 Έκτακτα & ανόργανα αποτελεσμ. 98.99.04.00 Έκτακτα & ανόργανα έξοδα 1.100 98.99.04.02 Έκτακτες ζημιές 15.000 98.99.05 Έσοδα & έξοδα προηγ. Χρήσης 98.99.05.00 Έξοδα προηγ. Χρήσης 5.000 90 Διάμεσοι - Αντικρ. Λογαριασμοί 90.08 Αποτελ. λογισμένα 90.08.81 Έκτακτα & ανόργανα αποτελεσμ. 16.100 90.08.82 Έσοδα & έξοδα προηγ. χρήσης 5.000	21.100	16.100
Αιτ: Μεταφ. έκτακτων & ανοργ. ζημιών, εξόδων στην Αναλυτική λογιστική Εφόσον έχουμε μεταφέρει την ομάδα 2,6,7 στους Από μεταφορά λογαριασμούς για να βγει το αποτέλεσμα χρήσης τώρα είναι η σειρά την ομάδα 8 πιο συγκεκριμένα οι έκτακτες ζημιές. Όπου με την σειρά τους μεταφέρονται στον 98 αναλυτικά αποτελέσματα.				
6)	31/12/X1	90 Διάμεσοι - Αντικρ. Λογαριασμοί 90.08 Αποτελ. Λογισμένα 90.08.81 Έκτακτα & ανόργανα αποτελεσμ. 28.200 98 Αναλυτικά αποτελέσματα 98.99 Αποτελέσματα χρήσης 98.99.04 Έκτακτα & ανόργανα αποτελεσμ. 98.99.04.01 Έκτακτα & ανοργ. έσοδα 3.200 98.99.04.03 Έκτακτα κέρδη 25.000	28.200	28.200
Αιτ: Μεταφ. έκτακτων & ανοργ. εσόδων, κερδών στην Αναλυτική λογιστική				

Προσδιορισμός λειτουργικού κόστους				
7)	31/12/X1	92 Κέντρα (Θέσεις) Κόστους 92.00 Έξοδα υπηρεσιών 92.00.01 Έξοδα εστιατορίου 92.00.01.24 Πρώτες & βοηθ. Ύλες 13.000 92.00.02 Έξοδα λειτουργιάς μπαρ 92.00.02.24 Πρώτες & βοηθ. Ύλες 5.000 94 Αποθέματα 94.24 Πρώτες & βοηθητικές ύλες 94.24.00 Πρώτες & βοηθητικές ύλες 18.000	18.000	18.000
Αιτ: Μεταφ. Πρώτων υλών στα κέντρα κόστους Αρχίζουμε τώρα από αυτήν την εγγραφή να τα μεταφέρουμε όλα σε λογαριασμούς αποτελεσμάτων χρήσης. Όπως σε αυτήν την εγγραφή μεταφέρουμε τις πρώτες ύλες στα κέντρα κόστους ανάλογα με την δραστηριότητα.				
8)	31/12/X1	96 Έσοδα - Μικτά αποτελεσμ. 96.22.73 Υπηρεσιών 96.22.73.00 Δωμάτια 216.430 96.22.73.02 Εστιατόριο 96.500 Από μεταφορά 96.22.73.03 Μπαρ 68.820 92 Κέντρα (Θέσεις) Κόστους Από μεταφορά 92.00.00 Έξοδα λειτουργ. Δωματίων 92.00.00.99 Έξοδα λειτουργιάς δωματ. Καταλογισμένα 216.430 92.00.01 Έξοδα λειτουργ. Εστιατορ. 92.00.01.99 Έξοδα λειτουργ. Εστιατορ. καταλογισμένα 96.500 92.00.02 Έξοδα λειτουργιάς μπαρ 92.00.02.99 Έξοδα λειτουργιάς μπαρ καταλογισμένα 68.820	381.750	381.750
Αιτ: Μεταφ. Του κόστους υπηρεσιών στον 96.22 Το επόμενο βήμα είναι να μεταφέρουμε από τα κέντρα κόστους στα αποτελέσματα χρήσης.				
9)	31/12/X1	96 Έσοδα - Μικτά αποτελεσμ. 96.22 Μικτά αποτελεσμ. 96.22.99 Μεταφ. Μικτών αποτελ. Στα Α.Χ. 1.068.250 98 Αναλυτικά αποτελέσματα 98.99 Αποτελέσματα χρήσης 98.99.00 Μεικτά αποτελεσμ. Εκμετάλλευσης 1.068.250	1.068.250	1.068.250
Αιτ: Μεραφ. Μικτού αποτελεσμ. Στον 98.99 Από τα αναλυτικά αποτελέσματα τα μεταφέρουμε στα μικτά αποτελέσματα προκειμένου να συγκεντρωθούν όλα τα πόσα των λογαριασμών στον 96 μεικτά αποτελέσματα για να βγει το				

Πτυχιακή εργασία: Ξενοδοχειακή λογιστική & Κοστολόγηση
 Μαρία Μπούρη, Μαρία Τροχαλιά

λογιστικό αποτελέσματα.				
10)	31/12/X1	98 Αναλυτικά αποτελέσματα 98.99 Αποτελέσματα χρήσης 98.99.01 Έξοδα που βαρύνουν τα μικτά αποτελεσμ. Εκμετάλλευσης 98.99.01.00 Έξοδα διοικητικής λειτουργιάς 74.830 98.99.01.02 Έξοδα λειτουργ. Διάθεσης 59.420 98.99.01.03 Έξοδα χρηματοοικ. Λειτουργιάς 17.000 92 Κέντρα (Θέσεις) Κόστους Από μεταφορά 92.01 Έξοδα διοικητικής λειτουργ. 92.01.00 Έξοδα διοικητικής λειτουργ. 92.01.00.99 Έξοδα διοικητ. Λειτουργ. Καταλογισμένα 74.830 92.03 Έξοδα λειτουργιάς διάθεσης 92.03.00 Έξοδα λειτουργιάς διάθεσης 92.03.00.99 Έξοδα λειτουργιάς διάθεσης καταλογισμένα 59.420 92.04 Έξοδα χρηματ. Λειτουργ. 92.04.00 Έξοδα χρηματ. Λειτουργ. 92.04.00.99 Έξοδα χρηματ. Λειτουργ. Καταλογισμένα 17.000	151.250	151.250
Αιτ: Μεταφ. Του 92.01, 92.03 και 92.04 στα Αποτελέσματα χρήσης				
11)	31/12/X1	98 Αναλυτικά αποτελέσματα 98.99 Αποτελέσματα χρήσης 98.99.00 Μικτά αποτελεσμ. Εκμετάλλευσης 1.068.250 98.99.04 Έκτακτα & ανόργανα αποτελεσμ. 98.99.04.01 Έκτακτα & ανοργ. Έσοδα 3.200 98.99.04.03 Έκτακτα κέρδη 25.000 98 Αναλυτικά αποτελέσματα 98.99 Αποτελέσματα χρήσης 98.99.01 Έξοδα που βαρύνουν τα μικτά αποτελεσμ. Εκμετάλλευσης 98.99.01.00 Έξοδα διοικητικής λειτουργιάς 74.830	1.096.450	1.096.450

Πτυχιακή εργασία: Ξενοδοχειακή λογιστική & Κοστολόγηση
 Μαρία Μπούρη, Μαρία Τροχαλιά

		Από μεταφορά		
		98.99.01.02 Έξοδα λειτουργ. Διάθεσης	59.420	
		98.99.01.03 Έξοδα χρηματοοικ. Λειτουργίας	17.000	
		98.99.04 Έκτακτα & ανόργανα αποτελέσμ.		
		98.99.04.00 Έκτακτα & ανόργανα έξοδα	1.100	
		98.99.04.02 Έκτακτες ζημίες	15.000	
		98.99.05 Έσοδα & έξοδα προηγ. Χρήσης		
		98.99.05.00 Έξοδα προηγ. Χρήσης	5.000	
		98.99.99 Καθαρά Κέρδη χρήσης	924.100	
Αιτ: Προσδιορισμός καθαρών κερδών χρήσης Αφού χρεώσαμε όλα τα έσοδα και πιστώσαμε τα έξοδα από τον λογαριασμό 98.99 μετά αυτό το υπόλοιπο που εκκρεμή για να κλείσει ο λογαριασμός 98.99. αν είναι χρεωστικό υπόλοιπο τότε έχουμε ζημία ενώ αν είναι πιστωτικό έχουμε κέρδος όπως και στο συγκεκριμένο παράδειγμα.				
12)	31/12/X1	98 Αναλυτικά αποτελέσματα		924.100
		98.99 Αποτελέσματα χρήσης		
		98.99.99 Καθαρά Κέρδη χρήσης	924.100	
		90 Διάμεσοι - Αντικρ. Λογαριασμοί		564.100
		90.01 Αρχ. Αποθ. Λογαριασμός	8.000	
		90.02 Αγορές Λογισμένες	20.000	
		90.06 Οργανικά έξοδα κατά είδος λογισμένα	515.000	
		90.08 Αποτελ. Λογισμένα	21.100	
		90 Διάμεσοι - Αντικρ. Λογαριασμοί		1.478.200
		90.07 Οργανικά έσοδα κατά είδος	1.450.000	
		90.08 Αποτελ. Λογισμένα	28.200	
		94 Αποθέματα		10.000
		94.24 Πρώτες & βοηθητικές ύλες	10.000	
Αιτ: Κλείσιμο λογαριασμών				

Και τέλος κλείνουμε όλους τους λογαριασμούς 90 διάμεσοι λογαριασμοί και τον 94 τα αποθέματα με το τελικό απόθεμα που μένει σαν υπόλοιπο στον λογαριασμό αυτό.

X	98.99.00	Π	X	96.22	Π
(5) 21.100	1.068.250(9)		(8)381.750	1.450.000(4)	
(10) 151.250	28.200(6)				

X	94.24	Π
(1) 8.000	18.000(7)	
(2) 20.000		
	=10.000	Τελικό απόθεμα

6.9 Κοστολόγηση ξενοδοχείου

Ένα άλλο παράδειγμα με κοστολόγηση όπου διακρίνονται τα έξοδα σε άμεσα υλικά, άμεση εργασία έμμεσα υλικά, έμμεση εργασία και γενικά βιομηχανικά έξοδα. Το παράδειγμα αναφέρεται σε ένα ξενοδοχείο τεσσάρων αστερών όπου υπάρχουν σαν ξεχωριστές δραστηριότητες το Μπαρ και το εστιατόριο. Το πρώτο βήμα είναι να προσθέσουμε τα άμεσα υλικά όπου αφαιρείται το τελικό απόθεμα των άμεσων υλικών και προστίθεται το αρχικό απόθεμα για να βρούμε το κόστος πωληθέντων πρώτων υλών. Ως άμεσα υλικά θεωρούνται αυτά που έχουν να κάνουν άμεση σχέση με την παροχή υπηρεσιών στα ξενοδοχεία όπως για παράδειγμα στο μπαρ θεωρούνται ως άμεσα υλικά οι ξηροί καρποί τα ποτά που φαίνονται και παρακάτω στο παράδειγμα. Επίσης έχουμε διαμορφώσει έτσι την άσκηση που φαίνεται η διάφορα ανάμεσα σε περιόδους. Το τελικό απόθεμα είναι 5% επί των αγορών. (Για την υπηρεσία του Μπαρ)

Πηγή: <http://www.volospalace.gr/kaphe-mpar>

Κόστος Ποτών Μπαρ

Εμπορεύματα	<u>Ιούνιος</u>	<u>Ιούλιος</u>	<u>Αύγουστος</u>
Αρχικό απόθεμα	450	715	930
Αναψυκτικά	4.000	6.000	8.500
Ποτά	8.000	10.000	13.000
Φρούτα	1.400	1.500	1.650
Ξηροί καρποί	900	1.100	1.500
(-) Τελικό απόθεμα	715	930	1.233
(=) Κόστος πωληθέντων	<u>14.035</u>	<u>18.385</u>	<u>24.347</u>
(+) Άμεση εργασία			
Μπάρμαν	10.000	12.000	12.000
(+) Έμμεση εργασία			
Σερβιτόροι	4.000	5.000	5.200
Καθαρίστριες	5.000	6.000	6.000
(+) ΓΒΕ			
ΔΕΗ	2.000	2.500	3.100
Νερό	500	800	1.200
Αποσβέσεις παγίων	2.500	2.500	2.500
(=) Κόστος μεταποίησης	<u>24.000</u>	<u>28.800</u>	<u>30.000</u>

Το κόστος μεταποίησης για τα ποτά είναι το κόστος πωληθέντων συν το άμεσος κόστος και έμμεσο. Το άμεσο κόστος είναι αυτά που έρχονται σε άμεση επαφή με αυτόν που φτιάχνει το ποτό (barman). Επίσης το έμμεσο κόστος είναι αυτό που έχει να κάνει με γύρο-γύρο από τα ποτά. Παραδείγματος χάρη οι σερβιτόροι και οι καθαρίστριες όπου έχουν έμμεση σχέση με τα ποτά, δηλαδή δεν τα φτιάχνουν αυτοί. Παρακάτω βλέπουμε έναν πίνακα όπου αναφέρουμε ανά μήνα τα ποτά που καταναλώθηκαν, η τιμή του ποτού και τα σύνολα του κάθε μήνα.

Πίνακας κατανάλωσης ποτών

	<u>Ιούνιος</u>	Τιμή ποτού	Ημέρες	Σύνολο ποτών	150.000	Σύνολα μήνα
Πελάτες	540					
Ποτό απλό	200	8	30	48.000		
Σπέσιαλ ποτά	280	10	30	84.000		
Αναψυκτικά	100	6	30	18.000		

	<u>Ιούλιος</u>	Τιμή ποτού	Ημέρες	Σύνολο ποτών	311.860	Σύνολα μήνα
Πελάτες	930					
Ποτό απλό	300	9	31	83.700		
Σπέσιαλ ποτά	500	12	31	186.000		
Αναψυκτικά	170	8	31	42.160		

Πτυχιακή εργασία: Ξενοδοχειακή λογιστική & Κοστολόγηση
 Μαρία Μπούρη, Μαρία Τροχαλιά

	Αύγουστος	Τιμή ποτού	Ημέρες	Σύνολο ποτών		
Πελάτες	1.200					
Ποτό απλό	500	12	31	186.000		Σύνολο μήνα
Σπέσιαλ ποτά	600	15	31	279.000		
Αναψυκτικά	360	10	31	111.600	576.600	

Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης

Πωλήσεις	150.000	311.860	576.600
(-) Κόστος Πωληθέντων	14.035	18.385	24.347
(=) Μικτό αποτέλεσμα	135.965	293.475	552.253
(-) Κόστος μεταποίησης	24.000	28.800	30.000
(-) Έξοδα πωλήσεων	2.500	2.800	3.000
(-) Έξοδα έρευνας & ανάπτυξης	1.000	1.500	1.700
(=) Καθαρό αποτέλ. προ φόρων & τόκων	108.465	260.375	517.553
(-) Χρηματοοικονομικά έξοδα	500	500	500
(=) Καθαρό αποτέλ. προ φόρων	107.965	259.875	517.053
(-) Φόρος εισοδήματος	31.309,85	75.363,75	149.945,23
(=) Καθαρό αποτέλ. μετά φόρων	<u>76.655,15</u>	<u>184.511,25</u>	<u>367.107,77</u>

Αφού έχουν αφαιρεθεί όλα τα έξοδα και ο φόρος προκύπτουν τα καθαρά αποτελέσματα χρήσης που ανάμεσα στον Ιούνιο μέχρι Αύγουστο είναι σχεδόν 4,5 φορές περισσότερα αυτό οφείλεται ότι έχουν αυξηθεί οι πωλήσεις επειδή ο Αύγουστος θεωρείται ένας μήνας με υψηλή σεζόν. Το ξενοδοχείο έχει ωραίο χώρο του μπαρ που έρχονται και άλλοι πελάτες εκτός της υπηρεσίας δωματίων. Το κόστος ανά ποτό είναι το κόστος παραγωγής προς τις μονάδες που παρήγαγε στην προκειμένη περίπτωση στην δραστηριότητα του μπαρ οι παραγόμενες μονάδες είναι τα ποτά και αναψυκτικά φτιάξαμε.

Συνολικό μεταποίησης
 Κόστος ποτού ανά μονάδα = _____
 Μονάδες ποτών

Ιούνιος = $\frac{24.000}{14.400} = 1,67\text{€}$

$$\text{Ιούλιος} = \frac{28.800}{24.800} = 1,16\text{€}$$

$$\text{Αύγουστος} = \frac{30.000}{34.100} = 0,88\text{€}$$

Βλέπουμε ότι το κόστος ανά μονάδα μειώνεται όσο αυξάνεται η σεζόν διότι αυξάνονται οι μονάδες που πτόων που φτιάχνονται, έχει περισσότερο κόσμο το μπαρ αυτό φαίνεται και από τις πωλήσεις που είναι αυξημένες κατά πολύ κατά τον μήνα Αύγουστο.

Πηγή: <http://www.volospalace.gr/triklina-domatia>

Πίνακας Κόστος Δωματίων

Εμπορεύματα	Ιούνιος	Ιούλιος	Αύγουστος
Αρχικό απόθεμα	2.000	1.090	1.300
Αγορές εμπορευμάτων			
Αναψυκτικά	2.500	3.500	4.000
Αφρόλουτρα	2.500	2.800	3.100
Νερό (μπουκάλια)	1300	1.600	2.000
Ποτά	2.600	2.800	3.200
Φρούτα	2.000	2.300	2.500
(-) Τελικό απόθεμα (10% επί αγορές εμπορευμάτων)	1090	1300	1480
(=) Κόστος Πωληθέντων	<u>11.810</u>	<u>12.790</u>	<u>14.620</u>
(+) Άμεση εργασία			
Καθαρίστριες	10.000	12.000	14.000
Καμαριέρες	12.000	15.000	19.000
(+) Έμμεσο κόστος			
Έμμεσα υλικά απορρυπαντικά	2.000	2.400	2.600
Έμμεση εργασία ρεσεψιόν	8.000	10.000	13.000
Φύλακες	8.000	8.000	10.000
Σερβιτόροι (room service)	5.000	5.500	5.900
(+) ΓΒΕ			
Ρεύμα	4.000	7.000	8.000
Νερό	3.000	5.000	7.000

Αποσβέσεις παγίων	13.000	13.000	13.000
(=) Κόστος φιλοξενίας δωματίων	<u>65.000</u>	<u>77.900</u>	<u>92.500</u>

Το κόστος φιλοξενίας είναι το σύνολο του άμεσου κόστους, έμμεσο κόστος και γενικά βιομηχανικά έξοδα. Όσο αυξάνεται ο αριθμός των πελατών, τόσο αυξάνεται και το κόστος φιλοξενίας δωματίων διότι παρέχονται περισσότερες υπηρεσίες προς τους πελάτες για την ικανοποίηση των αναγκών τους. Παρακάτω αναλύονται στους πίνακες ανά μήνα οι πελάτες που φιλοξενήθηκαν στο ξενοδοχείο ανά κατηγορία δωματίων με την ανάλογη τιμή και το μήνα που έχει κλείσει ο κάθε πελάτης. Το σύνολο των δωματίων είναι 130 δίκλινα όπου τα 10 χρησιμοποιούνται ως μονόκλινα όταν ζητηθούν από τους πελάτες. Επιπρόσθετα το ξενοδοχείο διαθέτει 15 τρίκλινα δωμάτια, 4 δίκλινα πολυτελή δωμάτια (deluxe), 1 mini σουίτα και 2 σουίτες. Ο επιμερισμός του κόστους στα δωμάτια θα γίνει με βάση τα τμ ανά δωμάτιο, τα deluxe δωμάτια θα λάβουν επιπλέον συντελεστή 20% λόγω των αυξανόμενων υπηρεσιών που προσφέρουν.

Συντελεστής καταλογισμού ανά δωμάτιο

	Τετραγωνικά	Αριθμός	Σύνολο τετραγωνικών	Σύνολο τετραγωνικών με προσαύξηση	Συντελεστής καταλογισμού ανά κατηγορία δωματίου
	(1)	(2)	(1)*(2)	(1)*(2)*1,2 όπου απαιτείται	(4)/[(2)*(5.088)]
Δίκλινα Δωμάτια	30	130	3.900	3.900	0,590%
Τρίκλινα Δωμάτια	40	15	600	600	0,786%
Δίκλινα deluxe	60	4	240	288	1,415%
Μini σουίτα	70	1	70	84	1,651%
Σουίτες	90	2	180	216	2,123%
Σύνολο	290		4.990	5.088	

Πληρότητα Δωματίων

Ιούνιος					
Πελάτες	Δωμάτια	Τιμή Δωματίου	Συνολική Ημερήσια Είσπραξη	Ημέρες Ενοικίασης	Συνολικά Έσοδα Μήνα
640 άτομα	120 Δίκλινα	70 €	5.600	15	84.000
40 άτομα	10 δωμάτια από τα δίκλινα χρησιμοποιήθηκαν ως μονόκλινα	50 €	500	10	5.000
81 άτομα	15 δωμάτια τρίκλινα	90 €	810	13	10.530
2 άτομα	4 δίκλινα deluxe	85 €	85	5	425
0 άτομα	1 mini σουίτα	100 €	0	0	0
2 άτομα	2 σουίτες	120 €	120	6	720
Σύνολα Πελατών 765	Συνολικά Έσοδα Δωματίων Ιουνίου				100.675

Ιούλιος					
Πελάτες	Δωμάτια	Τιμή δωματίου	Συνολική Ημερήσια Είσπραξη	Ημέρες Ενοικίασης	Συνολικά Έσοδα Μήνα
1080 άτομα	120 Δίκλινα	85 €	7.650	25	191.250
104 άτομα	10 δωμάτια από τα δίκλινα χρησιμοποιήθηκαν ως μονόκλινα	60 €	600	19	11.400
132 άτομα	15 δωμάτια τρίκλινα	105 €	1.155	17	19.635
8 άτομα	1 mini σουίτα	120 €	120	18	2.160
16 άτομα	2 σουίτες	140 €	280	12	3.360
0 άτομα	4 δίκλινα deluxe	95 €	0	0	0
Σύνολα Πελατών 1.340	Συνολικά Έσοδα Δωματίων Ιουλίου				227.805

Αύγουστος					
Πελάτες	Δωμάτια	Τιμή Δωματίου	Συνολική Ημερήσια Είσπραξη	Ημέρες Ενοικίασης	Συνολικά Έσοδα Μήνα
1004 άτομα	120 Δίκλινα	100 €	11700	31	362.700
54 άτομα	10 δωμάτια από τα δίκλινα χρησιμοποιήθηκαν ως μονόκλινα	75 €	675	21	14.175
195 άτομα	15 τρίκλινα	110 €	1430	28	40.040
10 άτομα	1 mini σουίτα	150 €	150	29	4.350
8 άτομα	2 σουίτα	170 €	170	23	3.910
80 άτομα	4 δίκλινο deluxe	110 €	220	20	4.400
Σύνολα Πελατών 1.351	Συνολικά Έσοδα Δωματίων Αύγουστος				429.575

Πτυχιακή εργασία: Ξενοδοχειακή λογιστική & Κοστολόγηση
Μαρία Μπούρη, Μαρία Τροχαλιά

Η προμήθεια από τα ταξιδιωτικά γραφεία και ιστοσελίδων κράτησης δωματίων έχουν συμπεριληφθεί στα έξοδα διάθεσης όπου έχουν αφαιρεθεί από το μικό αποτέλεσμα. Βλέπουμε ότι τα καθαρά κέρδη εφόσον έχει αφαιρεθεί ο φόρος εισοδήματος αυξάνονται μήνα με το μήνα αφού έχουν αύξηση πελατών.

Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης (Υπηρεσία δωματίων)

Έσοδα από υπηρεσίες	100.675	227.805	429.575
(-)Κόστος πωληθέντων	11.810	12.790	14.620
(=)Μικό αποτέλεσμα	<u>88.865</u>	<u>215.015</u>	<u>414.955</u>
(-) Κόστος φιλοξενίας δωματίων	65.000	77.900	92.500
(-) Έξοδα διάθεσης	2.400	2.500	2.500
(-) Έξοδα διοίκησης	2.000	2.100	2.200
(=)Αποτέλεσμα χρήσης προ φόρων & τόκων	19.465	132.515	317.755
(-) Χρηματοοικονομικά έξοδα	500	500	500
(=)Καθαρό αποτέλ. προ φόρων	18.965	132.015	317.255
(-)Φόρος εισοδήματος	5.499,85	38.284,35	92.003,95
(=) Αποτελέσματα χρήσης μετά φόρων	<u>13.465,2</u>	<u>93.730,7</u>	<u>225.251,1</u>

Αφού έχουν αφαιρεθεί όλα τα έξοδα προκύπτουν κέρδη του ξενοδοχείου από την υπηρεσία δωματίων την κυρία δραστηριότητα του ξενοδοχείου. Το κόστος ανά μονάδα στην υπηρεσία δωματίων είναι το κόστος μεταποίησης προς το σύνολο δωματίων επομένως:

Συντελεστής καταλογισμού ανά μήνα και δωμάτιο

Ιούνιος

	Συντελεστής καταλογισμού ανά κατηγορία δωματίου* κόστος μήνα	Κόστος δωματίου * σύνολο δωματίων
Δίκλινα Δωμάτια	383,25€	49.823,11€
Τρίκλινα Δωμάτια	511,01€	7.665,09€
Δίκλινα Deluxe	919,81€	3.679,25€
Μini Σουίτα	1.073,11€	1.073,11€
Σουίτες	1.379,72€	2.759,43€
Σύνολο	4266,9€	65.000,00€

Ιούλιος

	Συντελεστής καταλογισμού ανά κατηγορία δωματίου* κόστος μήνα	Κόστος δωματίου * σύνολο δωματίων
Δίκλινα Δωμάτια	459,32€	59.711,08€
Τρίκλινα Δωμάτια	612,42€	9.186,32€
Δίκλινα Deluxe	1.102,36€	4.409,43€
Μini Σουίτα	1.286,08€	1.286,08€
Σουίτες	1.653,54€	3.307,08€
Σύνολο	5113,72€	79.900,00€

Αύγουστος

	Συντελεστής καταλογισμού ανά κατηγορία δωματίου* κόστος μήνα	Κόστος δωματίου * σύνολο δωματίων
Δίκλινα Δωμάτια	545,40€	70.902,12€
Τρίκλινα Δωμάτια	727,20€	10.908,02€
Δίκλινα Deluxe	1.308,96€	5.235,85€
Μini Σουίτα	1.527,12€	1.527,12€
Σουίτες	1.963,44€	3.926,89€
Σύνολο	1.1160,12€	92.500,00€

Το κόστος ανά μονάδα δωματίων αυξάνεται διότι αυξάνεται και το συνολικό κόστος για παράδειγμα οι καθαρίστριες που καθαρίζουν συνεχώς το δωμάτιο ή αυτά που παρέχονται μέσα στο δωμάτιο όπως τα ποτά που καταναλώνονται και αντικαθίστανται για τον επόμενο πελάτη. Βέβαια θα πρέπει να τονίσουμε ότι το κόστος αυξήθηκε, γιατί αυξήθηκε η πληρότητα του ξενοδοχείου.

Πηγή: <http://www.volospalace.gr/estiatorio-iasonas>

Αρχικά βλέπουμε τις πρώτες ύλες που χρησιμοποιεί το ξενοδοχείο είναι τα άμεσα υλικά που βγαίνει το άμεσο κόστος. Για ένα εστιατόριο άμεσα υλικά θεωρούνται το αλεύρι, ζάχαρη και άλλες πρώτες ύλες που χρησιμοποιεί το ξενοδοχείο για τα φτιάξει τα γεύματα για τους πελάτες του.

Κόστος εστιατορίου

Πρώτες ύλες	<u>Ιούνιος</u>	<u>Ιούλιος</u>	<u>Αύγουστος</u>
Αρχικό απόθεμα	1.500	2.745	2.970
Αγορές			
Αυγά	1.000	1.500	1.800
Κρέατα	3.500	3.800	4.500
Γάλα	2.500	2.500	3.000
Πατάτες	4.000	4.300	5.000
Γιαούρτι	2.000	1.900	1.900
Λαχανικά	1.500	1.600	2.000
Ζάχαρη	2.000	2.200	2.700
Βούτυρο	1.000	1.000	1.500
Αλεύρι	800	1.000	1.500

Πτυχιακή εργασία: Ξενοδοχειακή λογιστική & Κοστολόγηση
 Μαρία Μπούρη, Μαρία Τροχαλιά

(-)Τελικό απόθεμα (15% επί αγορών εμπορευμάτων)	2.745	2.970	3.585
(=)Κόστος άμεσων υλικών	<u>17.055</u>	<u>19.575</u>	<u>23.285</u>

Ως εμπορεύματα είναι αυτά που παίρνει το ξενοδοχείο χωρίς να τα επεξεργαστεί τα αγοράζει έτοιμα και να παρέχει στους πελάτες τους.

Εμπορεύματα

Αρχικό απόθεμα	2.500	2.050	2.330
Γάλα	2.000	2.400	2.800
Μαρμελάδα	2.500	2.700	3.100
Ψωμί	3.000	3.200	3.700
Καφές	4.000	4.500	5.100
Φρούτα	2.500	2.700	3.000
Τυριά	3.000	3.800	4.200
Κρουασάν	3.500	4.000	4.850
(-) Τελικό απόθεμα (10% επί αγορές εμπορευμάτων)	2050	2330	2675
Κόστος άμεσων υλικών	17.055	19.575	23.285
Άμεση εργασία(+)			
Μάγειρας	10.000	10.000	15.000
Βοηθός μάγειρα Α	8.200	8.200	8.700
Βοηθός μάγειρα Β	7.500	7.500	8.200
Συνολικό άμεσο κόστος	42.755	45.275	55.185

Ως άμεση εργασία για το εστιατόριο θα μπορούσε να είναι ο μάγειρας που εργάζεται πάνω στο προϊόν που παράγεται δηλαδή αυτός φτιάχνει τα γεύματα για το ξενοδοχείο.

Κόστος έμμεσων υλικών

Έξοδα συντ. εγκατστ. Εστιατόριου	8.500	8500	9500
Έμμεση εργασία			
Καθαρίστριες	15.000	15.000	15.800
Σερβιτόροι	18.000	18.700	18.700
Συνολικό Έμμεσο κόστος	41.500	42.200	44.000
Συν Γ.Β.Ε			

Πτυχιακή εργασία: Ξενοδοχειακή λογιστική & Κοστολόγηση
Μαρία Μπούρη, Μαρία Τροχαλιά

ΔΕΗ	6.000	6.800	7.500
ΝΕΡΟ	5.200	6.000	6.700
Αποσβήσεις πάγιων	17.300	17.300	17.300
Σύνολο Δαπανών μεταποίησης	112.755	117.575	130.685

Ως έμμεση εργασία είναι οι σερβιτόροι που βοηθούν και μεταφέρουν τα γεύματα στα τραπέζια δεν παράγουν τα γεύματα, για τα ΓΒΕ (γενικά βιομηχανικά έξοδα) είναι το ρεύμα που βοηθάει να παραχθούν τα γεύματα. Το σύνολο από το άμεσο κόστος, έμμεσο κόστος και ΓΒΕ μας βγαίνει το σύνολο δαπανών μεταποίησης. Έπειτα για να βρούμε το κόστος πωληθέντων παίρνουμε τον τύπο Κόστος πωληθέντων = Αρχικό Απόθεμα(εμπορευμάτων) + Αγορές χρήσης(εμπορευμάτων) + Κόστος μεταποίησης – Τελικό απόθεμα (εμπορευμάτων)

Κόστος πωληθέντων	<u>133.705</u>	<u>140.595</u>	<u>157.090</u>
--------------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης

Πωλήσεις	302.000	350.000	500.000
(-) Κόστος πωληθέντων	133.705	140.595	157.090
(=)Μικτό αποτέλεσμα	168.295	209.405	342.910
(-)Έξοδα πωλήσεων	5.000	7.000	9.000
(-)Έξοδα έρευνας & ανάπτυξης	1.500	2.000	2.400
(=)Καθαρό αποτέλεσμα προ φόρων & τόκων	161.795	200.405	331.510
(-)Χρηματοοικονομικά έξοδα	1.000	1.000	1.000
(=)Καθαρό αποτέλεσμα μετά από τόκους	160.795	199.405	330.510
(-)Φόρος εισοδήματος	46630,55	57827,45	95847,9
(=)Καθαρό αποτέλεσμα μετά τόκων & φόρων	114.164,45	141.577,55	234.662,10

Από τις πωλήσεις αφαιρείται το κόστος πωληθέντων και βγαίνει το μεικτό αποτέλεσμα μετά αφαιρούνται όλα τα έξοδα κάθε λειτουργίας και προκύπτει το καθαρό αποτέλεσμα μετά τόκων ή προ φόρων. Τέλος αφαιρούνται και οι φόροι και βγαίνει το τελικό αποτέλεσμα τα καθαρά κέρδη μετά φόρων.

7. Αριθμοδείκτες Ξενοδοχείων

7.1 Δείκτες για ξενοδοχειακή επιχείρηση

Πληρότητα δωματίων

Η πληρότητα δωματίων είναι η ποσοστιαία σχέση των ενοικιαζομένων προς τα διαθέσιμα δωμάτια.

$$\text{Πληρότητα δωματίων} = \frac{\text{Ενοικιασμένα δωμάτια}}{\text{Διαθέσιμα δωμάτια}} \times 100$$

Παράδειγμα: Τα πόσα όπως και σε παρακάτω αριθμοδείκτες (όχι σε όλους) τα έχουμε πάρει από το παράδειγμα της κοστολόγησης στο κεφάλαιο 6.

$$\text{Πληρότητα δωματίων Ιουνίου} = \frac{107}{152} \times 100 = 70,39\%$$

$$\text{Πληρότητα δωματίων Ιουλίου} = \frac{121}{152} \times 100 = 79,61\%$$

$$\text{Πληρότητα δωματίων Αυγούστου} = \frac{149}{152} \times 100 = 98,03\%$$

Ένας πελάτης αναχωρήσει στις 19:00 το απόγευμα και άλλος φτάσει, τότε το ίδιο δωμάτιο θα έχει ενοικιασθεί 2 φορές την ίδια μέρα, σε μια τέτοια περίπτωση ο δείκτης θα είναι υψηλότερος από 100%. Επομένως ο δείκτης πληρότητας μελετάει την συγκρισιμότητα μεταξύ διαφόρων ξενοδοχείων ή για το ίδιο ξενοδοχείο σε διαφορετικές περιόδους. Από τον Ιούνιο μέχρι τον Αύγουστο έχει αυξηθεί 28 μονάδες περίπου επειδή ο Αύγουστος είναι ένας μήνας με υψηλή σεζόν

Πληρότητα κρεβατιών

Η πληρότητα κρεβατιών είναι η ποσοστιαία επί τοις εκατό σχέση τα κρεβάτια που χρησιμοποιούνται προς τα διαθέσιμα.

$$\text{Πληρότητα κρεβατιών} = \frac{\text{Χρησιμοποιημένα κρεβάτια προς διανουχτ.}}{\text{Διαθέσιμα κρεβάτια προς διανυκτέρευση}} \chi 100$$

Παράδειγμα: Τα στοιχεία τα πήραμε από το παράδειγμα της κοστολόγησης (κεφάλαιο 6).

$$\text{Πληρότητα κρεβατιών Ιουνίου} = \frac{212}{315} \chi 100 = 67,30\%$$

$$\text{Πληρότητα κρεβατιών Ιουλίου} = \frac{238}{315} \chi 100 = 75,65\%$$

$$\text{Πληρότητα κρεβατιών Αυγούστου} = \frac{302}{315} \chi 100 = 95,87\%$$

Όσο περνάνε οι μήνες αυξάνεται και η πληρότητα των κρεβατιών αυτό οφείλεται ότι αυξάνεται η σεζόν και τον Αύγουστο έχει κοντά πλήρη πληρότητα. Είναι για όλα τα δωμάτια που έχει το ξενοδοχείο.

Πληρότητα εστιατορίου

Η πληρότητα εστιατορίου εκφράζει την ποσοστιαία επί της % σχέση των πελατών που σεβριρίστηκαν προς τις θέσεις που διαθέτει το εστιατόριο.

$$\text{Πληρότητα εστιατορίου} = \frac{\text{Αριθμός πελατών}}{\text{Αριθμός θέσεων}} \chi 100$$

Παράδειγμα: Στο εστιατόριο του ξενοδοχείου δυναμικότητας 550 θέσεων σεβριρίστηκαν κατά την διάρκεια του γεύματος 1100 άτομα.

$$\text{Πληρότητα εστιατορίου} = \frac{1100}{550} \times 100 = 200\%$$

Ο δείκτης αυτός εκφράζει, ότι οι θέσεις του εστιατορίου διατέθηκαν 2 φορές. Με άλλα λόγια την ίδια θέση του εστιατορίου σερβιρίστηκαν 2 άτομα το ένα με το άλλο. Όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης δείχνει ότι οι θέσεις του εστιατορίου είναι στην διάθεση στους πελάτες περισσότερες φορές. Ο δείκτης αυτός μπορεί να εφαρμοστεί για το μπαρ ή καφετέρια του ξενοδοχείου.

Πελάτες ανά ενοικιαζόμενο δωμάτιο

Δείχνει το μέσο όρο του αριθμού των πελατών που διανυκτερεύουν για κάθε δωμάτιο.

$$\text{Πελάτες ανά ενοικιαζόμενο δωμάτιο} = \frac{\text{Αριθμός πελατών}}{\text{Αριθμός ενοικιαζ. Δωματίων}}$$

Παράδειγμα: Σε ένα ξενοδοχείο "Το κοράλλι" διανυκτερεύουν 550 άτομα σε 350 δωμάτια

$$\text{Πελάτες ανά ενοικιαζόμενο δωμάτιο} = \frac{550}{350} = 1,57$$

Επομένως 1,57 κατά μέσο όρο μένουν σε κάθε δωμάτιο, δηλαδή σε κάθε δωμάτιο μένουν 1 ή 2 άτομα. Αν ο δείκτης ήταν 3 ή 4 θα ήταν τα δωμάτια ενοικιασμένα από οικογένειες.

Δείκτη κόστους εργαζομένων

Ο δείκτης εκφράζει από το σύνολο των εσόδων πόσο ήταν το % για το κόστος των εργαζομένων.

$$\text{Δείκτη κόστους εργαζομένων} = \frac{\text{Κόστος εργαζομένων}}{\text{Έσοδα ξενοδοχείου}} \times 100$$

Παράδειγμα: Σε ένα ξενοδοχείο με πωλήσεις 10.000 και το κόστος ξενοδοχείου 4.000 αυτό είναι συνολικά για όλο το ξενοδοχείο, σε άλλη περίπτωση μπορεί να είναι αναλυτικά ανά τμήματα και έτσι γίνεται έλεγχος στο εργασιακό κόστος σε % επί των εσόδων.

$$\text{Δείκτη κόστους εργαζομένων} = \frac{4000}{10000} \times 100 = 40\%$$

Επομένως το 40% είναι το κόστος εργαζομένων από τα έσοδα του ξενοδοχείου.

Μέση τιμή δωματίων (Average Room Rate – ARR)

Ο δείκτης αυτός εκφράζει τον μέσο όρο της τιμής που έχουμε εισπράξει για κάθε δωμάτιο, όσα περισσότερα εισπράττουμε τόσο αυξάνεται ο δείκτης.

$$\text{Μέση τιμή δωματίων} = \frac{\text{Έσοδα διανυκτερεύσεων}}{\text{Αριθμός ενοικιασμένων δωματίων}}$$

Παράδειγμα: Τα στοιχεία είναι από το παράδειγμα της κοστολόγησης (Κεφάλαιο 6).

$$\text{Μέση τιμή δωματίων Ιουλίου} = \frac{104.857}{109} = 961,99/30 \text{ ημέρες} = 32,07 \text{ ημέρα}$$

$$\text{Μέση τιμή δωματίων Αυγούστου} = \frac{429.175}{149} = 2.880,37/31 \text{ ημέρες} = 92,92 \text{ ημέρα}$$

Αυτή η διαφορά τις τιμής οφείλεται διότι ο Ιούνιος είναι ένας μήνας με χαμηλή σεζόν επομένως και χαμηλή τιμή, αντιθέτως ο Αύγουστος είναι ένας μήνας με υψηλή σεζόν άρα και υψηλότερη τιμή.

Μέση τιμή ανά διαθέσιμο δωμάτιο (Revenue Per Room- Rev PAR)

Σε περίπτωση που το ξενοδοχείο έχει κάποια δωμάτια για στέγαση για το προσωπικού, αυτά δεν θεωρούνται ως διαθέσιμα δωμάτια. Ο συγκεκριμένος δείκτης χρησιμοποιείται πιο πολύ για την μέση τιμή των δωματίων.

$$\text{Μέση τιμή ανά δωμάτιο} = \frac{\text{Έσοδα διανυκτερεύσεων}}{\text{Αριθμός διαθέσιμων δωματίων}}$$

«Με βάση έρευνα της GBR Consulting το ημερήσιο έσοδο δωματίων ανά διαθέσιμο δωμάτιο Rev PAR για Αθήνα – Θεσσαλονίκη το 2009 ήταν 61,8» Κατερίνα Λεκαράκου Ξενοδοχειακή Λογιστική σελ. 124

Παράδειγμα: Σύμφωνα με το προηγούμενο παράδειγμα έχει 400 δωμάτια το ξενοδοχείο όπου τα 10 διατίθενται για το προσωπικό.

$$\text{Μέση τιμή ανά διαθέσιμο Ιούλιο} = \frac{25.000}{390} = 64,10$$

$$\text{Μέση τιμή ανά διαθέσιμο Απριλίου} = \frac{14.000}{390} = 35,90$$

Η διαφορά που προκύπτει από τους 2 αυτούς δείκτες είναι ότι ο ένας έχει αφαιρέσει τα δωμάτια που χρησιμοποιούνται για το προσωπικό του και έχει μόνο αυτά που είναι καθαρά προς ενοικιάσει στους πελάτες του ξενοδοχείου.

Μέση τιμή ανά πελάτη

Η μέση τιμή ανά πελάτη εκφράζει το μέσο όρο της τιμής που εισπράττει από κάθε πελάτη.

$$\text{Μέση τιμή ανά πελάτη} = \frac{\text{Έσοδα διανυκτερεύσεων}}{\text{Αριθμός πελατών}}$$

Παράδειγμα: Τα στοιχεία τα πήραμε από το παράδειγμα ξενοδοχείου κοστολόγησης κεφαλαίου 6.

$$\text{Μέση τιμή ανά πελάτη Ιουνίου} = \frac{104.857}{792} = 132.39$$

$$\text{Μέση τιμή ανά πελάτη Αυγούστου} = \frac{443.119}{1387} = 319,48\%$$

Πτυχιακή εργασία: Ξενοδοχειακή λογιστική & Κοστολόγηση
Μαρία Μπούρη, Μαρία Τροχαλιά

Βλέπουμε ένα μήνα με χαμηλή σεζόν ότι η μέση τιμή είναι χαμηλή ενώ τον Αύγουστο όπου καταλαβαίνουμε είναι ένας μήνας με υψηλή σεζόν δηλαδή είναι και πιο υψηλότερη μέση τιμή ανά πελάτη. Τον Αύγουστο εισπράττει από ένα πελάτη περίπου τα μισά και περισσότερα από τον Ιούνιο.

Διάρθρωση πωλήσεων τμημάτων

Ο συγκεκριμένος δείκτης εκφράζει τη συμμετοχή στα έσοδα του κάθε κλάδου εκμετάλλευσης.

Παράδειγμα: Τα έσοδα του ξενοδοχείου είναι από το παράδειγμα της κοστολόγησης στο κεφάλαιο 6.

- Υπνοδωμάτια 758.055
- Εστιατόριο 1.152.000
- Μπαρ 1.038.460

Σύνολα εσόδων 2.948.515

$$\text{Τα δωμάτια συμμετέχουν στα έσοδα} = \frac{758.055}{2.948.515} \chi 100 = 25,71\%$$

$$\text{Το εστιατόριο συμμετέχει στα έσοδα} = \frac{1.152.000}{2.948.515} \chi 100 = 39,07\%$$

$$\text{Το μπαρ συμμετέχει στα έσοδα} = \frac{1.038.460}{2.948.515} \chi 100 = 35,22\%$$

Η σύνθεση των πωλήσεων είναι:

- Δωμάτια 25,71%
 - Εστιατόριο 39,07%
 - Μπαρ 35,22%
- Σύνολο 100%

Υπάρχει μικρή συμμετοχή στα έσοδα από την υπηρεσία δωματίων που είναι και η κύρια δραστηριότητα μπορεί να έχει καλύτερες τιμές στα δωμάτια ώστε να προσελκύσει τους πελάτες στις άλλες δραστηριότητες.

Σύνθεση κερδών τμημάτων

Δείχνει τα κέρδη ανά κλάδο εκμετάλλευσης της ξενοδοχειακής επιχείρησης.

$$\text{Διάρθρωση κερδών δωματίων} = \frac{\text{Κέρδη δωματίων}}{\text{Συνολικά κέρδη ξενοδοχείου}} \chi 100$$

Παράδειγμα: Τα κέρδη ξενοδοχείου είναι σύμφωνα από το παράδειγμα στο κεφάλαιο 6 στην κοστολόγηση.

- Δωμάτια 332.447
- Εστιατόριο 490.404,1
- Μπαρ 628.274,17

Σύνολο κερδών 1.451.125,27

$$\text{Τα δωμάτια συμμετέχουν στα κέρδη} = \frac{332.447}{1.451.125,27} \chi 100 = 22,91\%$$

$$\text{Το εστιατόριο συμμετέχει στα κέρδη} = \frac{490.404,1}{1.451.125,27} \chi 100 = 33,79\%$$

$$\text{Το μπαρ συμμετέχει στα κέρδη} = \frac{628.274,17}{1.451.125,27} \chi 100 = 43,30\%$$

Η σύνθεση των κερδών έχει ως εξής:

Πτυχιακή εργασία: Ξενοδοχειακή λογιστική & Κοστολόγηση
Μαρία Μπούρη, Μαρία Τροχαλιά

- Δωμάτια 22,91%
- Εστιατόριο 33,79%
- Μπαρ 43,30%

Σύνολο 100%

Παρατηρείται ότι η κυρία δραστηριότητα των δωματίων συμμετέχει με ένα μικρό ποσοστό σε σχέση με τα άλλα τμήματα δηλαδή το ξενοδοχείο έχει το μεγαλύτερο κέρδος από την παρεπόμενες υπηρεσίες το Μπαρ και το εστιατόριο. Όπου μπορεί να μην είναι μόνο οι πελάτες του ξενοδοχείου από τα δωμάτια άλλα να έρχονται και από απέξω και άλλοι πελάτες.

7.2 Ξενοδοχείο ΚΑΡΑΤΖΗ Α.Ε. (Νέα Αλικαρνασσός)

Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων (1) %

2015	2016	2017	2018
9,24	10,39	18,68	7,56

Αρχικά η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων εκφράζει την σχέση ανάμεσα στα καθαρά κέρδη και ίδια κεφάλαια, και απαντά στο ερώτημα αν αυτά τα κεφάλαια αποδίδουν επαρκώς ή όχι. Συγκεκριμένα για το ξενοδοχείο ΚΑΡΑΤΖΗ μεταξύ του 2015 έως 2017 έχει διπλασιαστεί η απόδοση των κεφαλαίων της ενώ, μετά το 2018 έπεσε περίπου 9 μονάδες αυτό σημαίνει ότι το 2018 δεν υπήρχε απόδοση επαρκώς στα ίδια κεφαλαία σε σχέση με τις προηγούμενες χρονιές. Επομένως το 2018 δεν ήταν επαρκώς αποδοτικά συγκριτικά με το 2017.

Περιθώριο Μικτού Κέρδους %

2015	2016	2017	2018
26,45	28,28	30	27

Έπειτα το περιθώριο μικτού κέρδους δείχνει την θέση που έχει η επιχείρηση από την άποψη των κερδών. Το περιθώριο μικτού κέρδους έχει μια σταδιακή αύξηση όμως το 2018 έπεσε 3

Πτυχιακή εργασία: Ξενοδοχειακή λογιστική & Κοστολόγηση
Μαρία Μπούρη, Μαρία Τροχαλιά

μονάδες από το 2017. Όμως και πάλι το 2018 είναι στο 27 μονάδες, είναι αρκετός υψηλός όπου έχει την ικανότητα η επιχείρηση να πετύχει φθηνές αγορές ώστε να πουλάει σε υψηλότερη τιμή. Φυσικά μπορεί να αντιμετωπίσει και κάποιες τυχόν δυσκολίες.

Περιθωρίου λειτουργικού κέρδους

2015	2016	2017	2018
14,58	16,66	16,57	13,7

Στην καλύτερη περίπτωση αυτός ο αριθμοδείκτης πρέπει να είναι θετικός και υψηλός όπου αυτό σημαίνει ότι μπορεί να καλύπτει τα χρηματοοικονομικά έξοδα με τις πωλήσεις, αυτό αποτελεί μια απόδειξη φερεγγυότητας προς τους πιστωτές της. Ενώ αν είναι αρνητικός σημαίνει ότι με τις πωλήσεις της δεν μπορεί να καλύψει τα έξοδα της. Το 2015 ήταν κάλο και ακόμα καλύτερα για τις δύο επόμενες χρόνιες που αυξήθηκαν αλλά το 2018 μειώθηκε κατά 3 μονάδες περίπου στο 13,70 όμως είναι θετικό και πολύ καλό διότι αποδεικνύει ότι οι πωλήσεις μπορούν να καλύπτουν τα χρηματοοικονομικά έξοδα και περισσεύει και ένας μέρος που είναι κάποια ένδειξη φερεγγυότητας προς όλους τους πιστωτές του ξενοδοχείου.

Λειτουργικές Ταμειακές Ροές/ Έξοδα

2015	2016	2017	2018
0,07	0,1	0,21	0,06

Αυτός ο αριθμοδείκτης μας δείχνει τις λειτουργικές ταμειακές ροές ως προς τα έξοδα, τι συμμετοχή έχουν στις ταμειακές ροές. Το 2018 είναι αρκετά χαμηλά σε σχέση με το 2017 αυτό οφείλεται στις πωλήσεις του ξενοδοχείου έγιναν οι περισσότερες με πίστωση έτσι φαίνεται από τον αριθμοδείκτη.

Λειτουργικές Ταμειακές Ροές / Λετ. Κέρδη

2015	2016	2017	2018
0,49	0,58	1,27	0,43

Πτυχιακή εργασία: Ξενοδοχειακή λογιστική & Κοστολόγηση
Μαρία Μπούρη, Μαρία Τροχαλιά

Αντίστοιχα με τον προηγούμενο αριθμοδείκτη βλέπουμε τια ταμειακές ροές όπου ένα μέρος του οφείλονται στα λειτουργικά κέρδη, υπάρχει μια μείωση αυτό μπορεί να οφείλεται σε κάποια μείωση των λειτουργικών κερδών.

Κόστος Πωληθέντων ως ποσοστό επί των πωλήσεων

2015	2016	2017	2018
73,55	71,72	70	73

Το 2015 ήταν στο 73,55 μετά είχε κάποια μείωση μικρή που έφτασε στο 70 το 2017 όμως το 2018 ήταν στο 73 αυτή η αύξηση μπορεί να οφείλεται σε κάποια αύξηση του κόστους πωληθέντων.

Περιθώριο Κέρδους μετά Φόρων

2015	2016	2017	2018
8,2	11,76	22,39	10,31

Το 2017 έχει διπλασιαστεί από το 2016 αλλά το 2018 είναι στο 10,31 έχει πέσει κατά 12 μονάδες περίπου, το 10,31 δείχνει τα κέρδη μετά από φόρους που μένουν στο ξενοδοχείο η μείωση που έχει μπορεί να είναι ότι μειώθηκαν οι πωλήσεις.

Αποδοτικότητα Ενεργητικού

2015	2016	2017	2018
6,3	7,11	12,73	4,96

Αυτός ο αριθμοδείκτης αναφέρεται πως το κεφάλαιο που χρησιμοποιεί η επιχείρηση (ίδια κεφάλαια & μακροπρόθεσμα κεφάλαια) όπου αυτό αποδίδουν τα καθαρά κέρδη μετά φόρων. Στο συγκεκριμένο ξενοδοχείο έχει μειωθεί από το 2017 για το 2018 περίπου 8 μονάδες αυτό μπορεί να οφείλεται σε μια μείωση στα κέρδη.

Κάλυψη Υποχρεώσεων

2015	2016	2017	2018
0,15	0,21	0,49	0,08

Για το 2017 ήταν μια πολύ καλή χρόνια διότι μπόρεσε να καλύψει έστω τις μισές υποχρεώσεις το 49% ενώ το 2018 μια κατακόρυφη μείωση υπάρχει που έφτασε στο 8%, που καλύπτει τις υποχρεώσεις αυτό δεν είναι κάλο γιατί μπορεί και καλύπτει ένα μικρό % των υποχρεώσεων.

Επένδυση και Χρηματοδότηση

2015	2016	2017	2018
-1,01	-1,01	13,02	-1,14

Επίσης το 2017 φαίνεται ότι έχει πάρει κάποια χρηματοδότηση ή επένδυση είναι πολύ καλά στο 13,02, όμως το 2018 είναι -1,14 χρειάζεται οπωσδήποτε μια χρηματοδότηση.

Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις/ Ενεργητικό

2015	2016	2017	2018
9,59	6,78	14,32	15,49

Ένας μέρος του ενεργητικού οφείλεται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις, για κάθε έτος υπάρχει μια σταδιακή αύξηση, για το 2018 είναι το μεγαλύτερο με 15,49 αυτό οφείλεται ότι το 15,49% του ενεργητικού οφείλεται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις μπορεί για παράδειγμα να πήρε κάποιο δάνειο και να αγόρασε παγία (εξοπλισμό για το ξενοδοχείο) και έτσι αυξήθηκε το ενεργητικό.

Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις/ Ενεργητικό

2015	2016	2017	2018
21,45	23,98	16,67	18,05

Πτυχιακή εργασία: Ξενοδοχειακή λογιστική & Κοστολόγηση
Μαρία Μπούρη, Μαρία Τροχαλιά

Για το 2018 που είναι στο 18,05 που σημαίνει ότι το 18,05% των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων οφείλονται στο ενεργητικό δηλαδή μπορεί να είναι οι υποχρεώσεις προς τους προμηθευτές που έχει αγοράσει τα εμπορεύματα της. Για παράδειγμα να αγόρασε πρώτες ύλες για τα γεύματα του ξενοδοχείου και να τα πήρε με πίστωση. Το 2016 είναι το μεγαλύτερο % στο 23,98% οφείλει τις πιο πολλές υποχρεώσεις στο ενεργητικό.

Ξένα κεφάλαια/ Συνολικά Κεφάλαια

2015	2016	2017	2018
31,04	30,76	31	33,54

Για το 2018 των συνολικών κεφαλιών αποτελούνται από το 33,54% ξένων κεφαλαίων που κυμαίνεται κοντά με τις προηγούμενες χρονιές, όμως για το 2018 που αυξήθηκε ίσως πήρε κάποιο δάνειο για να αγοράσει εξοπλισμό ή πρώτες ύλες για το ξενοδοχείο.

Τραπεζικές Υποχρεώσεις/ Πωλήσεις

2015	2016	2017	2018
46,54	45,96	43,41	70,98

Σε σχέση με το 2015 έχει αφήξει κατά 25 μονάδες περίπου ως το 2018 δηλαδή δεν μπορούν να καλύψουν οι πωλήσεις τις τραπεζικές υποχρεώσεις όπου οι τραπεζικές υποχρεώσεις είναι 70 φορές περισσότερες από τις πωλήσεις. Αρά θα ήταν καλό για το ξενοδοχείο να γίνει κάποια εξόφληση ενός δανείου.

Σύνολο Υποχρεώσεων/ Πωλήσεις

2015	2016	2017	2018
72,13	72,47	78,08	93,49

Για τις δύο πρώτες χρονιές μένει σταθερό ενώ υπάρχει μια σταδιακή αύξηση για το 2017 μετά αυξήθηκε κατά πολύ περισσότερο από τις προηγούμενες χρονιές, όπου είναι στο 93,49 υπάρχει μια διαφορά 23 μονάδες περίπου από τις τραπεζικές υποχρεώσεις δηλαδή οι περισσότερες υποχρεώσεις είναι τραπεζικές. Το 2018 είναι πολύ μεγάλος ο αριθμοδείκτης που σημαίνει το ίδιο με τον παραπάνω, επομένως άμα μειωθούν οι τραπεζικές υποχρεώσεις

για παράδειγμα να ξεπληρωθεί ένα μέρος δανείου τότε θα μειωθεί και ο αριθμοδείκτης για να μην έχει τόσες μεγάλες υποχρεώσεις προς τις πωλήσεις.

Γενική Ρευστότητα

2015	2016	2017	2018
1,48	1,46	2,5	2,13

Για το 2015 και 2016 η γενική ρευστότητα είναι στο 1,5 αυτό σημαίνει είναι πολύ καλή γιατί μπορεί και καλύπτει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις 1,5 φορές παραπάνω με το κυκλοφορούν ενεργητικό. Για το 2017 είναι 2,5 αυτή είναι πολύ καλή διότι καλύπτει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις 2,5 φορές. Όμως για το 2018 είναι 2,13 έχει μια μικρή πτώση άλλα και πάλι είναι πού καλό διότι όχι μόνο καλύπτει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις 1 φορά αλλά 2,5 φορές με το κυκλοφορούν ενεργητικό εν τούτης αυτός ο αριθμοδείκτης δείχνει πόσες φορές μπορεί να καλύψει το Κ.Ε. τις Β.Υ.

Άμεση Ρευστότητα

2015	2016	2017	2018
0,81	0,74	1,51	1,17

Η άμεση ρευστότητα δείχνει κατά πόσο μπορεί να καλύψουν οι απαιτήσεις & χρηματικά διαθέσιμα τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Για το 2015 οι απαιτήσεις και χρηματικά διαθέσιμα μπορούν να καλύψουν το 81% αυτό είναι καλό διότι έχουν αφαιρεθεί τα αποθέματα και τα υπόλοιπα είναι πιο εύκολα ρευστοποιήσιμα. Όμως το 2016 είναι στο 74% και πάλι είναι καλό αυτό, για το 2017 και 2018 είναι πάρα πολύ καλό γιατί υπερβαίνει το 1 δηλαδή καλύπτει 1 φορά και τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις με τις απαιτήσεις & χρηματικά διαθέσιμα.

Κεφάλαιο Κίνησης

2015	2016	2017	2018
14.912.788	17.115.275	44.224.875	39.618.136

Πτυχιακή εργασία: Ξενοδοχειακή λογιστική & Κοστολόγηση
Μαρία Μπούρη, Μαρία Τροχαλιά

Το κεφάλαιο κίνησης δείχνει από μια αφαίρεση (ΚΕ-ΒΥ) πόσα περισσεύουν για να έχει γίνει καλύψει των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων. Από το 2015 έως 2018 έχει σχεδόν διπλασιαστεί δηλαδή το 2018 είναι στο 39.618.136 επομένως έχουν καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις και περισσεύουν κιάλας και 39.618.136.

Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Ίδιου Κεφαλαίου

2015	2016	2017	2018
0,63	0,62	0,59	0,55

Το 2015 η ΚΤ ίδιων κεφαλαίων ήταν η μεγαλύτερη στο 63% τόσες φορές το χρόνο ανακυκλώνονται τα κεφάλαια στο ξενοδοχείο ενώ το 2018 είναι στο 55% η ανακύκλωση των κεφαλαίων για ένα ξενοδοχείο είναι καλή γιατί δεν είναι η δραστηριότητα του ξενοδοχείου να πουλάει και αγοράζει κεφάλαια.

Μ.Ο. Προθεσμία Εισπράξεως Απαιτήσεων ημ.

2015	2016	2017	2018
37,17	49,24	52,28	32,06

Από το 2015 έως το 2017 είχε μια αύξηση καλή, όμως το 2018 μειώθηκε κατά 20 μονάδες περίπου δηλαδή μειώθηκε ο ρυθμός εισπράξεων των απαιτήσεων αυτό δεν είναι καλό γιατί δεν είσπραξε τις απαιτήσεις όπως τις προηγούμενες χρονιές, μειώθηκε η ικανότητα να εισπραχτεί όπως την τις προηγούμενες χρονιές.

Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων

2015	2016	2017	2018
139,99	173,52	163,3	180,03

Η ΚΤ αποθεμάτων δείχνει πόσες φορές το χρόνο ανακλίνονται τα αποθέματα του ξενοδοχείου. Από το 2015 έως το 2018 έχει μια αύξηση όπου το 2018 είναι στο 180,03 είναι καλή η αύξηση αυτή γιατί δείχνει ότι έχουν ανακυκλωθεί τα αποθέματα του ξενοδοχείου κατά 180,03 αυτό σημαίνει η ικανότητα του ξενοδοχείου να παρέχει τις υπηρεσίες καθώς και να ρευστοποιεί τα αποθέματα της.

Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Ενεργητικό

2015	2016	2017	2018
0,43	0,43	0,4	0,36

Η ΚΤ ενεργητικού δείχνει πόσο εντατικά χρησιμοποιείται το ενεργητικό και πόσες φορές η ΚΤ ενεργητικού αποφέρει το μέγεθος του στις πωλήσεις. Το 2015 & 2016 είναι σταθερό στο 0,43 ενώ το 2017 & 2018 άρχισε να έχει μια πτώση που έφτασε στο 0,36 αυτό δεν είναι καλό γιατί αποδεικνύεται ότι όσο αφορά την διοίκηση δεν χρησιμοποιεί αποδοτικά στην χρήση τα περιουσιακά στοιχεία αρά συνεπώς και το ενεργητικό.

Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Πάγιων

2015	2016	2017	2018
0,74	0,77	0,76	0,64

Είναι πάρα πολύ χαμηλή το 2018 είναι στο 0,64 όπου αυτό σημαίνει ότι έχει πάγια με μεγαλύτερη αξία από τις πωλήσεις, συνεπώς θα έχει αγοράσει πρόσφατα τα πάγια.

Περιθώριο Καθαρού Κέρδους (EBITDA) %

2015	2016	2017	2018
25,15	26,86	26,25	24,17

Το 2018 είναι στο 24,17% αφού έχει μειωθεί λίγο από το προηγούμενο έτος, επομένως το 24,17% είναι αυτό που αναμένει το ξενοδοχείο ΚΑΡΑΤΖΗ να εισπράξει από τις πωλήσεις, είναι αυτό που μένει στην επιχείρηση από τις πωλήσεις της που αφαιρέθηκαν όλα τα έξοδα και το κόστος πωληθέντων.

8. Συμπέρασμα

Στη σύγχρονη εποχή τα ξενοδοχεία έχουν τόσο μεγάλη πρόοδο ώστε να καλύπτουν μια μεγάλη γκάμα απαιτήσεων πελατών ώστε να έχουν τα κριτήρια που επιθυμούν, τα κριτήρια που έχει κάθε ξενοδοχείο παίρνει και τα ανάλογα αστέρια που αναδεικνύει το επίπεδο του ξενοδοχείου. Το κάθε ξενοδοχείο έχει για διαφορετικό τρόπο λειτουργίας και ανάλογα έχει και το σχετικό πλάνο. Συμπληρωματικά είναι γνωστό ότι τα ξενοδοχεία έχουν βαρύ φορτίο από φόρους που επιβαρύνει τους πελάτες με την εξόφληση του λογαριασμού τους, όπως είναι ο φόρος διαμονής, φόρος παρεπιδημούντων, καθώς όπως σε όλες τις επιχειρήσεις έτσι και τα ξενοδοχεία έχουν ΦΠΑ όμως, αυτό δεν έχει επηρεάσει τόσο πολύ τον τουρισμό από την μεριά των πελατών, συνεχίζουν να έχουν ανοδική πορεία λόγω του αυξημένου κόσμου που έρχονται κάθε χρόνο στην χώρα μας.

Συμφώνα με τους παραπάνω αριθμοδείκτες του ξενοδοχείου ΚΑΡΑΤΖΗ παρατηρείται ότι το 2017 τα μεικτά κέρδη έχουν μειωθεί ενώ έχει αυξημένο αριθμό ανακυκλώσεις αποθεμάτων δηλαδή μπορεί πουλήσει και να αγοράζει πολλές φορές το χρόνο όμως ο χρόνος εισπράξεις των απαιτήσεων έχει μειωθεί επομένως καθυστέρηση να εισπράξει τις απαιτήσεις. Ενώ οι ρευστότητες είναι ικανοποιητικές για το 2017 αφού μπορούν και καλύπτουν μια φορά τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις έστω και με όλο το κυκλοφορούν ενεργητικό. Επίσης την τελευταία χρονιά έχει μειωθεί το περιθώριο μικτό κέρδος ίσως μειώθηκε λίγο το κέρδος είτε μπορεί αυξήθηκε το κόστος πωληθέντων. Έπειτα η αποδοτικότητα των κεφαλαίων την τελευταία χρονιά δεν έχουν χρησιμοποιηθεί αποδοτικά τα κεφάλαια. Με άλλα λόγια το ξενοδοχείο ΚΑΡΑΤΖΗ έχουν μειωθεί τα κέρδη με άλλες χρονιές αυτό μπορεί να οφείλεται είτε σε μείωση των πωλήσεων ή αύξηση των εξόδων. Το θετικό είναι ότι παρά τους φόρους που έχουν τα ξενοδοχεία ότι μπορούν τις περισσότερες φορές να καλύπτουν τους φόρους και να έχουν κέρδη. Επιπροσθέτως τα ξενοδοχεία πρέπει να τηρούν και κάποια επιπλέον βιβλία εκτός λογιστικής για την καλύτερη εξυπηρέτηση προς τους πελάτες όμως στην σημερινή εποχή έχουν προγράμματα στον που τα κάνουν αμέσως τις κρατήσεις των πελατών και πολλά αλλά πράγματα για την πιο γρήγορη εξυπηρέτηση πελατών. Επίσης η αναλυτική λογιστική είναι σημαντική για κάθε επιχείρηση ειδικά για τα ξενοδοχεία που έχουν διαφορετικούς κλάδους ώστε να διακρίνονται τα έξοδα και έσοδα ανά κλάδο ως κλάδοι ξενοδοχείων μπορεί να θεωρηθούν το μπαρ, υπηρεσία δωματίων, εστιατόριο όπως τα έχουμε αναφέρει και στο παράδειγμα στο κεφάλαιο μας. Τέλος η

Πτυχιακή εργασία: Ξενοδοχειακή λογιστική & Κοστολόγηση
Μαρία Μπούρη, Μαρία Τροχαλιά

κοστολόγηση είναι ένα σημαντικό κομμάτι γιατί προσδιορίζει με ακρίβεια το κόστος της επιχείρησης, όπου διαχωρίζει τα άμεσα υλικά, τα έμμεσα υλικά και τα Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα, επομένως ξεχωρίζει τα έξοδα που χρησιμοποιούνται για να παρέχουμε μια υπηρεσία ή παράγωγή ενός προϊόντος δηλαδή μια πρώτη ύλη που συμμετέχει για να παραχθεί ένα προϊόν ή ένα προϊόν που είναι σαν βοηθητικό για να παραχθεί προϊόν όπως το ρεύμα.

9. Βιογραφία

9.1 Πηγές από βιβλία

- Αριθ.1500/3/1-γ' ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ υπ' αριθ. 8 Αρχηγού Ελληνικής Αστυνομίας (ΦΕΚ Β'-1957/1.11.1999) όπως τροποποιήθηκε με την Αριθ.1500/3/1-κθ' (ΦΕΚ Β1674/2003) Έγκριση της Αστυνομικής Διάταξης υπ' αριθ. 8^Α. Ομοσπονδία
- Διακομιχάλης Μιχάλης, Μανδήλας Αθανάσιος, Κελετζής Σίμος Εκδόσεις Αθ. Σταμούλη ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΛΑΔΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ 2013
- Επιστολή με αριθμο πρωτ. 1507-1-10/7.2015 έγγραφο του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης η υπ' αριθμό 8 Αστυνομική διάταξη (ΦΕΚ 1957 – τεύχος Β από 01-11-1999) που τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με την υπ' αριθμό 8^α όμοια (ΦΕΚ 1647 τεύχος Β από (13/10/2003).
- Καπίκη Τάνια – Πιβεροπούλου (2004) Τήρηση λογαριασμών πελατών/Main-Courante ξενοδοχείων, Εκδόσεις Κριτική ΑΕ, Αθήνα
- Κατερίνα Λεκαράκου Ξενοδοχειακή Λογιστική εκδόσεις Εξέλιξη, Αθήνα 2011
- Κόντος Γεώργιος ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ εκδόσεις ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΑ 2015
- Μπάλλας Απόστολος Α., Δημοσθένης Λ. Χέβας, Ορέστης Γ. Βλησμάς (2017) Λογιστική κόστους, 2^η έκδοση, Αθήνα (σελ. 72-83)
- Παπαδέας Παναγιώτης Βασ. ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ-ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (ΚΦΑΣ) ΜΕ ΦΠΑ & ΕΛΠ Εκδόσεις Παπαδέας , Αθήνα 2015
- Πετροπούλου Γαρυφαλλιά , Στυλιανή Ασβεστά (2012), Κοστολόγηση – Αναλυτική Λογιστική Εκμετάλλευσης Σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ., 2^η έκδοση, (σελ. 13,61)

9.2 Ηλεκτρονικές πηγές

- eforologia διαθέσιμο στο: <https://www.e-foreologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=D2510C09ACCA3910.1D031AEA53&version=2018/12/24> (ημερομηνία πρόσβασης: 25/05/2019)

- ΕΠΙΧΕΙΡΙΣΙ.GR (Λογιστικό – Φορολογικό & επιχειρηματικό Portal) διαθέσιμο στο:
http://epixeirisi.gr/%CE%92%CE%97%CE%9C%CE%91-%CE%9B%CE%9F%CE%93%CE%99%CE%A3%CE%A4%CE%A9%CE%9D/22509/%CE%A4%CE%BF-%CE%B4%CE%B7%CE%BC%CE%BF%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8C-%CF%84%CE%AD%CE%BB%CE%BF%CF%82-%CE%B5%CF%80%CE%AF-%CF%84%CF%89%CE%BD-%CE%B1%CE%BA%CE%B1%CE%B8%CE%B1%CF%81%CE%AF%CF%83%CF%84%CF%89%CE%BD-%CE%B5%CF%83%CF%8C%CE%B4%CF%89%CE%BD-%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%B1%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BC%CE%AC%CF%84%CF%89%CE%BD-%CF%85%CE%B3%CE%B5%CE%B9%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CF%8D-%CE%B5%CE%BD%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CF%86%CE%AD%CF%81%CE%BF%CE%BD%CF%84%CE%BF%CF%82#_ftnref2 (Για την Επιστημονική Ομάδα του περιοδικού «ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ» Νίκος Σγουρινάκης) (ημερομηνία πρόσβασης: 30/05/2019)
- Ibelsa.rooms (Εξοικονόμηση κόστους, Εξασφαλισμένη επιτυχία). Διαθέσιμο στο:
<https://www.ibelsa.com/gr/periigisi/plano-domation/> (ημερομηνία πρόσβασης: 30/05/2019)
- My GalaXY Διαθέσιμο στο:
<https://www.mygalaxy.gr/en/%CE%BB%CE%B5%CE%B9%CF%84%CE%BF%CF%85%CF%81%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%B1-%CF%80%CE%BB%CE%AC%CE%BD%CE%BF%CF%85-%CE%B4%CF%89%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%AF%CF%89%CE%BD-galaxy-hotel> (ημερομηνία πρόσβασης: 12/05/2019)
- VOLOS PALACE HOTEL στο <http://www.volospalace.gr/triklina-domatia> (ημερομηνία πρόσβασης: 20/05/2019)
- Διοικητική & Χρηματοοικονομική Λογιστική Οικονομική & Φοροτεχνική Υποστήριξη Επιχειρήσεων στο:
<http://www.exelixis.eu/index.php?act=viewCat&catId=195> (ημερομηνία πρόσβασης 14/04/2019)

- Taxheaven διαθέσιμο στο: <https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/5> (ημερομηνία πρόσβασης: 22/05/2019)
- Taxheaven διαθέσιμο στο: <https://www.taxheaven.gr/news/news/view/id/39206> (ημερομηνία πρόσβασης: 13/05/2019)
- Τουριστικών Καταλυμάτων Δωδεκανήσου, Διαθέσιμο στο <http://www.oeddd.com/default.aspx?id=121&lid=2> (ημερομηνία πρόσβασης: 08/05/2019)